Poštnina plačana v gotovini. Leto LXII V Ljubljani, v četrtek 28. junija 1934 Štev. 145 a Cena 1.50 Din

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate, Sarajevo štv. 7563 Zagreb štv. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Resna nevarnost

V zadnjih letih opazujemo, kako kot posledica gospodarske krize, ki naglo polni vrste proletarijata, v nevarnih izmerah narašča število zanemarjene mladine; pojav, ki ga prej kot množičen pojav nismo poznali, zakaj zanemarjen otrok vsaj v današnjem pomenu je bil izjema. Ni pa dvoma, da imamo tu razun z nravstvenim propadanjem kot direktno posledico gospodarske bede opraviti še vzporedno z zanemarjanjem vzgoje tudi od strani takih družin, ki niso na tako nizkem socijalnem nivoju, da ne bi mogle primerno skrbeti za dobro vzgojo svojega naraščaja, iz katerega prihajajo mladi postopači. Gre torej tudi za propadanje moralnega nivoja neodvisno od ekonomskih činiteljev.

Ta zanemarjena mladina preseneča človeka ne samo po svojem številu, ampak še bolj po stopnji svoje zanemarjenosti v vsakem pogledu. Njene razcapane in umazane obleke pa telesna nesnaga tekmujejo z neotroško, časih topo časih drzno in divjo fiziognomijo, grdimi navadami in moralno nezdravostjo, ki skriva v sebi klice bodočih zločinov. Hranijo se s sistematičnim beračenjem, njihova šola je ulica, trg, gostilna in temni koti, kjer dobivajo od starih klatežev in vlačug nazorni nauk v vseh pregrehah in seveda okužujejo še druge, tako da tvorijo pravo armado nepridipravov, med katerimi je večina prinesla s seboj v svet čisto normalne lastnosti in sposobnosti, pa jih je pokvaril okoliš domače beračije in slabe družbe. Že od staršev so izšolani v vseh umetnijah, da si z lažjo, lokavostjo in izrabljanjem usmiljenja čim lažje priberačijo denarja. Oče ali mati čakata zunaj, da jim poberejo denar, preden bi ga otrok mogel sam porabiti. Če otrok ne prinese zadosti, ga neusmiljeno pretepo. Ako hoče od svojega žalostnega poklica imeti sam kaj dobička, mora postati mojster v vsakovrstnih prevarah. Na cesti vidimo prodajati šopke in raznovrsten drug drobiž otročiče, ki stojijo šele na pragu šolske dobe, čisto same brez vsakega nadzorstva. Ti, ki hodijo v šolo, se seveda ničesar ne učijo, ker nimajo doma nobenega prostega časa, navadno pa seveda od pouka po večjem delu izostajajo, ni jih pa tudi ne malo v mestu, ki ga sploh ne posečajo in se znajo pred postavo vsaj precej časa skrivati. Kdo pa bo pazil na vse in vsakega, ki biva po raznih barakah, vagonih in šupah na barju, po raznih jamah, izven mestnega pomerija, pa tudi že v šatorih, opuščenih objektih in podobnih »bivališčih« kakor nomadi, seleč se iz enega konca mesta v drugega, iz mesta v vas in iz vasi v mesto. Kakšno je v taki ciganiji zdravstveno stanje, si lahko mislimo in kako se v taki tesnobi kvari domišljija in zbujajo rušeči nižji nagoni ter razvijajo še pred normalno godnostjo v pravo nemoralo, tudi ni težko uganiti. Tako zrastejo bodoči potepuhi, delamržneži, kronično bolni, moralno topi in amoralni slabiči in propaleži, zločinci ter drugi asocialni in protisocialni elementi, po ogromnem delu po krivdi socialno nezdravih razmer in družbe, ki ustvarja možnost za tako izrodstvo. Da ne pretiravamo, nam bo potrdil vsak, ki ima v zadnjih letih vsak dan priliko, da vidi take mlade tipe v trumah, od ranega jutra do pozne noči, ko ga posetijo doma ali mu nujajo naprodaj svojo kramo, na cesti in v javnih lokalih pa mu vzbujajo šumo čustev od usmiljenja do ogorčenja in gnjusa.

Glavno pa, kar vzbuja tesnobo v srcu in strah, je misel, **kaj bo sčasom, ko bo ta armada malih siromačkov, nepridipravov in fizičnih ter moralnih negodnežev in negodnic dorastla v generacijo mladih mož in deklet!** Prvo vprašanje, ki si ga nehote stavi danes ob tem strahovitem kvantitativno in kvalitativno naraščajočem pojavu, je to. Koliko bo treba zgraditi novih bolnišnic in bolniških oddelkov za telesno in duševno nezdrave državljane, hiralnic, koliko ječ in poboljševalnic, dečjih domov in podobnih socialnozaščitnih ustanov, ki so že danes prenapolnjene! Koliko pa jih bo postopalo okoli, se včasih udinjalo na delo, potem pa zopet polnilo armado brez krivde in po lastni krivdi brezposelnih, vršilo male in velike zločine in okuževalo nebroj še zdravih in duševno normalnih ter trosilo klice demoralizacije in degeneracije. Kakšno neznosno breme se bo nalagalo občinam in državi, policiji in sodiščem pa davkoplačevalcem, ki poleg bremen za javno socialno skrbstvo nosijo še breme za vzdrževanje zasebnih socialnokaritativnih ustanov. In če bo ta fizična in moralna zanemarjenost rastla še kaj časa naprej, bomo trošili javna in zasebna sredstva zaman. Zakaj še tako velika socialnozaščitna skrb in prizadevanje ne bosta mogla zajeti vseh, neglede na to, da že samo obstoj take bede, naj se omiljuje ali ne, ustvarja ozračje, iz katerega se mora roditi revolucionarno razpoloženje in nagnjenja, ki razdirajo mir, red in mirno delo na potrebnih socialnih reformah, in sicer take vrste revolucionarne elemente, ki so ovira tudi najradikalnejšim socialnim pokretom — zakaj iz take fizične in moralne degeneriranosti se rodijo samo popolnoma anarhistični, čisto protisocialni in za vsako stvar, ki hoče ustvarjati, negodni elementi.

Če to pomislimo, se bomo gotovo zavedli odgovornosti, ki jo imamo vsi, posamezniki, zasebne socialne in karitativne organizacije, pa občina in država, da se ta pojav čimprej omeji vsaj na tisto normalno mero, ki je še združljiva z zdravim človeškim občestvom in normalnim razvojem javnih prilik. Imamo zasebne in javne naprave socialnega skrbstva, toda premalo jih je in ne dotekajo jim zadostna sredstva. So pa kljub gospodarski krizi še sredstva, s katerimi bi se dali bolje dotirati naši socialni uradi, naše naprave za zaščito dece, za vzgojo zanemarjene mladine, za mladinska zavetišča in podobno, ki pa se večkrat uporabljajo na nepravem mestu in za menj nujne potrebe. Na vsak način pa bo treba mesto posameznih socialnozaščitnih zakonov in uredb, ki posegajo samo v ta ali oni del socialnega skrbstva ali pa so omejene samo na posamezne lokalne kroge ali pa so naloženi samo tei ali oni oblasti, izdelati splošen, enoten državni zakon za mladinsko varstvo in blaginjo mladine (Jugendwohlfahrtsgesetz, kakor ga ima n. pr. Nemčija), ki pa ne bo obsegal samo vprašanj take zaščite samó v najožjem socialnem pomenu te besede, ampak bo moral obvarovati mladino tudi pred mnogimi moralnimi nevarnostmi, ki jim je izpostavljena po raznih zabaviščih, pivskih lokalih in drugih krajih ter po moralno propalih osebah in prilikah. V to svrho bo treba tudi bolj omejiti državljanske pravice takih staršev do otrok, ki te pravice izrabljajo v škodo fizičnega in moralnega zdravja in vzgoje naraščaja. V nobenem slučaju se ne bi smelo na primer zgoditi, da mati vozi na koleslju bebčka s tuberkuloznimi tvori, ki spada v hiralnico, zato da si z njegovim stanjem izberači miloščino. In takih ter podobnih slučajev je, kakor nam je povedal dober poznavalec, kakih 300 v vsej naši banovini, samó kar se tiče obolelih za kostno jetiko. Koliko pa je drugih! Na vsakem vogalu jih vidimo, pa v javnih lokalih, v mestu in v vaških bajtah.

Še ena misel čisto kratko! Vzgoja mladine mora biti v bodoče izročena tudi bolj usposobljenim ljudem, kakor pa je po večini dosedaj. Izbira vzgojiteljev mora biti strožja, da bo mladina izročena le moralno na dostojni višini stoječim osebam, na katerih bo imela lepe zglede. Tudi to je namreč za naš problem zelo važno.

Mislimo, da najvažnejši interesi države nujno zahtevajo, da se vprašanje, kaj storiti proti propadanju mladine, v vsem svojem obsegu temeljito premotri in da se reši po zakonu in strogi praksi z vsemi sredstvi, zakaj pojav zanemarjene mladine je postal socialno in moralno že resna nevarnost.

Italija je začela izzivati

Demonstracija italijanskega brodovja pred Dračem

Albanski tiskovni urad je 26. t. m. priobčil sledeče kratko besedilo: »Iz 22 enot sestavljeno italijansko brodovje je 23. junija priplulo na oficielen obisk pred Drač. Poveljnik brodovja in župan mesta sta izmenjala običajna poseta iz vljudnosti.«

Italijanske ladje so priplule neprijavljene - Albanska vlada je energično protestirala

To obvestilo je zaradi svoje lakonične kratkosti napravilo takoj čuden vtis, če se pomisli, kako gostobeseden je bil tako albanski kakor italijanski tisk ob takih prilikah prejšnja leta. Diplomati in listi so se seveda začeli za zadevo takoj zanimati in so, kakor izvemo iz »Echo de Paris«, izvedeli sledeče:

Prvo, iz 22 enot, med njimi 6 križark, obstoječe italijansko brodovje, ki je imelo na obali Tarenta vojaške vaje in bi bilo moralo 25. junija odpluti proti severu, je preteklega petka nenadoma dobilo iz Rima telegrafično povelje, da ima odpluti pred Drač V soboto zjutraj je brodovje v vodah Drača vrglo sidra. Tiranska vlada o tem ni bila obveščena. Drugi poveljnik brodovja je samo napravil draškemu prefektu obisk, ne da bi izrazil želje, da obišče glavno mesto, ki je le nekaj kilometrov oddaljeno, kar je napravilo vsekakor čuden vtis. V nedeljo pa se je izkrcalo na obali okoli 1000 italijanskih mornarjev brez orožja. Mestna oblast je pa proti temu protestirala, ker to izkrcanje ni bilo najavljeno, kakor je ob teh slučajih vedno potreba. Tiranska vlada je zahtevala pojasnilo od italijanskega poslanika v Tirani, Kocha. Ta je dejal, da je bila italijanska vlada oziroma poveljstvo eskadre mnenja, da spričo intimnih odnošajev med obema državama prijava ni potrebna. Prihod brodovja da pomeni samo čin vljudnosti. Pozneje se je pritožil, da draški prefekt admiralu ni napravil protiobiska, in je izjavil, da italijansko brodovje ne bo odplulo, preden se ta obisk ne izvrši. Kljub temu pa prefekt admirala ni šel obiskat, ampak je nasprotno zahteval, da se ne sme noben italijanski mornar več brez predhodne prijave izkrcati, ker se bo v nasprotnem slučaju temu upri z oboroženo silo. V resnici se noben italijanski mornar potem ni več izkrcal in eskadra je po 20 urnem bivanju pred Dračem dobila povelje, da odplove. Pač pa so ostale v albanskih vodah še tri ladje. Razume se, da je albansko prebivalstvo zaradi tega razburjeno in da tudi albanski listi ostro pišejo proti take vrste »obisku«, ki izgleda tako, kakor da bi hotela Italija Albaniji, ki je neodvisna država, groziti.

Italija bi rada izzvala konflikt, da prepreči priključek k balkanskemu paktu

»Nikakor ni samo slučaj« — zaključuje »Echo de Paris« — da so se v dneh, ko so v Belgradu pričakovali g. Barthouja, pojavile na albanski obali italijanske oklopnice.« **Tudi iz drugih virov se izve, da je Mussolini odredil to demonstracijo zato, da bi napravila v Tirani močan vtis in spomnila albansko vlado, da je Italija na straži.** V Rimu so namreč v skrbeh, ker se sliši, da se obenem z Bolgarijo tudi Albanija pripravlja, da pristopi k balkanskemu paktu in da je Francija v tem smislu že krepko na delu, posebno pa Kemal paša, ki v Albaniji uživa zelo velik ugled. Italijani bi radi izzvali kakšen konflikt z Albanijo, ki se je osvobodila njenega vpliva, da bi mogli izkrcati svoje čete, kakor je to za slučaj, če bi se zgodilo kaj »proti interesom Albanije«, predvideno v nesrečnem italo-albanskem paktu.

Anglija na straži

Zdi se, da bo demonstracija italijanskega brodovja pred Dračem imela posledice vsaj v tem smislu, da se bodo velesile v Rimu prijateljsko informirale, kako naj si ta obisk tolmačijo. Razen Francije se zanima za to zadevo tudi Anglija, **ki bi kakšnih italijanskih akcij v Albaniji ne mogla trpeti,** ker ne more dopustiti, da bi si Italija ustvarila kakšno brodovno oporišče na vzhodni obali Jadrana, s čimer bi bili ogroženi tudi interesi Anglije, katera ima svoje brodovje v maltskih lukah.

Čudna italijanska gesta pa pomeni tudi izzivanje Jugoslavije, ki se pa te geste ne bo niti najmanj ustrašila Če pa ni izzivanje, pa je zelo nepremišljena gesta, ki bo imela ravno nasprotni učinek, nego si ga želi g. Mussolini.

Italija se že umika!

Pariz, 27. junija. TG. V vodstvu italijanske zunanje politike je nastopilo naglo iztreznjenje, kakor hitro se je izvedelo, da je demonstracija italijanskega brodovja pred Dračem silno razburila francosko diplomacijo, tako da bi bil mogel ta nepremišljeni korak podreti še zadnji most, ki je med Francijo in Italijo. Zelo pa je vplival tudi prijateljski opomin Anglije, da tudi ona takih demonstracij nima rada, posebno ne v sedanjem delikatnem mednarodnem položaju, ko se more mir zasigurati samo po največji pameti, previdnosti in taktu.

Zato je sedaj Mussolini dal nalog listom, da objavijo poluradno pojasnilo, v katerem se trdi, da »obisk« italijanske eskadre v draški luki nikakor ni bil mišljen kot politična demonstracija, ampak da je bil sklenjen že pred precej časom s soglasjem albanske vlade. Da se je ta obisk tako napačno tolmačil, temu je vzrok nesrečen slučaj, da se je brzojavka, ki je albanskim oblastem naznanila nameravani prihod italijanskih ladij v soboto, vsled »tehnične napake« na italijanskem konzulatu v Draču zakasnila samo nekaj ur, preden je brodovje prišlo in vrglo sidra. Na ta način se je žalibog ustvaril napačen vtis o tem obisku o katerem so oblasti v Draču mislile, da sploh ni bil naznanjen. Italijanski komunike se sklicuje na albanski komunike v tej zadevi, ki pa je sumljivo kratek in hladen.

V Parizu seveda ta komunike pravilno razumejo kot umik.

Kakšen je mednarodni položaj

Bolgarija se morda že kmalu pridruži balkanskemu paktu
Ni gotovo, če pojde Jevtić v Rim — Velik pomen obiska Kemal paše v Belgradu - Tučija se odreka prijateljstvu z Italijo

Pariz, 27. junija. b. Posebni dopisnik Agence Economique & Financiere poroča: Skoro gotovo je, da se bo **Bolgarija kmalu pridružila balkanskemu paktu,** postavila samo nekatere omejitve, kakor je to storila tudi Grčija.

Kar tiče jugoslovansko-italijanskih odnosov, je podana možnost, da potem, ko napredujejo pripravljalna pogajanja, zopet stopi v ospredje ideja francosko-jugoslovanskega-italijanskega pakta. Sicer pa ni izključeno, da bo g. Jevtič ob pravem trenutku odpotoval v Rim, da obišče predsednika italijanske vlade. Ta obisk jugoslovanskega zunanjega ministra pa bi se izvršil šele pozno v jesen. Z druge strani pa se v francoskih političnih krogih zelo neugodno komentira obisk italijanske eskadre v Draču ravno v času, ko je francoski zunanji minister ravno obiskal jugoslovansko prestolico. Razen tega pa se Barthoujeva izjava zelo neugodno komentira v Budimpešti. Pod takimi razmerami ni ravno preveč izgledov za potovanje Jevtiča v Rim, toda ni izključeno, da bo francoski zunanji minister Barthou, k oobišče Rim, posredoval v tej zadevi.

Velik pomen se pripisuje v francoskih političnih krogih tudi bodočemu obisku Kemala paše v Belgradu. V zvezi s tem se komentira razgovor, ki ga je imel v Ženevi dopisnik »United Pressa« z Rifat begom, ki je zastopnik turškega zunanjega ministra Ruždi beja v Ženevi. Iz tega razgovora sledi, da so prisrčni odnosi med Italijo in Turčijo postali dokaj hladni, posebno po znanem Mussolinijevem govoru v senatu, ko je povdaril italijanske nakane v Aziji. Rifat bej je povdaril, da se Turčija ne čuti obvezano, da sodeluje v eventualni vojni proti sovjetski Rusiji, ali pa v eventualni vojni proti Italiji. To povdarjanje od strani turškega predstavnika je napravilo v rimskih krogih zelo neugoden vtis, ker se vidi v tem ost, ki je naperjena proti Italiji, **saj se Turčija takorekoč odreka italijanskega prijateljstva,** kajti Italija izključuje s sovjetsko Rusijo vsako vojno, zlasti še po zadnjem obisku sovjetskega zunanjega komisarja Litvinova v Rimu.

Posojilo za letala Romuniji

London, 27. junija. TG. Sindikat francoskih orožarn je dovolil Romuniji dolgoročni kredit 8 milijonov funtov šterlingov, ki se bodo uporabili za gradnjo letal.

Rusija naročila vojne ladje

Moskva, 27. junija. TG. Komisar za vojno je naročil v francoskih ladjedelnicah gradbo 4 križark, vsako po 7000 ton in 4 torpednih rušilcev.

Fašistizacija Bolgarije po novem režimu

Sofija, 27. junija. p. Delo za preusmerjenje vsega javnega življenja v Bolgariji se nadaljuje. Tako se poluradno napoveduje enotna in edina organizacija mladine, nadalje telovadnih društev, delavskih strokovnih organizacij, učiteljstva ter trgovstva in obrtništva. Te enotne organizacije bodo organizirane po principu »führerstva«, torej hierarhično ter bodo imele svoje zastopnike v bodočem stanovskem parlamentu. Ravnateljstvo za nacionalno obnovo je danes izdalo odlok o bodočnosti cele vrste listov. Predvsem so prepovedani vsi listi, ki simpatizirajo kakorkoli s komunisti. Dovoljeno je izhajanje samo informativnih dnevnikov ter listov, katerih lastniki so delniške družbe. Doslej je dano dovoljenje za izdajanje deset dnevnikov, od teh štirih jutranjikov, treh popoldanskih listov ter treh večernikov. Nadalje bo smel še izhajati poluradni organ »La Bulgarie«.

Hitler noče pustiti Avstrije pri miru

Dunaj, 27. junija. b. Včeraj popoldne je v Matrei na vzhodnem Tirolskem zopet eksplodirala pred hišo heimwehrovskega voditelja bomba, ki je uničila skoraj vso prednjo stran hiše. To je že tretji atentat na istega voditelja.

Dunaj, 27. jun. AA. V javni telefonski celici blizu Schönbrunna je eksplodiral peklenski stroj. Šipe na oknih bližnjih hiš so popokale. Osemletnega otroka je kos stekla ranil.

Peklenski stroj je eksplodiral tudi na progi lokalnega vlaka Ebelsberg—St. Florian.

V Weiregu so vrgli bombo na tamošnjo orožniško postajo. Materijalna škoda je velika.

V Oberalmu je ponoči eksplodirala bomba v župnišču. Eksplozija je povzročila silno škodo. V Hohenemsu je orožništvo ujelo tolpo narodnosocialističnih atentatorjev. Na cesti blizu Salzburga je patrulja ustavila avtomobil, ki je vozil dva velika zaboja propagandnega materijala in dva peklenska stroja. Šofer je bil predan prekemu sodu.

Dunajska vremenska napoved: Južne Alpe: Prilično jasno vreme in nekoliko topleje. Vzhodni rob Alp: Negotovo. Najbrže tudi boljše in toplejše vreme.

Zagrebška vremenska napoved: Spremenljivo oblačno, nagibalo se bo k poslabšanju vremena, možne so nevihte.

★

Strašna povodenj v Indiji

Filhaj, 27. jun. c. V prednji Indiji v pokrajini Asam je izginilo več sto ljudi zaradi povodnji. O katastrofi prihajajo strašne vesti. Reka Brahmaputra je prestopila bregove in se nenadoma razlila čez vso pokrajino. Nesrečnim prebivalcem je utonilo vse imetje. Strašno je gledati družine, ki begajo brez doma.

Slaba letina na Bolgarskem

Sofija, 27. jun. p. Zaradi slabe letine, ki jo je povzročila suša, je bolgarska vlada prepovedala vsak izvoz krmil. K temu je pripomniti, da je pred nedavnim bil tudi že prepovedan vsak izvoz žita

Tajfun na Japonskem

Tokio, 27. jun. p. Na vsem severnem Japonskem je divjal silen tajfun. Po dosedanjih vesteh je uničenih par sto hiš ter več desetin človeških žrtev.

Silen vihar v Švici

Gersau, 27. junija c. V švicarskem kantonu Schwytz je razsajala silna nevihta. Nalivi so porušili več mostov in razdrli več cest. Manjše vile ob jezeru je jezero poplavilo. Nekaj jih je tudi porušilo. Prebivalstvo ne pomni takšne nevihte. Okoli Vierwaidstätskega jezera počiva ves promet.

Zopet sestanek med Mussolinijem in Dollfussom

Rovanje proti Mali zvezi se nadaljuje

Kakor poroča »Reichspost«, se bo avstrijski kancler dr. Dollfuss, ki se je že enkrat sestal z italijanskim predsednikom vlade Mussolinijem v njegovi vili v Riccione, zopet pelal 'ja na drugi sestanek, in sicer koncem julija. Povabilo je baje prišlo iz Rima.

Baje gre samo za „gospodarska vprašanja"

Oficielni komentar »Reichposte« pravi, da bo imel ta sestanek predvsem družinski karakter, ker bo odpotoval kancler v Riccione z vso svojo družino. Tudi Mussolini se bo nahajal v vili na letovanju s svojo ženo in otroci. Iz tega da sledi čisto osebni značaj tega sestanka. Priznava pa glasilo vlade, da se bodo razgovori seveda sukali tudi okoli gospodarske rekonstrukcije Podonavja, ki ji je Mussolini najodločnejši pobornik. Ne bo pa šlo za politične zadeve dneva, ampak se bo govorilo v velikih potezah o raznih problemih v smislu onih prisrčnih odnosov, ki so se med Italijo in Avstrijo začeli pred dvema letoma in ki kažejo, počenši od pogodb v Stresi do podonavske spomenice Mussolinija in do rimskih paktov, ravno in smotreno črto.

V resnici pa gre za demonstracijo proti Franciji in njenim zaveznikom

K temu nekoliko naivnemu komentarju pripominjajo v Parizu, kjer so o namenih drugega sestanka v Riccione seveda dobro poučeni, da se bo tam govorilo o čisto konkretnih, v prvi vrsti političnih problemih sedanjega momenta. Kadar na Dunaju ali v Rimu veliko govorijo o »gospodarskih vprašanjih« med Italijo in Avstrijo ter o gospodarski preureditvi Podonavja« sploh, potem vsakdo ve, da gre v prvi vrsti za politiko g. Mussolinija, ki jo kancler Dollfuss na vso moč podpira. Kakor je Mussolini aranžiral sejo madjarskega parlamenta 27. t. m., na kateri so poslanci z zunanjim ministrom Kanyo pred protestirali, ker se je na razgovorih v Bukareštu in Belgradu naglašalo, da države Male zveze ne bodo dopustile nobene revizije, tako skuša sedaj Mussolini zopet pokazati svetu trdnost prijateljstva med Avstrijo in Italijo.

Ni dvoma, naglašajo v Parizu, **da se bo v Riccione govorilo o notranjem položaju v Avstriji, ki je zaradi neprestane teroristične akcije, diktirane iz Berlina, postal precej nevaren. Vsekakor bo Dollfuss prosil za nadaljnje posredovanje Mussolinija v avstrijsko-nemškem konfliktu, oziroma za še bolj energični nastop Mussolinija za varstvo neodvisnosti Avstrije.**

Govorilo pa se bo, to je čisto gotovo, **tudi o stališču, ki naj ga zavzame v smislu rimskih paktov Avstrija napram Mali zvezi in bo Dollfuss obvestil Mussolinija, o čem in v kakšnem smislu se je razgovarjal z g. Barthoujem, ko je ta potoval skozi Dunaj. Na vsak način gre Mussoliniju za svoje vrste demonstracijo proti politiki Francije in njenih zaveznikov, kakor smo jih zadnje čase doživeli že več.**

Ali pa hoče morebiti g. Mussolini nekoliko ustrašiti Francijo in g. Barthouja prisiliti, da pride tudi on k njemu na obisk v Rim, kjer bi nu rad prezentiral svoje želje glede sedanjega mednarodnega položaja...

Dardanele

Vprašanje Dardanel po vojni ni več prišlo v razpravo. Prenehalo je biti takozvano »vprašanje bližnjega Orijenta«. Odkar pa je razorožitvena konferenca odpovedala in se je pokazalo, da se prav za prav nobena država ne misli razorožiti, pa so strategično silno važne Dardanelske ožine zopet pričele pridobivati na svoji vojaški pomembnosti. A tudi v tem oziru se je mnogo spremenilo. V predvojnih desetletjih je v glavnem šlo za to, da se Rusiji prepreči posest Carigrada. Ob tem vprašanju so bile bistveno zainteresirane vse evropske pomorske države. Po vojni pa je Turčija pristala na popolno razorožitev morskih ožin, toda pod pogojem, da velesile dejansko garantirajo nevtralnost in nedotakljivost Bospora in Dardanel. Ker pa je Zveza narodov zadnja leta zelo oslabela in gre oboroževanje svojo pot naprej, se je Turčija odločila, da znova utrdi dardanemske ožine z modernimi utrdbami.

Splošno prevladuje prepričanje, da je sovjetska Rusija dala pobudo za zopetno utrditev morskih ožin. Danes stoji Rusija za Turčijo in je z njo najboljša politična in vojaška zaveznica. Brez tega prijateljstva bi Turčija najbrže ne prišla na misel, da varnost nevtralne cone zamenja z negotovostjo utrjenega ozemlja.

Kakšen interes ima Rusija na tem, da Turčija zapre Dardanele, si je lahko razlagati. **Za Rusijo pomenja vojaška varnost dohoda do Črnega morja nič več in nič manj kakor zanesljivo kritje in svobodno kretanje vse zapadne armade.** Obenem je zavarovano tudi ozemlje rudninskega olja na Kavkazu. Turčija sama pa, v posesti močno utrjenih pomorskih ožin, postane znova važen vojaški činitelj v Sredozemskem morju. Močno utrjene Dardanele bodo Turčiji služile tudi kot jako važen političen faktor.

V tem pogledu se bo zadržanje Turčije napram drugim balkanskim državam gotovo znatno spremenilo. Da se taka sprememba že godi, je jasno razvidno iz zadnjega razgovora, ki ga je imel turški zunanji minister Rudži bej v Soliji z Georgijevom in Balotovom. Razgovor je trajal sicer le 15 minut, toda po izjavi turškega zunanjega ministra je bil pomembnejši kakor večtedenski diplomatični razgovori na raznih konferencah zadnjih let. V političnih krogih navadno niso vajeni na tako odločne izjave. Zato je tudi razumljivo, da so jih bolgarski in turški listi tudi temu primerno podčrtali. Ruždi bej je zastopnikom bolgarskega tiska izjavil, da se je z bolgarskimi ministri samo radi tega sestal, da jim pove, **naj Bolgarija nikar več ne odlaša s svojim pristopom k balkanskemu paktu. Ako bi Bolgarija se tudi v bodoče ne hotela pristopiti k balkanskemu paktu, potem bi morala Turčija ugotoviti, da se bolgarski narod potiska v obžalovanja vredno izolacijo.** Zato je prepričan, da se bo pri sestanku v Ankari meseca oktobra, ko se sestanejo ministri držav, ki so podpisali balkanski pakt, nahajala tudi Bolgarija. Ruždi bej je kar tako mimogrede omenil, da sicer za enkrat Turčija ne misli utrditi Odrina, ker zaupa svojima sosedoma Grčiji in Bolgariji. Če bi pa seveda bilo treba braniti tudi Odrin, potem more Turčija vsak hip tako postopati, kakor da je mesto obdano z najbolj modernimi utrdbami. Nobenega dvoma ni, da je s temi besedami hotel turški zunanji minister izvajati pritisk na Bolgarijo in je nehote namignil na prijateljstvo in zavezništvo s sovjetsko Rusijo.

Za Anglijo in za Italijo pomenja ponovna utrditev Dardanel hud udarec. Na eni strani se pojavlja nov pomorski činitelj v Sredozemskem morju, s katerim bo treba računati, na drugi strani pa bo zelo otežkočen dostop do petrolejskih vrelcev na Kavkazu. Ako se Dardanele zapro za tuje ladje, bi to pomenjalo velike neprijetnosti tudi za moderna vojna brodovja, ki so navezana na kurjavo z nafto.

Madjari protestirajo ...

Tudi Moldavija je madjarska!

Budimpešta, 27. junija. b. Snoči je imel madjarski parlament svojo zadnjo sejo pred počitnicami, na kateri je prišlo do napovedane izjave proti francoskemu zunanjemu ministru Barthouju. Te seje so se udeležili predstavniki vseh političnih strank, pa tudi socialnih demokratov. Prvi je v imenu vlade govoril Aladar **Krieger**, ki je na podlagi »zgodovinskih« dokumentov skušal dokazati, da je bil Erdelj vedno madjarski. Madjari pa niso bili naseljeni samo v Erdelju, ampak tudi v Moldaviji, v kateri so se Romuni pričeli naseljevati šele v 14. stoletju. Romunska propaganda je pridobila francoskega zunanjega ministra za to, da se posluži zgodovinske neresnice, na kar pa Madjarska lahko odgovori samo: »Nikakor ne in nikdar!«

Voditelj malih posestnikov Tibor **Eckhard** je izrecno ostro napadel francosko politiko, ki da je v teku zadnjih let doživela mnogo porazov. Madjarska še vedno lahko ostane miren opazovalec in se lahko samo spominja, da so morali Francozi po vrsti popuščati, najprej v vprašanju reparacij, nato v razorožitvenem vprašanju in tudi v mnogih drugih mednarodnih vprašanjih. Če bo Francija naprej nadaljevala s politiko vojnih zvez, bo to privedlo do vojne, za katero bo odgovorna izključno Francija. Madjarska ne bo pustila svojega revizionizma niti zaradi vojnih groženj, kajti ona nima ničesar izgubiti. Še večja nesreča in težja usoda, kakor jo je zadela s trianonsko pogodbo, pa jo itak ne more zadeti. Zahteval je, da se takoj sestavi nova mirovna konferenca in sicer še pred vojno in ne po vojni. Predsednik krščansko-socialne stranke grof Mavro **Esterhazy** je dejal, da e razoroženi Madjari grozi z vojno, je vprašal vlado, če ji je znano, če je francoski parlament kdaj sklenil, da z orožjem zavaruje meje svojih zaveznic Jugoslavije in Romunije.

V imenu socialnih demokratov je prečital **Buchieger** deklaracijo, v kateri obžaluje Barthoujevo izjavo in povdarja, da je revizija meja, ki so bile določene s trianonsko pogodbo, v interesu miru neobhodno potrebna.

Nato je govorilo še nekaj govornikov, nakar je dobil besedo zunanji minister **Kanya**, ki je zaključil debato z ugotovitvijo, da je prišlo na današnji seji do izraza mnenje vseh strank, torej vsega naroda in madjarska vlada je označila svoje stališče v izjavi, ki jo je dostavil Gömbös madjarskemu tisku. Minister je to izjavo še enkrat prečital in dejal, da pokazuje vlada razumevanje za vznemirjenje, ki se je pojavilo v vsej državi, prosil pa je narodne poslance, da ostanejo hladnokrvni in da pomirljivo vplivajo na volilce. Madjarska vlada bo nemoteno nadaljevala svojo dosedanjo politiko in bo našla pota in sredstva, da zaščiti madjarske interese. Ob 8 je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo 23. oktobra.

Še Nemci se branijo madjarske oblasti

Bukarešt, 27. jun. p. Danes je bil v Brašovu velik protirevizionistični shod, katerega se je udeležilo nad 30.000 ljudi. Zlasti velika je bila udeležba sedmograških Nemcev, katerih zastopniki so na shodu izjavili svojo udanost romunski državi ter poudarjali prijateljske stike, ki vladajo med nemško manjšino in romunskim prebivalstvom. Izjavili so, da romunski Nemci nočejo nikakor deliti usode nemške manjšine na Madjarskem.

Narodna skupščina

Belgrad, 27. junija. m. Na današnji seji Narodne skupščine je bilo prečitanih več interpelacij narodnih poslancev. Nato se je prešlo na dnevni red in se je vodila debata o konvenciji med Jugoslavijo in Romunijo, ki jo je skupščina sprejela z aklamacijo.

Druga konvencija, ki je bila sprejeta istotako z aklamacijo, se nanaša na mednarodni kemični urad.

Tretja konvencija se nanaša na ureditev posameznih reklamacij med našo državo in Turčijo. Skupščina je tudi to konvencijo sprejela z aklamacijo. Nato je bila današnja seja zaključena.

Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 10 dopoldne. Na dnevnem redu bo kot prva točka prijateljska pogodba med našo državo in Turčijo, kot druga točka pa unifikacija meničnega zakona. **Ker se zunanji minister Jevtič nahaja v Belgradu, zagotavljajo poslanski krogi, da bo na skupščinski seji v ponedeljek ob priliki pretresa prijateljske pogodbe s Turčijo podal tudi poročilo o splošnem mednarodnem položaju naše države.**

S čim se bavi sarajevsko profesorsko društvo

Belgrad, 27. junija. m. Snoči je sarajevska sekcija jugoslovanskega profesorskega združenja imela konferenco, na kateri se je govorilo o predlogu resolucije za kongres združenja, ki bo 5. in 6. julija v Banjaluki. Profesorji prve moške gimnazije so posebno vztrajali na tem, da se v resoluciji zahteva ukinitev verskega pouka na srednjih šolah. Njihovo mnenje pa ni moglo prodreti, sprejel pa se je sklep, da se vsak delegat individualno opredeli glede tega vprašanja.

Zrelostni izpiti na učiteljišču v Mariboru

Izpiti so se končali v sredo opoldne. K izpitom se je priglasilo 124 kandidatov in kandidatinj, izdelalo pa jih je 115, med temi 10 z odliko, 9 pa jih je padlo za dva meseca. Izpitom je prisostvoval kot ministrski odposlanec ravnatelj Hadži Taškovič. Izpiti so se vršili v treh oddelkih. V 5 a oddelku je bilo 50 kandidatov; 46 jih je izdelalo, 4 pa so padli za dva meseca. V 5 b oddelku je bilo 37 kandidatinj, od katerih so 4 padle za dva meseca. V petem oddelku pa je bilo 37 kandidatinj in je ena od teh padla za dva meseca. Pri letošnji maturi so bili uspehi zelo dobri, boljši kakor v vseh prejšnjih letih na tem zavodu. Maturirali so iz 5 a razreda: Banfič Štefan, Casl Stanislav, Fabiani Vladimir, Geist Oskar, Gerželj Milan (odlično), Hlupič Franc, Ivič Franc, Jerubek Jaroslav, Jereb Anton, Jošt Hinko, Kociper Stanislav, Kofjač Lojze, Krajnčič Ivan, Križanič Štefan, Kučan Klemen, Lah Ernst, Lešanc Herman (odlično), Mohorko Josip, Pečevnik Stanko, Pevec Ljudevit, Pichler Alojz, Pirher Aleksander (odlično), Poljanec Dušan, Rečnik Ernest, Rešter Henrik, Rotovnik Karel, Rudolf Friderik, Šlomšek Josip, Sorko Bogomir, Stross Josip, Šebart Franc, Šinkovec Emanuel, Špacapan Milko, Telkež Imre, Uratnik Edvard, Welle Rudolf, Žoher Ivan, Križnar Želko, Starec Bogomir, Dernač Vladimir, Filipič Ivan, Peče Ivan, Pintar Mihael, Rak Evald, Regvat Janko, Šibenik Josip.

Iz 5 b razreda: Andloga Antonija, Carli Vida, Čater Lojzka, Erčigaj Jožica, Hrast Ivanka, Jankovič Nada, Jilke Alfreda, Kajfež Jelica, Klemenčič Vera, Korošec Genovefa, Kupser Marija, Lukman Savica, Močnik Milka, Mokorič Marjeta, Plantan Vlada, Plajnšek Albina, Poček Anica, Pribovšič Marija, Primec Ljudmila (odlično) Ribec Ljudmila, Ros Terezija, Šerbak Jožica, Šiegenc Marija, Tribnik Majda, Vauda Milica (odlično), Vičer Hedvika, Vojnilovič Milena, Worner Ana, Zupan Ana, Zupanek Matilda, Zupanič Manica, Ločičnik Hermina, Glavečič Terezija.

Iz 5 c razreda: Beloglavec Fabina, Bučar Ana, Dobčnik Slavinka, Erhar Danijela, Gomboši Veronika, Javšovec Kristina, Jordan Silvestra, Junger Marija, Jurca Tonka (odlično), Kavdek Marija, Kelenc Veronika, Kerin Marija, Kodrič Marija, Kolenko Marija, Koprivc Vera, Lebr Herlinda, Lešnik Marjeta, Majer Bogdana, Marinc Marija, Matuš Jožefa, Mlekuš Marija (odlično), Nemec Draga (odlično), Orel Nada, Petovar Milena, Spanring Gabrijela, Šajina, Cvetka, Štibler Gizela, Tominec Mira, Trobej Helda, Trost Dušica, Urek Vera (odlično), Varl Leopoldina (odlično), Vrečko Marija-Magdalena, Železnik Marjana in Železničar Stana.

★

Dež po suši

Berlin, 27. junija. TG. Zadnjo noč je po dolgi suši začel padati obilen dež. Nivo Labe se je bil že tako znižal, da so se bali za rečni promet. Sedaj pa je voda narasla že za dva čevlja.

Zadnja pot pilota Colnarja

Ljubljana, 27. junija.

Veličastna je bila današnja žalna pot ponesrečenega pilota Colnarja na pokopališče. Ob 6 popoldne, ko je bil napovedan žalni sprevod se je pred hišo žalosti, to je vilo za Stadionom in ob vsej poti, koder se je sprevod pomikal, nabralo ogromno občinstva, ki je po vsej Vodovodni, Dunajski, Linhartovi in Šmartinski cesti delalo gost, neprekinjen špalir.

Na mrtvaški oder je bilo položeno veliko število vencev, ki so jih potem nesli v žalnem sprevodu. Poleg vencev družine in sorodnikov so poklonili še krasne vence: ljubljanski Aeroklub, zagrebški Aeroklub, 4. zrakoplovni polk iz Zagreba, Aeroput v Ljubljani, rezervni avijatiki iz Zagreba, brezmotorni letalci iz Ljubljane, osrednji odbor aerokluba iz Belgrada, slovenski rezervni piloti, pivovarna Union in delavstvo pivovarne Union, itd. — Krsto je pred hišo žalosti blagoslovil šišenski župnik p. dr. Modest Novak ob asistenci, pevci šišenske narodne čitalnice pa so zapeli ginljivo žalostinko. Že pred žalnim sprevodom ter ves čas sprevoda so nad bežigrajskim okrajem krožila tri letala v eskadrilji, prvo je bilo civilno »Pelikan«, drugi dve pa vojaški. Tem trem se je pozneje pridružil še četrto.

V žalnem sprevodu je korakala najprej vojaška godba, ki je igrala žalne koračnice, nato častna vojaška četa in pevci narodne čitalnice, za vozom z bronasto krsto pa so šli: žalujoči sorodniki, odbor Aerokluba s predsednikom Radom Hribarjem in podpredsednikoma polkovnikom Perom Nedeljkovičem in podbanom dr. Pirkmajerjem, ki sta tudi zastopala vojaško oblast in bansko upravo, dalje zastopnik mestnega župana dr. Kodre, zastopnik osrednjega Aerokluba dr. Andra Milovič iz Belgrada, za rezervne aviatike rez. poročnik Jože Kuhar in rez. pilot-lovec Jože Lavtižar, dalje zastopnik IV. zrakoplovnega polka iz Zagreba kapetan Tudor, zastopniki Aeroputa in drugi. Za zastopniki je šlo v sprevodu ogromno število občinstva, sprevod pa je zopet zaključila četa vojaštva. Tudi ob krsti je korakala častna vojaška straža.

Med žalnim sprevodom je z letališča v znamenje žalosti bilo spuščenih več zmajev.

Na pokopališču pri Sv. Križu se je od pokojnika poslovil v kratkih in prisrčnih besedah predsednik Aerokluba Rado Hribar. Pevci šišenske Narodne čitalnice pa so zapeli žalostinko. Vojaška četa je oddala častno salvo strelov.

Vrlemu junaku zračnih višav, pilotu Colnarju, ohranimo častni spomin! Naj mu sveti večna luč!

Belgrajske vesti

Belgrad, 27. jun. Mesto Senta priredi jutri 28. t. m. lepo svečanost. Posvetili bodo novo vojašnico in jo izročili naši, s slavo ovenčani vojski. Nj. Vel. kralj Aleksander je blagovolil dovoliti, naj se vojašnica imenuje »Vojašnica kralja Aleksandra I.«.

Belgrad, 27. junija. m. Za kaznilniškega duhovnika je premeščen iz kaznilnice v Stari Gradiški v kaznilnico v Mariboru v 5. pol. skupini Velimir Grgujević.

Belgrad, 27. junija. m. Snoči je prišla semkaj skupina japonskih trgovcev in industrijalcev. V hotelu Srpski kralj so imeli japonski gosti sestanek s tukajšnjimi trgovci, da navežejo z njimi trgovske stike. Po konferenci so japonski delegati odpotovali na Dunaj.

Belgrad, 27. junija. m. Jutri pride v Belgrad zastopnik Fidaca, Viktor Cadere, ki je romunski poslanik v Varšavi.

*

Čebelarje opozarja kr. banska uprava na »Naredbo o prevažanju čebel na ajdovo pašo, ki bo te dni razglašena v »Službenem listu«. Dovoz čebel je treba prijaviti pristojni občini do 1. julija, odnosno do 20. julija. V prijavi je treba točno navesti število čebelnih panjev in prostor, kamor se nameravajo postaviti, dalje naslov čebelarja ali njegovega pooblaščenca, in kraj (občina), kjer se čebele stalno nahajajo. Morebitne prepovedi dovoza čebel, bodo občine izdale po prijavnem roku.

Carski poslanik se poslavlja od Bukarešte

Bukarešt, 27. jun. c. Ker je Romunija priznala Sovjetsko Rusijo, je dosedanji carski poslanik v Bukarešti zapustil palačo ruskega poslaništva in jo dal na razpolago romunski vladi. Pred odhodom je poslanik izpraznil ves arhiv in ga dal prepeljati v inozemstvo.

Slovo Bolgarov od Slovenije

Ljubljana, 27. junija.

Včeraj so si bolgarski stenografje, ki so bili gostje Slovenije, ogledali Bled ter občudovali vse naravne krasote, o katerih so se izražali z navdušenjem. Z Bleda so se vrnili v Kranj, kjer sta jih okrajni glavar Ogrin in župan Pirc povabila na kosilo. Med najhujšo nevihto so se snoči ob pol 9 vrnili v Ljubljano, kjer jim je bila prirejena večerja. Te večerje se je udeležilo več uglednih predstavnikov naše javnosti. Danes zjutraj so še nekoliko ogledali mesto, nakar so odpotovali z zagrebškim vlakom proti svoji domovini. Iz njihovih izjav je razvidno, da odnašajo iz Slovenije kar najlepše spomine na lepoto naših krajev in na tukajšnjo gostoljubnost ter prijazen sprejem.

Krvava stavka v San Franciscu

San Francisco, 27. jun. b. Dopisnik »United Pressa« poroča v zvezi s stavko luških delavcev, da je sedaj zaradi te stavke nastalo pravo vojno stanje. Včeraj popoldne je prišlo v Oaklandu, ki je predmestje San Francisca, do ostrih spopadov med stavkujočimi in policijo. Policija je uporabila strelno orožje in je morala poklicati na pomoč vojaštvo. Predno pa je vojaštvo prišlo, je že sama vzpostavila red. Na obeh straneh je veliko ranjenih. V luki je zasidranih 170 ladij, ki ne morejo izkrcati svojega tovora.

Zračna zveza Praga-Split-Dubrovnik

Zagreb, 27. junija. V Belgradu je bil parafiran letalski dogovor med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Ta vsebuje določbe glede letalske zveze med Češkoslovaško. Ta vsebuje določbe glede letalske zveze med Češkoslovaško in Jugoslavijo, in sicer iz Prage v Zagreb, iz Zagreba v Belgrad, Tako bo Praga zvezana z obema ostalima članicama Male zveze. Že spomladi je namreč Češkoslovaška sklenila podoben sporazum glede letalske zveze Praga—Bukarešt. Pozneje je bila zagotovljena tudi zveza med Prago in Sušakom. Zdaj je v načrtu, da se ta zveza podaljša do Splita oziroma do Dubrovnika, in sicer z letali-dvoživkami. Češkoslovaški delegaciji, ki se je pogajala za Češkoslovaško, je predsedoval pooblaščeni minister Raubik. Češkoslovaška delegacija se je vrnila v Prago.

Iz Nemčije

Dopust SA oddelkom

Boj proti konservativcem

Berlin, 27. junija. p. Uradno se poroča, da bodo SA oddelki (napadalne čete narodnosocialistične stranke) poslali meseca julija na dopust. Del teh formacij bo tudi razpuščen, ker ne obstoja več potreba za njih nadaljnje delovanje. V zvezi s tem je izdala stranka že sedaj prepoved nošenje uniform v Berlinu ter je odpovedala vse prireditve in svečanosti, ki so jih hotele prirediti SA formacije za praznike.. Med tem pa se notranje politični boj poostruje. Današnji »Angriff«, ki je uradno glasilo stranke za severno Nemčijo, prinaša članek, v katerem zelo ostro napada »konservativno reakcijo«, ki ovira nadaljni razvoj nemške nacionalne revolucije.

Velika panika v New-Yorku

Newyork, 27. junija. c. Danes je prišlo v podzemeljski železnici do silne panike. Neki fantiček je vrgel žico na električni vod, kar je povzročilo nenaden kratek stik. Vsi vlaki so se mahoma ustavili in potniki so popadali na tla. Pri tem je bilo hudo ranjenih več ljudi. V temi je nastala silna panika in ljudje so se rinili proti izhodom, ker niso vedeli, kaj se je zgodilo v podzemlju. Šele čez nekaj minut je bilo mogoče pomiriti občinstvo in popraviti defekt.

Delovni čas v premogovnikih

Ženeva, 27. jun. p. Danes se je sestala konferenca najvažnejših producentskih držav premoga v Evropi. Predmet razprave je enotna ureditev delovnega časa v premogovnikih. Konferenci predseduje delegat francoske vlade, zastopane pa so te-le države: Anglija, Francija, Belgija, Holandija, Poljska, Španija, Češkoslovaška in Italija.

V par vrsticah

London, 27. junija. AA. Danes bodo podpisali trgovinsko pogodbo, ki sta jo nedavno sklenili Anglija in Francija.

Berlin, 27. junija. AA. DNB poroča: Po poročilu nemškega statističnega urada se je v prvih petih mesecih t. l. pridobilo 49,967.815 ton črnega premoga in 54,226.817 ton lignita. V istem razdobju lanskega leta so izkopali 43,847.017 ton črnega premoga in 49,503.765 ton lignita.

Elmira (Newyork), 27. junija. AA. Letalec Richard Dupont je poslavil nov svetovni rekord z enokrovnim letalom. Preletel je v 6 urah in 10 minutah 249 km. Dosedanji rekord (222 km) so imeli Nemci.

Varšava, 27. jun. AA. Pri tekmah za evropsko prvenstvo v mečevanju je zmagal Madjar Dunac, drugi je pa Sved Janin Bursel.

✚

Nocoj, 27. junija, ob osmih zvečer, je v Leonišču umrl naš ljubljeni sobrat, prečastiti

p. Salvator Zobec

Pogreb predragega pokojnika bo iz frančiškanskega samostana v petek popoldne. Uro bomo še sporočili.

Ljubljanski frančiškanski samostan

Spominu kosovskih junakov

Dan žalosti in dan narodnega ponosa je Vidovdan za brate Srbe in z njimi za vse Jugoslovane, da več, za ves krščanski svet. S ponosom morejo Jugoslovani trditi pred svetom, da so v obrambi Evrope in krščanstva ter svoje narodne neodvisnosti žrtvovali pred več kot 500 leti cvet svojega naroda, svoje visoko razvito plemstvo, svoje najhrabrejše prebivalstvo, da so žrtvovali celo svojo narodno svobodo; niso pa nikoli popustili od svoje narodne zavesti, od vere v končno vstajenje. Klic: »Za krst častni i svobodu zlatu!« je šel od roda do roda, dokler ni bil uresničen v naši dobi.

Velik sen je sanjal srbski narod konec 12., v začetku 13. stoletja. Ponosna dinastija Nemaničev, ki je privedla srbski narod v krščanstvo in ki je že ustvarjala velike temelje narodne omike, je že osnovala načrt, kako bo na razvalinah trhlega bizantinskega cesarstva zgradila veliko južnoslovansko državo in car Dušan Silni je že od daleč gledal mesto Konstantina Velikega, Carigrad. Zla usoda tedaj ni bila naklonjena srbskemu narodu. Nagla Dušanova smrt je zopet pahnila Srbijo z mesta velesile na stopnjo navadne balkanske države, ki so jo razjedali notranji boji in prepiri velikašev, medtem, ko je narod hrepenel po novem velikem carju, ki bi narod zopet združil. Toda z juga, iz Male Azije je vstal nov vihar, pričela se je bližati nova nevihta, morda pogubonosnejša od tatarske. V osvojevalnem pohodu so azijski Turki odvzeli Bizantincem Malo Azijo, pričeli oblegati Carigrad in so že stopili na balkanska tla. Uničena je bila država Bolgarov in sovražnik se je približal Srbiji. Od notranjih bojev razjedeni srbski narod se je še enkrat združil, zopet je v njem vstala moralna sila, ki je napela vse mišice, da se ubrani fanatičnega mohamedanskega sovražnika Na vrata Evrope, katere straža je bila Srbija, je potrkal mogočen divji sovražnik. Ni bilo več sena o srbskem gospodstvu nad balkanskim polotokom, sedaj je bila le samo velika volja, da se srbski narod sam ubrani pred sovražnikom. Združili so se velikaši, celo iz daljne Bosne so prihiteli junaki pomagat srbskim bratom. Na Kosovem polju, tej zemljepisno in strategično tako važni pokrajini, ki je že pred tem videla toliko bitk, je prišlo tudi do odločilnega boja med Srbi in Turki. Padel je plemeniti car Lazar, zadnji car Srbov, padel pa je tudi sultan Murat, toda Srbi so le izgubili svojo svobodo. Od tedaj dalje so vladali Turki nad Balkanom skoraj dolgih 500 let.

Srbski narod pa je po tem porazu šel vase.

Kosovo polje

Kljub tlačiteljem, kljub preganjanju narodne in verske svobode, kljub gospodarskemu izrabljanju so Srbi ohranili vse vekove svetel, čist in veren spomin na Kosovo. Slavna dejanja Miloša Obiliča, smrt starega Juga in njegovih devet Jugovičev, žaloigra Kosovske devojke, vse je narod sprejel in v ustnem izročilu dajal od roda do roda .V nešteto srbskih srcih je vedno žarela želja po maščevanju za Kosovo in neugasno hrepenenje po narodnem vstajenju. Zrastle so tiste čudovite cvetlice svetovne poezije, srbske narodne pesmi, v katerih si je narod dajal duška svoji žalosti in slavnim spominom ter svoji veri v lepšo bodočnost. Kosovski junaki so postali narodni simbol. Ni ga naroda na svetu, ki bi slavil dan svojega poraza, razen srbskega, vsi drugi slave le dneve svojih zmag. Toda Vidovdan je bil Srbom več, kakor dan poraza, bil je kakor vest vsega naroda, ki ga je vedno opozorjala, naj ne zapusti v re svojih očetov, naj vedno misli, kako pride nekoč dan maščevanja. Primer srbskega naroda je živ dokaz, **da narod, ki vere vase ne izgubi, tudi ne umre.** Le tisti narodi umirajo, ki izgube zaupanje v svoj obstanek, v zmožnost lastnega življenja.

Nikoli ni med Srbi izginilo junaštvo. Vedno so bili na delu četniki, ki so branili narod pred turškim nasiljem, ki so maščevali krivice, ki so se upirali turškemu nasilju. Skozi stoletja je v teh bojih tekla srbska, pa tudi turška kri. Pred dobrim stoletjem je prvi razvil zastavo nove narodne svobode praded našega sedanjega vladarja, Karadjordje Petrovič. Njegove čete so se borile z isto, po narodnih pesmih in ustnem izročilu sporočeno željo po maščevanju za kri kosovskih junakov. Po zmagah in porazih, po vseh bojih je iz krvi le vzklila prva kal bodoče svobodne Srbije in poznejše velike Jugoslavije. Prišla so poznejša gibanja in vse 19 stoletje je preteklo v bitkah in vstajah proti Turkom. Toda šele slavno leto 1912 je končno prineslo maščevanje za Kosovo. Na Kumanovem je bilo šele Kosovo do kraja maščevano in je bilo zadoščeno preli krvi kosovskih junakov. Iz krvi, iz trpljenja, iz prelitih solz in silnih bojev je vstala nova Srbija, s srbskih tal je bila odstranjena sleherna turška nadoblast. Kosovo polje je prišlo v zopetno last srbskega naroda.

Toda še je ječal drugi del srbskega naroda pod drugimi tlačitelji, pod Madjari in Nemci. In s tem delom srbskega naroda sta stokala v narodni nesvobodi tudi slovenski in hrvatski narod. V svetovni vojni je srbski narod ponovno preživel in junaško prestal težko preizkušnjo ter ponovno vstal v svobodi. Z njim pa je vstala tudi naša skupna domovina Jugoslavija. Ni več žalosti nad narodno nesvobodo, ime Kosovo je samo še bridek spomin in težka izkušnja srbskega naroda, ki se sedaj zaveda: ne bi bilo Kosovega, ako bi bil že pred 300 leti narod tako složen, kakor je sedaj! V tej zavesti sloge in skupne usode se Jugoslaviji ni treba več bati takih katastrof, kakor jih je doživel srbski narod v 14. stoletju. To pa je tudi ena velikih historičnih zaslug bitke na Kosovem in v tem je velik pomen spomina na prelito kri kosovskih junakov, katerih dušam se danes klanja ves južnoslovanski svet.

Ki-Ki je priljubljen kot Charlie Chaplin.

Kjerkoli si bodi, Ki-Ki povsodi!

PROIZVOD UNION, ZAGREB

Kresovanje na Uršlji gori

Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda dne 4. julija t. l. praznuje slovenjegraška podružnica SPD svojo 15-letnico. Zvečer tega dne bo pred ponosnim njenim turistovskim domom na Uršlji gori (1696 m n. m.) slavnostno zborovanje, ob 21 pa bo zagorel mogočen kres. Turistovski dom je dobro založen.

V četrtek, dne 5. julija pa bo ob 9 služba božja v starodavni cerkvi sv. Uršule poleg turistovskega doma, nakar bo skupni izlet k Rimskemu vrelcu nad Guštanjem. — Planinke in planinci, prisrčno vabljeni!

Spomin na leto 1834

»Sulčk« je bil svoje čase graščinski ribič v Škofji Loki, kakor že bogve odkdaj že njegovi predniki. Ko sem bil fantič 10—12 let, sem bil srečen, če sem smel gledati, ko je lovil ribe in ponosen, če sem smel potem ujetega sulca nesti za njim. Če je kaj vjel, je bil zgovoren in je seveda govoril le od ribolova. Pravil mi je ob taki priliki: Najhujše je bilo za ribe in za mojega očeta leta 1834. Selška Sora je še tekla skozi Loko, Poljanska pa le ponoči, podnevi se je pošušila. Ribe so ostale v bajarjih in ljudje so nam vse pobrali in polovili. Šele čez več let so se ribe zopet iz Save gori zaredile. Za živino je bilo takrat hudo, za kmete pa ne. Pravega dežja ni bilo celo leto, ko so pa posejali ajdo in repo, je pa vsak dan prišla majhna ploha. Ajda je bila od spodaj do vrha obraščena in kmetje so rekli, da so jo toliko pridelali, da bi lahko kozolce z njo zasuli. Repa je bila pa taka kot tvoja glava. Na stari skrinji pri Martancu v Puštalu je bilo na pokrovu znotraj napisano, da je leta 1834 ena repa tehtala 8 funtov in pol. Vprašal sem ga, kdaj je bilo to, ker sem se na letnice malo razumel. Rekel mi je, da takrat, ko je on tako hodil z očetom kakor jaz z njim. Kako se je pa Sulčk pisal, ne vem, in kdaj je bil rojen, še manj. To vedo Ločani.

Hinko Lebinger oproščen

Te dni se je na okrožnem sodišču v Ljubljani nadaljevala 17. maja prekinjena razprava proti g. Hinku Lebingerju iz Litije, ki je bil obtožen, da je obljubil pred občinskimi volitvami v Št. Lambertu Francu Železniku mesto občinskega tajnika. Razpravo je vodil kazenski sodnik-poedinec okrožnega sodišča s. o. s. g. dr. Josip Gorečan, obtožbo je zastopal državnega tožilca namestnik dr. Fellacher, toženca pa je branil litijski odvetnik dr. Ivan Mazek. Najprej je bil zaslišan kaplan g. Jožef Cuderman, ki je bil več let v Št. Lambertu župni upravitelj in pozna najbolje značaj Železnika, ki je bil tam organist. Na sodnikovo vprašanje, ali je Železniku kaj verjeti, je g. Cuderman odločno izjavil, da Železniku ni mogoče nobene stvari verjeti. Zaslišan je bil še svetogorski župnik g. Nace Žganjar, ki je izjavil, da je bil Železnik pred občinskimi volitvami celo dvakrat pri njem na Sv. Gori, kjer je zahteval za sodelovanje na opozicijski listi mesto tajnika v šentlamberški občini. Prečitana je bila še izpoved sodnega izterjevalca Miroslava Ludvigerja iz Litije, ki je izjavil, da je Železnik o priliki neke rubežni rekel, da bo »Hinkotu« že še nagajal. Prečitani so bili akti iz leta 1927 Železnika Franca, zdravniški izvid dr. Robide in dr. Göstla, ki sta izjavila, da je Železnik moralno manj vreden, nakar je bil Železnik radi slaboumnosti preklican, leta 1931 pa preklic dvignjen. Obdolženec Lebinger je vztrajal pri svojem prvotnem zagovoru. Po govoru državnega tožilca in zagovornika je sodnik izrekel oprostilno sodbo, utemeljujoč jo s tem, da priči Železniku ni verjeti, zagovor obdolženca se pa tudi strinja z izpovedjo svetogorskega župnika Žganjarja.

Josip Jurij Strossmayer v Rogaški Slatini

Ob 70letnici prvega in 30letnici zadnjega obiska

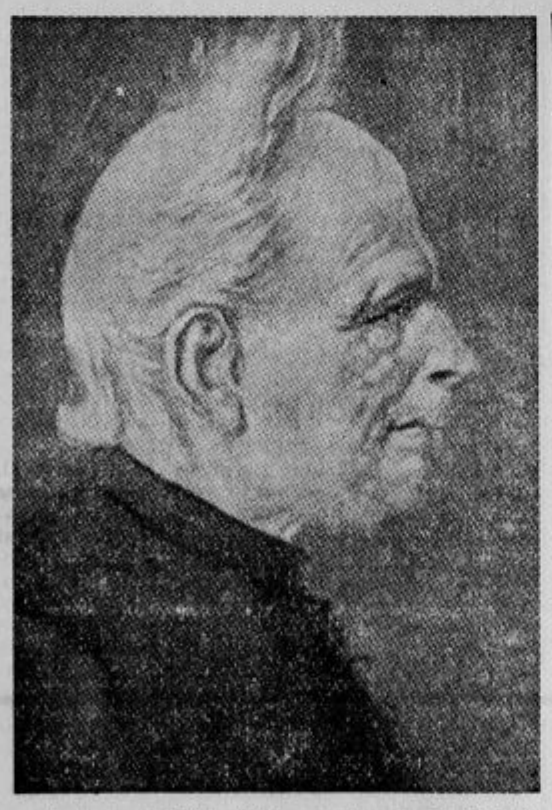

Letos, v začetku julija, se obnavlja že 30 letni spomin, odkar je prišel škof Jurij Strossmayer zadnjikrat kot gost v Rogaško Slatino, drugo leto potem je umrl. Ob svojem devetdesetem rojstnem dnevu je dejal znamenite besede: »Za moja visoka leta bodi hvala Bogu in Rogaški Slatini!« V slatinsko zdravilišče je odlični dostojanstvenik prihajal od leta 1864 do leta 1904, torej skozi dobro štiridesetih let, včasih z vozom, včasih z vlakom.

»Kaj je z njegovim prihodom odšlo poezije!« je rekel Strossmayer, ko je pridirjal prvi železniški vlak na Slatino. Dotlej se je visoki gost pripeljal na Slatino vsako leto z vozom preko Krapine. Od Krapine so ga posebno slovesno sprejeli in spremili do Slatine. V odprto svetlo kočijo so bili vpreženi štirje beli konji; ko so zapeketali mimo Tržišča proti Sv. Križu, so na Berniku, bližnjem griču, zagrmeli topiči škofu v pozdrav. Pozneje, ko je zveze in poti posredovala železnica, se je Strossmayer pripeljal preko Pragerskega do Poljčan in od tam z imenitnim slatinskim voznikom Stojnšekom na Slatino.

V prvi dobi svojega gostovanja se je djakovski vladika navadno nastanil »Na Kopačkinem« domu, ki je nosil takrat napis »Vila Kopač« in se imenuje danes »Slatinski dvor«. Dom je zgradil I. Kopač, imoviti vinski trgovec od Kozjega kraja. Ko je Kopačeva vila z odkupom postala last slatinskega zdravilišča, so Strossmayerju oskrbeli še udobnejši stan: v hiši, ki se je pred l. 1918 imenovala »Wienerhaus«, rekli so ji tudi »Fünfzehnhaus«, ker je nosila št. 15; danes pa se imenuje »Strossmayerjev dom«. Dom ni znamenit samo po svojem nekdanjem slavnem gostu, marveč tudi po svojem slikovitem stavbnem slogu, ki se uveljavlja zlasti po lepem stopnjišču skozi tri nadstropja.

Z balkona tega doma je včasih pozdravljal Strossmayer tisočerne ljudske množice, ki so se zbirale od vseh strani, da se poklonijo velikemu Slovanu. Ta in ona priča se živi v Rogaški Slatini, da bi vam mogla povedati, s kakšnim ognjevitim pozdravom se je škof Strossmayer nekega večera za praznik sv Ane pojavil na balkonu svojega stanovanja ter zaklical med številne goste in domačine: »Veselimo se ob luči svete vere in svojih svetih vzorov!« Kakšen vtis so mogle napraviti te besede na goste in gledalce v bajno razsvetljenem večernem zdraviliškem parku!

Poleg praznika svete Ane, ki jo je Strossmayer navadno vedno praznoval na Slatini, je bil zanj v tednih gostovanja najdražji dan, prav za prav: večer sv. Cirila in Metoda. Nepopisno je bil vesel, ko je pred praznikom slovanskih apostolov zažarel po gričih kres za kresom. Najpomembnejša sta bila vedno dva kresova: Pri Sveti Trojici in na Grilovini pod Bočem. Ob prvem kresu pri Sv. Trojici so navadno kaplani zbrali svoje verne in navdušene Križevljane; za drugi kres se je posebno zavzel Grilov Miha, tako, da ne bi vedel, ali je bil večji ogenj, ki ga je nosil v svojem srcu, ali ogenj, ki ga je netil na svojem razglednem grebenu. »Dokler bo ostala Slovencem in sploh Slovanom sveta dediščina sv. Cirila in Metoda, toliko časa se bo razlegala slovenska in slovanska pesem po slovenskih in slovanskih vrhovih.« Strossmayer je kakor zamaknjen strmel na holm Sv. Trojice, kjer je gorel posebno velik kres ob petju narodnih pesmi.

Rogaška Slatina je bila priča, kako je bil Strossmayer zavzet za apostolsko in misijonsko misel. Neko leto svojega gostovanja je povabil na oddih v Rogaško Slatino dva misijonska apostolska vikarja, ki sta pripeljala s seboj zamorca-novomašnika. Takrat ste imeli priliko slišati, kako krasno latinščino je govoril škof Strossmayer; z misijonarji se je namreč razgovarjal le v latinskem jeziku. Gladko je tekla latinska beseda škofu, ki je moral večkrat čakati ali posojati besedo za primeren izraz svojih misijonskih sogostov. Na Strossmayerjevo pobudo so daljni misijonarji nastopili na mnogih krajih lavantinske in zagrebški škofije, da se je vnela misijonska misel v ljudskih srcih. Tako n. pr. je v cerkvi Sv. Križa na Slatini v strmenju utihnila verna množica, ko je pri sv. maši zamorski novomašnik zapel: »Gloria!« Misijonarji so se na Slatini oziroma v sosednjih krajih pomudili kake štiri tedne kot »Strossmayerjevi gostje«.

Kadar se je bližal mesec julij, se je ljudstvo vsako leto spraševalo: »Kdaj pridejo škof Strossmayer?« In kadar se je to zgodilo, je šla od ust do ust vesela novica: »Strossmayer so prišli!« Kakor odrasli so bili škofovega prihoda veseli posebno otroci. Škof Strossmayer je pozdravil vsakega otroka z vernim pozdravom: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Marsikdaj se je pri srečanju ubožnega šolarčka pozdravu pridružil tudi milodar. Mož, ki je kot otrok to doživel, bi vam mogel še danes, ne brez solze v očeh, obuditi spomin na milostivo srečanje s škofom.

Strossmayerjevo posebno vidno veselje je bila vedra in vesela mladina. S kakšnim zadovoljstvom je gledal nanjo, ko so skozi Slatino jezdili ali kočirali dva temnobarvna velika osla, ki jih je tedanja zdraviliška uprava vzdrževala v zabavo otrokom. Ob pogledu na veselo nedolžno deco je še bolj pordel škofov polni obraz. Z vidnim veseljem se je odkril in vihtel za deco svoj širokokrajni klobuk, ki je bil v svojem vrhu vtisnjen v tri gube, da je kazal kar obliko bireta.

Ministrantje so se v zakristiji »pipali za bukve«; to se pravi, za škofovim hrbtom so se kar spoprijemali med seboj zavoljo mašne knjige. Ministrant je namreč za svojo mašno službo prejel od škofa dvajsetico, cerkvenik pa po en goldinar.

Sploh je bil škof Strossmayer do podrobnega pozoren in hvaležen za sleherno uslugo, ki se mu je kdaj skazala. Kočijaž, ki ga je vozil; nosač, ki mu je nosil prtljago; vratar, ki mu je odpiral vrata; nihče izmed strežnikov ni ostal brez prijazne besede in nagrade. Za vsako gostoljubje je bil pripravljen vračati gostoljubje; v kolikor se to ni moglo vrniti takoj na Slatini, se je s posebnim povabilom vrnilo v Djakovem. Ogrizkova gostoljubna dvojica pri Sv. Križu na Slatini hrani še zdaj častitljiv spomin prijateljskega obiska in sprejema pri škofu Strossmayerju v Djakovem. Svetokrižkega nadžupnika Fr. Korošca je 1902 v znamenju hvaležne gostoljubnosti in bratske duhovne vzajemnosti imenoval za svojega konzistorijalca.

Strossmayer je ljubil Rogaško Slatino ne samo zavoljo njenih zdravilnih voda, marveč tudi zavoljo njene lepe okolice. V prvih letih svojega gostovanja je hodil na sprehod najrajše proti Cerovcu. Na tem potu sta ga navadno spremljala dva duhovnika, včasih se je videla med njimi tudi sloka postava generala, o katerem so rekli, da je škofov sorodnik. S Cerovca je gledal Strossmayer proti jugu, kjer se je razprostirala krasna jugoslovanska zemlja, ki je pred očmi velikega moža na bližnjih holmih oklepala tisto zeleno ravnino, na kateri je stal in pel Anton Mihanovič svojo zamaknjeno zamisel: »Lepa naša domovina . . .« »Naš pogled,« je mislil Strossmayer, »se srečen sprehaja proti jugu, kjer žari naše upanje.«

Škof Strossmayer je bil, kakor ga še pomnijo v Rogaški Slatini, po vnanji podobi, srednje velike rasti, počasne hoje, bistrega pogleda in zelo ljubeznivega obraza. Strossmayerjeva beseda je bila skromna, previdna in počasna. »Strossmayer so nas raje poslušali, kakor da bi nam govorili,« povedo tisti, ki so ga videli pogostokrat in od blizu.

Pokazali smo jim podobo, kakor jo vidite; in nismo pričakovali, da ga bodo takoj spoznali. »To so! To so! Tak so bili!« nam je zatrjeval ta in oni, ki je kdaj storil kakšno uslugo, prav za prav prejel kakšno milost od odličnega gosta. Ni še dolgo, odkar so pri Sv. Trojici nad Slatino zagrebli sobarico, ki je nad 20 let oskrbovala škofu Strossmayerju njegov gostovanjski stan.

Iz zaloge njenih bogatih zapiskov naj omenimo en sam dogodek, ki postavlja škofa Strossmayerja v krasno luč krščanske ljubezni.

»Kot sobarica sem imela v sedanjem Strossmayerjevem domu, ob Strossmayerjevem času, več let pomočnico, ki so jo tudi škof poznali in kdaj uporabili za kakšno postrežbo. Nekoč ob julijevi visoki sezoni je pa dekle nepričakovano izostalo od svoje službe. Škof Strossmayer so jo sčasoma vendar pogrešili. »Kje je vaša pomočnica?« Med ovinki sem jim povedala: »Nekaj žalega se je zgodilo z njo . . . Pridružena bo tisti ženi, ki so jo farizeji hoteli kamnjati . . .« Škof so me seveda takoj razumeli. Rekli so: »Ubožica!« in so odšli. Čez nekaj časa so pozvonili. Prihitela sem v njihovo sobo. Pogledali so me z milim pogledom. »Ne smemo je zavreči! Ponesi ji namesto kamna tale kruh.« Stisnili so mi v roke precejšen dar zanjo; zraven so pristavili: »Nesrečnica! Povejte ji, naj kljub žalostni preizkušnji in prav zavoljo žalostne preizkušnje ostane zvesta svoji veri. V tej veri vsaj se ne bo varala . . .« — »Povem vam,« je končala sobarica svoje pripovedovanje: »Takrat sem videla, kako lepa je krščanska usmiljenost.«

»Kljub žalostni preizkušnji naj ostane zvesta svoji veri; v tej veri vsaj se ne bo varala . . .«

Kako so te besede podobne onim, ki jih je nedavno na naslov Francije in Jugoslavije spregovoril minister Jevtič v Belgradu: »Zvestoba se nikoli ne vara . . .«

Ob spominu velikega jugoslovanskega škofa, prijatelja Slovencev in občudovatelja naše lepe zemlje, katere biser predstavlja tudi Rogaška Slatina, obnavljamo svoj sklep, da bomo ostali zvesti svojim verskim in narodnim vzorom.

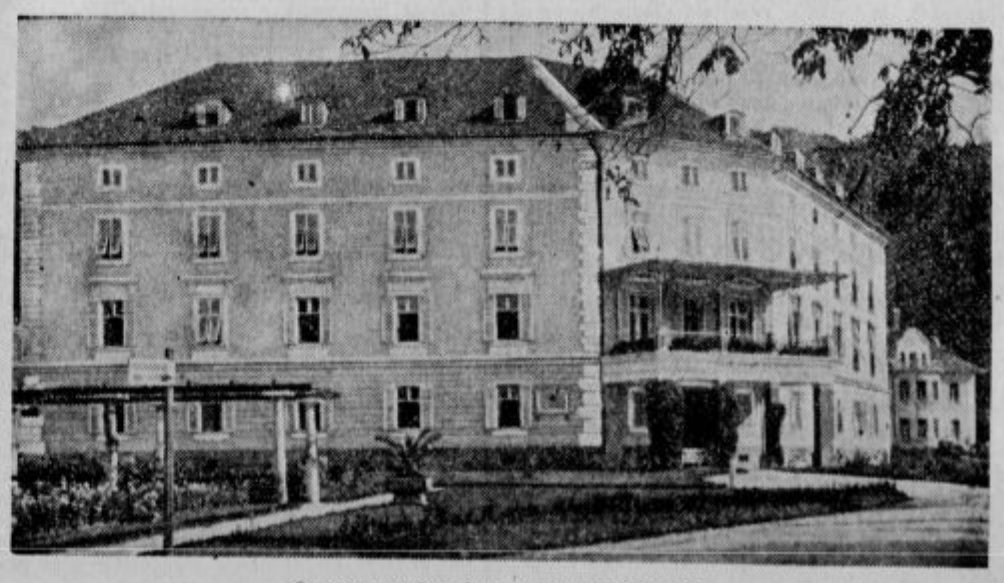

Strossmayerjev dom v Rogaški Slatini

Posvetitev cerkve sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

V nedeljo, dne 1. julija, prihite v Ljubljano verniki iz cele Slovenije, da s svojo udeležbo povzdignejo pomenljivo slovesnost posvetitve prve slovenske cerkve blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu. Več kot tisoč let živi, se razvija in kljubuje vsem viharjem naš slovenski narod na tej svoji s srčno krvjo in z znojem dela posvečeni zemlji. Pred tisoč leti sta naše pradede učila sveta brata v isti govorici, ki jo spopolnjeno govorimo danes, spoznavati Boga v prav isti sveti katoliški veri, ki nas s češčenjem sv. Cirila in Metoda in na njiju priprošnjo po božji milosti ohranja, da smo in ostanemo katoliški in slovenski narod. Deset vekov, deset stoletij! Dolga je to doba in velik je to, v resnici in po pravici sveti jubilej! Kdo naj spričo tega velikega praznika za vse Slovence prezre znameniti dan posvetitve prve cerkve sv. Cirilu in Metodu! Kdor more, naj pohiti 1. julija v Ljubljano in pokaže, da je vreden potomec junaških pradedov, ki so nam vero in materino besedo ohranili po evangeliju, kakor sta ga učila sveta brata Ciril in Metod!

V soboto zvečer, 30. junija, bo kresovanje pred novo cerkvijo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ob **8 zvečer. Ob 9 se bodo v slovesni procesiji** s prižganimi svečami prenesle sv. relikvije iz stolnice k novi cerkvi. Takrat zažgite kresove vse soseske po gričih in naj ogenj sv. navdušenja prevzame ves naš narod za katoliško in slovensko stvar.

Nova cerkev bo ves večer slovesno razsvetljena z močnimi reflektorji.

Na slavnostni dan, v nedeljo 1. julija, sprejmemo pred cerkvijo sv. Cirila in Metoda prevzv. g. škofa dr. Gregorija Rožmana ob pol 8 zjutraj. Belo oblečene deklice, križarji in klarice, moški in ženske v narodnih nošah, Marijine družbe in druga katoliška društva in množice vernikov bodo delali špalir slovesnemu škofovemu prihodu. Med posvetitvenimi obredi bodo sv. maše na prostem med ljudskim petjem. Ves potek obredov se bo filmal, zvočniki pa bodo množicam tolmačili besedilo obredov. — Poskrbljeno bo tudi za jed in okrepčila. — Po posvetitvi bo darovanje, takoj po sv. maši prevzv. g. škofa.

Opoldne se urede množice v slikoviti sprevod. Zato naj pridejo udeleženci kar v največjem številu v narodnih nošah, deklice v belih oblekah, iz bližnje ljubljanske okolice naj fantje in možje prijezdijo na konjih, ali se pripeljejo na okrašenih vozovih, z zelenjem ovenčanih kolesih in motornih vozilih. **Zbirališče za vozila, kolesa in konje je določeno na ivorišču Javnih skladišč (»Balkan«) poleg železniškega prehoda, Dunajska c., zraven Stroj. tovarne.** Nikjer naj ne manjka cvetja, zastav in bander! Židana volja, kremenit katoliški slovenski značaj naj pride tudi zunaj do polnega izraza in sijaja! Pokorite se rediteljem, da bo slikovitost sprevoda učinkovitejša, ker se bo ves sprevod snemal na film, da bo svet videl, da smo katoliški Slovenci veren in izobražen narod. Pozneje bo lahko vsak udeleženec samega sebe videl na platnu in kako se je obnašal. Vsaj tokrat naj moški s številno udeležbo in lepim, veselim vedenjem dosežejo število in zgled ženske udeležbe.

Popoldne ob 4 bo v »Unionu« akademija v čast sv. Cirilu in Metodu, ki jo priredi v proslavo svoje petindvajsetletnice Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Vstopnine ne bo.

V nedeljo zvečer ob 8 priredi cerkveni pevski zbor župnije sv. Cirila in Metoda cerkveni koncert. Sedeži I. vrste 10 Din, II. vrste 6 Din. Stojišča 5 Din, za otroke in dijake 3 Din. Čisti dobiček je namenjen skadu za nakup orgel.

Prav po svetopisemsko se bo praznovala posvetitev cerkve sv. Cirilu in Metodu vso osmino s slovesnimi sv. mašami in cerkvenimi govori. Vsak dan bo tudi večerna pobožnost, nekak cirilometodijski misijon, z govori. Pobožnost bodo oskrbovale ljubljanske mestne župnije in duhovnije s sodelovanjem tudi izvenljubljanskih gg. duhovnikov. Na praznik sv. Cirila in Metoda bo pontifikalna sv. maša prevzv. g. škofa dr. I. J. Tomažiča. Na nedeljo prvega proščenja nove župnijske cerkve pa bo pontifikalna sv. maša prevzv. g. nadškofa dr. A. B. Jegliča. Vsi verniki vsake ljubljanske župnije na dan, ko se bo prišla poklonit svoji novi posestrimi in v njej opravljat pobožnost, naj sodelujejo s svojo duhovščino v tej pobožnosti.

Natančnejši spored se bo dobil v spominski knjižici, ki se bo prodajala za majhen denar med občinstvom. Tam bo še mnogo drugih zanimivih podatkov o pomenu te zgodovinske verske in narodne slovesnosti.

Z veselo, vriskajočo dušo pojdemo na posvetitev prve slovenske cerkve sv. Cirilu in Metodu v Ljubljano! Naš ponos bodi, da prispevamo k sijaju te slovesnosti z vsem, kar premoremo!

Na veselo svidenje!

★

Polovična vožnja je dovoljena! Vsak udeleženec kupi na odhodni postaji cene vozovnico in izrečno opozori blagajnika na to ugodnost, da pritisne žig na vozovnico, če bo morda potreben. V Ljubljani naj vozovnico obdrži, ker bo veljala za brezplačen povratek obenem z izkazilom, ki ga bo dobil v Ljubljani pri novi cerkvi sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu, kjer bo vsak dobil nadaljnja navodila.

Razpečevalci ponarejenega kokaina

V preiskovalnem zaporu je 22 ljudi

Ljubljana, 27. junija.

V Ljubljani je bila lani in prve mesece letos ustanovljena in dobro organizirana družba razpečevalcev ponarejenega kokaina, ki so imeli prav velik promet ter so mnoge petične Ljubljančane opeharili za lepe tisočake. V na videz originalne, toda tudi ponarejene zavoje so glavni fabrikantje kokaina devali le moko in sodobikarbono. Kokain sta fabricirala zadnji čas dva strokovnjaka, neki bivši drogerist in neki farmacevt H., ki je bil te dni aretiran na Bledu in pripeljan v ljubljanske sodne zapore.

Kako so prišli na sled tej prebrisani družbi sleparjev in fabrikantov kokaina? Pred malim kazenskim senatom ljubljanskega okr. sodišča se je 23. maja letos vršila senzacionalna razprava proti trgovskemu potniku Rudolfu Torkarju in tovarišem. Bilo je vsega 8 oseb obtoženih zaradi goljufije. Njih žrtev je bil neki Ljubljančan K., od katerega so izvabili za večjo množino kokaina 23.000 Din. glavni obtoženec Torkar je podal na obravnavi zanimiva razkritja, ki so imela za posledico, da je bila razprava preložena na nedoločen čas iz razloga, da se izvedejo še drugi dokazi. Od 23. maja naprej se je nadaljevala preiskava. Nadaljnje poizvedbe so bile takega značaja, da so bile aretirane še druge osebe, ki so že bile sigurne, da jim sodne oblasti ne pridejo na sled. Do zadnjih dni je bilo izročenih še 14 osumljencev kot razpečevalcev kokaina. Nekateri so reveži, drugi pa so zgolj iz špekulacijskih namenov izvrševali trgovino s tem modernim strupom, ki je tudi v Ljubljani prav dobro iskano mamilo in ga zlasti zavživajo mnoge eksaltirane ljubljanske dame.

Med drugimi je zapleten v to afero tudi neki trgovski potnik iz daljne ljubljanske okolice. Ta je ponujal nekemu Ljubljančanu, ki ima drugače precej pod palcem, kokain naprodaj, ki ga ima v Zagrebu pri tvrdki »Kodak«. Po kokain sta se peljala v Zagreb. Gospod potnik je res navidezno šel na Ilici v neko drogerijo, pa se je kmalu vrnil z izgovorom, da g. šefa ni v trgovini. Ker je stvar tajna in zaupna, bo z g. šefom govoril šele popoldne. Ljubljančan mu je dal na roko 16.000 Din za kokain. Bilo je poldne. Šla sta zato oba v restavracijo na kosilo. Trgovski potnik pa se je pozneje izmuznil in izginil. Ljubljančan je zaman čakal na kokain. Pozneje je stvar prijavil policiji.

Zaradi kokainske afere je sedaj v preiskovalnem zaporu 22 oseb, večinoma Ljubljančanov.

Izpred malega senata

Dolgotrajna brezposelnost je tri kvalificirane delavce spravila v ječo, ker so si skušali s ponarejanjem kovanega denarja olajšati svoj položaj. Svoječasno so bili zaposleni pri nekem industrijskem podjetju v Ljubljani. To podjetje je zadnji čas znatno skrčilo svoj obrat. Tudi ti trije so bili vrženi na cesto. V stiski so prišli na misel, da bi ponaredili nekaj 50-dinarskih kovancev. V januarju in februarju so se spravili na delo. V promet so sicer spravili le 3 falzifikate. Pred malim kazenskim senatom pa so bili obsojeni: ključavničar Jože na 6 mesecev in 15 dni, livar Tone na 3 mesece in 15 dni ter livar Rudolf na 3 mesece strogega zapora. Zadnjemu je bila kazen odložena za 4 leta. Državni tožilec se je pritožil zaradi prenizke kazni.

Krojaški pomočnik Jože Bečan, nesrečen človek iz okolice Medvod, je bil pred malim kazenskim senatom obsojen na 3 leta in 6 mesecev robije zaradi raznih sleparij in tatvin. Klatil se je okoli po Gorenjskem in Notranjskem. Poseben specialist je bil, da je znal ljudi oslepariti za kolo. Našel je vedno kak nujen izgovor. Sedel je nato na kolo in odjadral v daljni svet. Mnoge ljudi je okodoval za približno 10.000 Din. Bil pa je drugače tudi izurjen tat. Na Bledu je lani decembra meseca odnesel Leopoldu Kolmanu razno blago v vrednosti 4500 Din. Jože Bečan je pred sodniki vse priznal. Navajal pa je v opravičilo najrazličnejše izgovore, tako: »Kaj morem za to? Drugi so me pohujšali.« Državni tožilec se je proti kazni pritožil, Jože Bečan pa je dejal: »Se bom premislil.«

*

Teodor Korn - 70 letnik

Ljubljana, 27. junija.

Pisati jubileje, je nehvaležen posel. Nikoli ne veš, dali nisi morda pri naštevanju jubilantovih vrlin nehote zamolčal kakšno posebno pomembno in lepo potezo v njegovem značaju. Rotacijski stroj je neizprosen. Kar vase pogoltne in tiskano iz sebe vrže, se ne da več ne popraviti ne zradirati. In potem lahko doživiš, da te od vseh strani obsujejo s protesti: »Tako in tako, bratec, polomil si ga! Vse mogoče in nemogoče stvari iz jubilantovega življenja si skupaj nagrabil, najvažnejše pa izpustil. Škandal!« In je prvi, ki užaljeno našobi

ustnice in ogorčeno protestira zaradi nezaslišane malomarnosti, včasih — jubilant sam. Če spada v oni krog jubilantov seveda, ki svoje vrline in zasluge močno precenjujejo.

Naš današnji jubilant pa je skromen mož. Tako skromen, da ga bo ob pogledu na svojo sliko v »Slovencu« morda obšla sveta jeza. Udaril bo ob mizo, da se bo stresla hiša — močan in čvrst je dovolj! — ter zarobantil: »Poštalenska reč, kdo mi je pa to naredil?! Takole brez moje vednosti, za hrbtom me v cajtenge dajo! Ali sem se že kdaj rinil v ospredje, ali sem se že kdaj bahal z dobrimi deli in svojo poštenostjo? Še nikoli ne!«

Tako bo morda zarobantil. Vidite, in prav ta — skromnost — je ena tistih lepih potez v njegovem značaju, ki že zaradi nje same zasluži, da se mu z vso iskrenostjo in spoštovanjem priklonimo ob visoki življenjski številki.

Rojen je bil jubilant 30. junija 1864 v Lehestenu, odkoder je leta 1886 prišel v Ljubljano kot izučen krovec ter vstopil v podjetje strica Henrika Korna v Slomškovi ulici. Po stričevi smrti je prevzel podjetje in ga razširil, da je postalo eno največjih in najmoderneje urejenih podjetij, v katerem je bilo združeno vse, kar spada v stroko: krovstvo, kleparstvo, vodna inštalacija in centralna kurjava. Leta 1911 se je s Slomškove ulice preselil v lastno hišo na Poljanski cesti in svoje podjetje še bolj izpopolnil in moderniziral. S svojo ženo Marijo živi že 33 let vzorno zakonsko življenje. Bog jima je dal šest otrok, od katerih sta dva sinova že v podjetju, najmlajši študira tehniko na Dunaju, hčerke pa so že vse poročene.

Lahko je človeku pri srcu, ki ob pozni jeseni stopi na najvišji vrh in z mirnim pogledom premotri svoje uspehov in plodov bogato življenje za seboj. Zavest, da je bil njegov trud blagoslovljen, ga kakor sonce spremlja do groba.

Politično se jubilant nikoli ni udejstvoval. Živel je samo za podjetje in družino. Kadar pa je bilo treba podpreti kakšno karitativno ali drugo potrebno akcijo, se je naš jubilant vedno izkazal kot uvideven mož. Kakšen ugled uživa po Ljubljani zaradi svoje poštenosti, značajnosti in širokogrudnosti, nam nabolj jasno izpričuje dejstvo, da ga je mestna občina ljubljanska pred kratkim imenovala za ljubljanskega meščana. Zadnja leta se je gosp. Korn — čujte in strmite! — z mladostno vnemo posvetil lovu, ki je njegovo najljubše razvedrilo. Drugi v njegovih letih sanjajo o mirnih kotičkih, kjer bi v miru in samoti odgoreli, on pa, korenina, kakor je, strumno stopa po loviščih... Dobro se zaveda: še zdavnaj ni dosegel najvišjega vrha. Kdor je telesno in duševno tako čil in svež kakor on, pač z vso pravico lahko upa, da mu bo življenjska pot podajšana do skrajnih meja. To upamo in mu želimo tudi mi!

Veliko neurje nad Ljubljano

Ljubljana, 27. junija.

Ta teden sledijo zelo soparni dnevi. Posledica je, da se pojavljajo krajevne nevihte. V torek je bilo podnevi izredno vroče. Najvišja temperatura je znašala 29.5° C nad ničlo. Že dunajsko vremensko poročilo je napovedovalo nagle vremenske spremembe. Pozno popoldne so se pojavili od zapada gosti, nizki črni oblaki, ki so naznanjali nevihto. Okoli 19.30 se je nad Ljubljano utrgal pravi oblak. Lilo je dobre pol ure, ko iz škafa. Mnoge ulice so bile spremenjene v potočke, ker niso kanali mogli tako velikanske množine vode sproti požirati. Po okolici je besnel še vihar, ki k sreči ni napravil nikjer posebne škode. Tudi na sadovnjakih, vrtovih in po nasadih ni nevihta povzročila nikakšne večje škode. Kako silna je bila pol ure trajajoča nevihta, pojasnjuje najbolje okolnost, da je ombrograf meteorološkega zavoda v tem času zaznamoval 14 mm dežja, kar znači, da je padlo na ozemlje ljubljanske mestne občine, ki meri okoli 40 km², do 5,600.000 hl vode.

Silen naliv je napravil velike sitnosti terenski sekciji za regulacijo Ljubljanice. V odseku od jezu nad Čevljarskim mostom tja do trimostja je bila vsa struga, tudi že zabetonirana, popolnoma z vodo zaleta v višini do 20 cm in še višje. Regulacijska dela so bila zato v tem odseku struge danes popolnoma ustavljena. Nižje pod tromostjem so postavili 2 vodni črpalki, ki sta popoldne odvajali vodo dalje proti Zmajskemu mostu, da se je tako struga, ki jo treba še betonirati, izpraznila od vode. Betonska dela do tromostja bi bila pač že ta teden gotova, kajti zadnje dneve je betoniranje izredno napredovalo ter je treba betonirati le še nekaj nad 100 m. Zaradi velike soparne vročine niso izključene še nadaljne lokalne nevihte.

*

⊙ **Sv. maša za turiste in izletnike** bo v kapeli Vzajemne zavarovalnice v petek, na praznik sv. Petra in Pavla, ter v nedeljo, 1. julija, **ob četrt na pet** (pred odhodom gorenjskega turistovskega vlaka).

⊙ **Katol. društvo rokodelskih pomočnikov** se udeleži z zastavo slovesne posvetitve nove župnijske cerkve sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu v nedeljo, dne 1. julija. Člane vabimo, da se udeleže vseh slavnosti, zlasti sprejema prevzv. g. knezoškofa ob pol osmih zjutraj in sklepnega slovesnega sprevoda.

⊙ **Člani krš. šole za stolno župnijo** se zbero jutri na praznik ob ¾12 pred glavnim kolodvorom za odhod na poldnevni izlet.

⊙ **Sto delavcev na cesti.** K članku pod tem naslovom nam je poslalo mestno načelstvo sledeče uradno pojasnilo: Mestna občina je zaposlovala do 23. t. m. okrog 210 delavcev na račun »bednostnega sklada« pri raznih delih na Gradu, cestnem nadzorstvu itd. Ker pa je »bednostni sklad« skoraj do kraja izčrpan, se je moralo odsloviti okoli 150 delavcev. Zaposlenih je ostalo še 58 delavcev, katerih seznam je bil očitno nabit pri mestnem cestnem nadzorstvu in v mestni vrtnariji. Vsi, katere je mestni socialno politični urad predlagal, da so ostali še nadalje na delu, so pristojni v Ljubljano, **oženjeni z otroci, le eden je samski, ki pa ima** bolno mater, za katero mora skrbeti. Vse druge trditve ne odgovarjajo resnici. Delavci so plačani po 3 Din na uro, oženjeni pa dobivajo še vsak dan kosilo v Delavskem domu za 3 Din. Profesionisti dobivajo še na vsakih 10 dni 100 Din dokladе. Nihče nima nižje mezde ali celo le po 2 Din na uro, kakor so to trdili nekateri na nekem profestnem shodu. V deževnih dnevih pa je žal moralo delo počivati pri vseh delih na prostem. V Ljubljanici še mnogo dalj časa, kakor pa pri delih na Gradu in pri cestnem nadzorstvu.

⊙ **Mestna občina ljubljanska** odda reklamo v stolpnih električnih urah. Tvrdke, ki reflektirajo na namestitev njihove reklame v teh stolpih, dobe točnejša pojasnila pri gospodarskem uradu.

⊙ **Bik podrl kmeta.** V ljubljansko bolnišnico je pripeljal reševalni avto 32 letnega posestnika Ludovika Feleta iz Polšnika pri Litiji. Fele je imel opravka z bikom, ki ga je pa podrl. Fele si je pri tem zlomil nesno nogo.

⊙ **Nesreče pri kopanju.** Komaj se je kopalna sezona začela, so se tudi že pričele nesreče pri kopanju. Na »Špici« je skočil v vodo 36 letni kovinar Rudolf Kosmač z Emonske ceste 2. Priletel je na skalo ter si pri tem zlomil ključnico. — Na Savi se je ob neki črepinji močno razrezal desno nogo 12 letni Slavko Mohar, sin sprevodnika iz Most, Gregorčičeva ulica. Oba se zdravita v bolnišnici.

S. Aurelius Augustinus:

Apostola Peter in Pavel

Današnji dan je posvetilo trpljenje in kri preblaženih apostolskih prvakov Petra in Pavla. Ta mučenca sta videla, kar sta oznanjala, hodila sta za Pravico, spoznala Resnico in umrla za Resnico. Sveti Peter je prišel med apostole prvi, sveti Pavel zadnji; pa sta oba prav častila in oznanjala Onega, kateri je bil rekel: »Jaz sem Prvi in Poslednji« (Raz 1, 17). Bog, ki se v večnost kaže prvi in poslednji, je v trpljenju združil prvega in zadnjega apostola. Peter je posvetil diakona svetega Štefana, Pavel ga je preganjal... Toda pustimo prva Pavlova dela in se rajši veselimo njegovih poslednjih; zakaj tudi pri Petru najdemo v začetku marsikaj nevšečnega! Če je Pavel preganjal Štefana, je pa Peter zatajil Gospoda samega. Peter je zatajitev umil s solzami, Pavel pa je za preganjanje zadostil s slepoto. Kljub temu sta bila oba dobra, sveta in Bogu vdana in še dandanes govorimo o njunem mučeništvu, še dandanes se narodom berejo njuna pisma. Pa katerim in kolikerim narodom? Poslušajte psalmistovo prerokbo: »Po vesoljni zemlji je šel njun glas in njune besede do skrajnih zemeljskih mej (Ps 18, 5).

Apostolki prvak sveti Peter je tako goreče ljubil Jezusa, da mu je ta le-ta dejal: »Pa tudi jaz tebi povem: Ti si Peter — Skala.« Peter je bil namreč rekel Jezusu: »Ti si Kristus, Sin živega Boga«; in nato Kristus njemu: »Pa tudi jaz tebi povem: Ti si Peter — Skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev« (Mt 16, 16—18).

Znana vam je Petrova slabost, da je na deklino vprašanje zatajil Gospoda. Pri zadnji večerji je govoril: »Tudi če bi bilo treba umreti s teboj, dam svoje življenje zate!« Gospod pa je poznal Petrovo moč, zato ga je posvaril: »Življenje daš zame? Resnično, povem ti: To noč, preden bo petelin zapel, me boš trikrat zatajil« (Mt 26, 35; Jan 13, 38). In zgodilo se je, kakor je bil napovedal Zdravnik, ker se ni moglo zgoditi, kar si je domišljal bolnik. Zdravnik je vedel, da bo Peter najprej hudo zbolel in se zavedel svoje bolezni, potem pa ga bo On ozdravil. Ali kaj potem? Petrov pogled se je srečal z Gospodovim. Tako je zapisano, tako govori evangelij: »Gospod se je ozrl na Petra, ki je odšel ven in se bridko zjokal.« Tedaj se je zavedel svoje slabosti oni, ki se je bil malo prej tako postavljal. Zategadelj je vstali Zveličar po vsej pravici trikrat vprašal Petra, ko mu je naročal, naj pase njegove ovce: »Simon, sin Janezov, ali me ljubiš?« In trikrat mu je Peter zagotovil svojo ljubezen. Trikrat naj zmaga spoznanje in izpoved v ljubezni, ker je bila trikrat premagana prevzetnost v bojazni. Trikrat je treba razvezati, kar si trikrat zavezal. Razveži iz ljubezni, kar si zavezal iz strahu!

In vendar je Gospod prvič, drugič in tretjič zaupal Petru svoje ovce! Dvakrat je rekel: »Pasi moja jagnjeta,« tretjič pa: »Pasi moje ovce!« Poudarjam »moja jagnjeta« in »moje ovce«, ker je Kristus naročil Petru, naj kot dobri hlapec pase Gospodove ovce, ovce, ki nosijo Gosodovo znamenje! »Ali je bil Pavel za vas križan? Ali ste bili v Pavlovo ime krščeni?« (1 Kor 1, 13.) Peter, pazi torej Kristusove ovce, ki so bile umite s Kristusovim krstom, zaznamovane z njegovim imenom in odrešene z njegovo krvjo. To je Peter dobro vedel in tudi povedal svojim vernikom: »Niste odkupljeni z minljivimi rečmi, s srebrom ali zlatom, marveč z dragoceno krvjo Kristusa kot nedolžnega in brezmadežnega Jagnjeta« (1 Pet 1, 18). Vsak gospodar, preden zaupa hlapcu svoje ovce, bo brez dvoma preudaril, ali ima hlapec toliko, da bo mogel plačati, če se katera ovca po njegovi krivdi poškoduje ali zgubi. Gospodar bi zahteval denar za ovce, ki jih je kupil z denarjem; Kristus pa zahteva od svojega hlapca, da je pripravljen tudi kri preliti za ovce, katere je Gospod kupil s svojo krvjo. In sveti Peter je tudi dal kri za Jezusovo čredo; zaradi teh izročenih mu ovac je bil kronan z mučeništvom in prav zaradi tega ga danes slavi ves svet.

Apostolski prvak sveti Peter je bil večji Kristusov ljubitelj kakor tajitelj. Zaradi tega se je odločil za Gospoda, se odpravil za njim in mu naravnost rekel: »Glej, vse smo zapustili in šli za teboj!« (Mt 19, 27.) Peter je šel za Kristusom, ki ga je čakalo trpljenje, dasiprav še ni zmogel, da bi šel z njim v trpljenje. Na zunaj je hodil za Gospodom, v notranjosti pa mu še ni mogel slediti. Obljubljal mu je, da hoče umreti zanj, pa niti z njim ni mogel. V besedi je bil mnogo večji ko v dejanju. Več je obljubljal, nego je premogel. Pa saj tudi ni nič pravega obljubljal! »Življenje dam zate!« je govoril. To je hotel storiti Gospod za svojega sužnja in ne suženj za Gospoda. Petra je Zveličar povabil za seboj, on pa je v svoji nepočakanosti mislil, da pojde pred Zveličarjem in mu je zatrjeval: »Svoje življenje dam zate!« Hotel je iti pred onim, kateremu je moral le slediti. Dobro je želel, a se ni držal reda. Košato se je postavljal, svoje strahopezljivosti pa se ni zavedal. V bridkem strahu je čutil, kako grenka mora biti smrt, in greh bridke groze je opral z grenkimi solzami. Domišljal si je, da je njegova ljubezen večja in trdnejša, nazadnje pa je zgubil pogum in Odrešnika zatajil. Po svojem vstajenju pa ga je Kristus poučil o pravi ljubezni. Ogenj Petrove neurejene ljubezni je ugasnil iz strahu pred trpljenjem, ko pa je zagorel v pravi ljubezni, mu je Gospod obljubil trpljenje: »Ko si bil mlajši, si se opasoval sam in si hodil, kamor si hotel. Ko pa se postaraš, boš raztegnil svoje roke, in drugi te bo opasal in odvedel, kamor nočeš« (Jan 21, 18). V tem se namreč kaže ljubezen do Kristusa, če se iz ljubezni do njega dvigneš do trpljenja. In sveti Peter je to storil, ker je šel v trpljenje in v smrt zaradi Jezusovega imena. — Kakor vsaka živa stvar se tudi človek boji pogina in grenke smrti — če ne bi bila smrt tako bridka, ne bi storil nič velikega, kdor umrje za vero in za nebeško kraljestvo. Tudi Peter ni želel umreti, čeprav je bil že v letih, a za Kristusom je želel iti. In njegova ljubezen do Jezusa je bila močnejša kakor strah pred smrtjo, zato tudi zanj v polni meri veljajo Pavlove besede: »Željo imam, biti razvezan (umreti) in biti s Kristusom« (Fil 1, 23). Če bi bila kje kakšna pot, po kateri bi brez smrti mogel slediti Gospodu, potem bi si jo Peter prav gotovo zbral in po njej krenil. Ali za Odrešenikom je vodila ena edina pot...

Peter je ljubil svojega Učenika in Boga, toda ljubil ga je po človeško, ker se je bal, da bo umrl Zmagavec nad smrtjo. Zato je Petra zabolelo, ko je Gospod naznanil učencem, da pojde v smrt. »Nikakor, Gospod!« je planil ognjeviti ribič, »to se ti ne sme zgoditi!« Nevede je hotel zapreti zakladnico, v kateri je bila odkupnina za nas! Tedaj ga je zavrnil Gospod: »Pojdi od mene, skušnjavec!« Ko je bil Peter malo prej izpovedal: »Ti si Kristus, Sin živega Boga,« mu je odgovoril Jezus: »Blagor ti, Simov, Jonov sin!« Torej najprej ga blagruje, potem pa kot skušnjavca odganja?! Ali zakaj ga blagruje? Zato: »Ker meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih.« In zakaj ga kot skušnjavca odganja? Zato: »Ker ne misliš na to, kar je božjega, marveč kar je človeškega« (Mt 16, 17, 23). Takšen je bil Peter, ko se je bal Jezusove smrti in je hotel umreti zanj. Ko ga je dekla vprašala, je prvič, drugič in tretjič zatajil Gospoda; ko ga je Gospod pogledal, se je Peter bridko razjokal. Ko ga je dekla vprašala, se je stresel od strahu, ko ga je pozneje vprašal Gospod, je zažarel v ljubezni. V strahu je Gospoda zatajil, v ljubezni pa ga je priznal za svojega Boga. Trikrat je izpovedal ljubezen in s tem trikrat obsodil svoj nekdanji strah.

Spomnimo se še drugega apostolskega prvaka svetega Pavla, tudi njegov dan je danes! S Petrom sta oba živela enako življenje, oba sta darovala svojo kri, oba sta prejela nebeški venec, oba sta posvetila današnji dan. Ko prvič srečamo Savla-Pavla v zgodovini Kristusove Cerkve, kar dihti po grožnji in moriji zoper učence Gospodove in hiti v Damask, da bi jih odtod zvezane privedel v Jeruzalem. Na poti pa ga nenadoma oblije svetloba z neba in Gospod ga pokliče: »Savel, Savel, zakaj

Trboveljska znižuje prejemke

Trbovlje, 26. junija.

Danes se je razglasilo, da se s 1. julijem znižajo pri rudniku plače uradnikom za 10%, od deputatnega premoga, ki jim je bil dosedaj neomejeno na razpolago, bodo pa dobivali le po 10 vozičkov na leto kakor dosedaj rudarji. Podradnikom pa se znižajo plače od 4—8% in deputatni premog od 15 na 10 vozičkov. Razumljivo in upravičeno je razburjenje med nameščenci, katere zadene poleg občutljivega zmanjšanja plač, razne nadure so bile že pred enim letom vzete, sedaj še utrganje pri kurjavi. Vsak je smel jemati premoga le, kolikor ga je rabil za lastno porabo, če bi drugim dajal, je vse izgubil. In za premog vendar ni stiska, ampak ga je odveč, pa še tu utrgavajo. Rudarski nameščenci so proti prekomernemu utrgavanju prejemkov pripravljeni poslužiti se skrajnih sredstev in sklicujejo zato v četrtek zvečer ob 7 protestno zborovanje v Trbovljah in v vseh ostalih rudarskih obratih.

Opat Peter Jurak - 50letnik

Vem, da se bo jezil, ko bo bral te vrstice v »Slovencu«. Pravi namreč, da noče, da bi kdo o njem pisaril po časopisih. Ker smo pa mi o teh stvareh drugačnega mnenja, zato upamo, da nam bo ta greh že odpustil. Naj vedo verniki velike celjske župnije sv. Danijela, da danes njihov pastir, ki uživa spoštovanje in ljubezen vseh, ki ga poznajo, obhaja svoj 50. rojstni dan.

Živeč ob hrvaško-slovenski meji — doma je v Selih ob Sotli — je prišel naš današnji slavljenec že zgodaj v stik s Hrvati. Ljudsko šolo je obiskoval doma, gimnazijo pa v Zagrebu in Požegi ter bil vedno odličen dijak. Po maturi je vstopil v mariborsko bogoslovje in je bil ordiniran 25. julija 1908. Svojo prvo službo je nastopil v Galiciji pri Celju. Kot mlad kaplan je šel v tisti dobi, ko je bil pri nas krščanski socialni pokret na višku rasti, z vsemi svojimi mladimi silami in zmožnostmi na delo in posegel tudi v javno življenje. V Galiciji je kmalu ustanovil Katoliško prosvetno društvo in tudi sicer ljudem s svojim svetom pomagal, kjer je mogel. Drugo njegovo službeno mesto je bilo na Ljubnem, kjer se še danes ljudje radi spominjajo simpatičnega in za vse dobro vnetega gospoda.

Na Ljubnem ga je zajela tudi vojna vihra in moral je kot kurat obleči vojaško suknjo. Ko se je po končani svetovni vojni vrnil nazaj, je postal najprej kaplan v Sv. Juriju ob Ščavnici. Dne 1. aprila 1921 je postal celjski vikar, po smrti opata Ogradija provizor, katero mesto je opravljal nad dve leti, ko je končno sam postal 1. januarja 1925 celjski opat in mestni župnik.

G. opat je mož ravne linije, brez ozira na desno in levo. Za skorjico kruha ne prodaja svojega prepričanja ter najbolj spoštuje tiste, ki hodijo po ravno začrtani poti ter ne poznajo ovinkov. Moždemokrat v pravem pomenu besede, ki kljub odličnemu cerkvenemu položaju, ki ga zavzema, ne pozna razlike med ljudmi. Je z vsakim prijazen ter ima za vsakogar prijazno besedo. Na videz trd, skriva v sebi mehko srce, kar najbolj vedo številni reveži. Kdor je v stiski in pomoči potreben, jo dobi pri njem in nihče ne gre praznih rok. Trde besede so samo na jeziku, v resnici pa je mehak in dober.

Najbolj mu je kot župniku velike celjske župnije na tem, da jo dvigne v duhovnem oziru. In delo za katoliške organizacije! Apostolstvo mož in fantov, katoliška akcija! Vesel je in srečen, ko vidi može in fante, ki se zbirajo okrog oltarja, ne meneč se za to, kaj bo rekel svet. Po njegovi zaslugi je bila ustanovljena za celjsko župnijo Vincencijeva konferenca. Sodeluje še pri raznih drugih društvih in ustanovah, kjer je povsod mož na mestu. Tak je tudi kot govornik in spovednik. Govori preprosto, da ga vsak rad posluša, ker zna s svojo živo besedo vneti za dobro stvar vse, ki so navzočni pri njegovih pridigah. Enako goreč duhovni pastir je tudi v spovednici.

Ob njegovem 50. rojstnem dnevu mu želimo vsi, da bi na tem mestu, na katero ga je postavila božja Previdnost, ostal še dolgo, dolgo let ter tudi v bodoče delal s tako vnemo za časni in večni blagor njemu izročenih ovčic.

Kaj pravite?

Bom pa danes eno rusko povedal: Živel je mužik z družino v majhni tesni koči. Revež si ni vedel pomagati in je šel vprašat popa za nasvet. Pop mu je ukazal, naj vzame še svinjo v kočo. Mužik ga je začudeno gledal, pa je le vzel svinjo v kočo, češ, pop že ve, kaj dela in kako bo prav. Pa je bilo še bolj tesno v koči. Pop mu ukaže, naj vzame v kočo še kravo in ubogi mužik ga je zopet ubogal, tožil pa je še bolj, kakor prej, češ, da ne more več dihati v koči. Pop mu je ukazal, naj vzame še konja v kočo. Ubogi mužik in njegova družina bi se skoraj zadušila v koči. Tedaj mu pop ukaže, naj vzame svinjo iz koče. Bilo je že malo bolje in nekoliko so se pri mužiku že oddahnili. Potem mu pop ukaže, naj vzame še kravo iz koče in bilo je že kar dobro, samo konj je bil poleg družine še v koči. No, končno ukaže pop kmetu, naj vzame še konja iz koče. Sedaj pa se je zdela mužiku koča kakor palača, češ, sedaj se šele da živeti v taki koči, sedaj se da prav dihati!

Takole je ljudje: kruh, ki ga imate v rokah, vam, recimo kdo dvigne na vrvici višje in višje, tako visoko, da ga ne dosežete več. Potem pa ga recimo počasi spušča, spusti ga vsaj toliko, da ga dosežete, ako se vzpnete na prste. In ko ga spusti še malo nižje, čeprav nikoli tako nizko, kakor ste ga imeli prej, potem je že kar dobro, potem celo hvaležni poljubljate roko, ki vam je dovolila vsaj malo dostopa do kruha!

Tel. 31-62 KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob pol 9 in jutri ob pol 6 in pol 9
vojaška komedija »GOSPODIČNA POROČNIK«
Erry Bos, H. Junkermann, Harry Liedtke

Ogenj uničuje

Trbovlje, 26. junija.

Danes ob pol 9 dopoldne se je pokazal ogenj iz Sitarjeve hiše pod Sv. Katarino. Doma je bila samo stara mati s 4-letnim vnukom. Poslopje postavljeno v bregu je napol leseno in je obenem za stanovanje in gospodarske potrebe. Spodaj so hlevi, zgoraj pa je poleg prostorov za ljudi, shramba za krmo. Kolikor se je dalo ugotoviti, je ogenj nastal med slamo, ki se drži stanovanjskih prostorov, ozir. kuhinje. Stara mati trdi, da je po skuhanem zajtrku, bila še parkrat v kuhinji in da je bil ogenj popolnoma pogašen. Sklepa se, da je moral ogenj že dalje časa tleti med tramovi, ki se držijo kuhinje in je tako počasi prišel do slame, ki se je seveda vnela. K sreči so bili blizu sosedje, ki so rešili iz hiše staro mater, del pohištva in živino. Gospodar, ki je medtem kosil in sušil v Trbovljah in ki je imel v podstrešni sobi spravljeno nad 2000 Din denarja, precej starega žita, vso obleko in še razne stare dragocenosti, je prišel ob vse to. Dasi so bile kmalu na mestu požarne brambe iz Hrastnika, Trbovelj in Dola, niso mogle kaj prida pomagati, ker je medtem ogenj v glavnem že opravil svoje delo, bilo je pa tudi precej zamudno delo spraviti vodo visoko gori v hrib, kar se je pa dobro organiziranim gasilcem hitro posrečilo. Škoda znaša 40.000 Din, zavarovano pa je bilo še po starem za 2.500 Din, ker ni nihče pričakoval take nesreče.

Naval krvi v glavo, nespečnost, nervoza in slično

so največkrat samo posledica slabega delovanja črevesja, to je zaprtja. Treba je zato skrbeti za redno čiščenje črevesja, kar dosežete na edinstven in prav prijeten način, ako spijete dnevno na tešče par čaš

ROGAŠKE

mineralne vode. V slučaju izrecnega zaprtja vzemite »Donat«, drugače pa zadostuje »Tempel«, ki ga imejte sploh vedno na mizi!

me preganjaš?« Savel se zruši na tla in od groze zajeclja: »Kdo si, Gospod?« Oni iz luči pa: »Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš!« Ta glas je strl preganjavca, da je vstal kot oznanjevavec; oslepele so mu oči, da bi spregledalo srce; svetloba mu je zalila zunanjost, da bi mu zagorela notranjost. In preden je bil Pavel krščen, je rekel Kristus Ananiji: »Pojdi v to in to ulico k onemu Savlu in ga krsti, kajti on mi je izvoljena posoda, da ponese moje ime pred vse narode ...« Posodo je treba napolniti; s čim jo bo napolnil, ako ne z milostjo? In milost je naredila iz volka ovco, iz preganjavca Savla oznanjevavca Pavla. Oni, ki je bil nekoč prevzeten, je postal ponižen, majhen; Paulus se namreč po latinsko pravi majhen. V zavestni ponižnosti je kesneje sam pisal: »Jaz sem najmanjši med apostoli in nisem vreden, da se imenujem apostol, ker sem preganjal božjo Cerkev« (1 Kor 15, 9). Po srečanju z Gospodom je pa še neutrudneje delal za Kristusovo Cerkev, kakor prej proti njej.

To bi bilo o Pavlovem apostolstvu. Sedaj pa še nekaj o njegovem mučeništvu. Najprej preudarimo, kar je sam pisal Timoteju: »Jaz se namreč že darujem in čas moje razveze je blizu. Dobri boj sem dobojeval, tek dokončal, vero ohranil. Odslej mi je pripravljena krona pravice, ki mi jo bo dal oni dan Gospod, pravični sodnik« (2 Tim 4, 6—8). »Darujem se,« piše Pavel, ne »umiram«; ne, kakor da ne bi umrl, kdor se daruje, marveč, ker se ne daruje vsak, ki umrje. Kdor se daruje, umrje Bogu in za Boga. Gospod, ki je dal Pavlu, česar ni zaslužil, mu ne bo odrekel, kar je zaslužil. Pravični sodnik mu bo dal venec, saj ga ima komu dati! »Dobri boj sem dobojeval, tek dokončal in vero ohranil.« S tem si je zaslužil zmagoslavni venec. — Kaj pa mu je dal Gospod brez zasluženja? Sam priznava: »Bil sem bogokletnik, preganjavec in nasilnik« (1 Tim 1, 13). Ali si je s tem zaslužil, da ga je Kristus izvolil za svojega apostola? Ali zasluži bogokletnik, preganjavec in nasilnik kaj drugega kot večno kazen? In kaj je prejel Pavel od svojega predobrega Gospoda: »Dosegel sem usmiljenje« (1 Tim 1, 13). Vidite, tega usmiljenja si ni Pavel prav nič zaslužil, pa mu ga je Gospod kljub temu izkazal. Zopet sam pravi: »Po milosti božji pa sem to, kar sem« (1 Kor 15, 9). Kar sem bil prej, je bilo moje delo, kar sem sedaj, je delo božje milosti. Potemtakem so Pavlova zasluženja le božja darila.

Strašen boj je imel apostol Pavel s samim seboj, s svojo poželjivostjo. Ali čeprav je grozansko trpel, je vedel, odkod mu je prihajala moč, da je kljub vsem zaprekam dobojeval dobri boj: »V vsem tem zmagujemo po Njem, ki nas je vzljubil« (Rim 8, 37). Tek je dokončal. Ali kdo ga je vodil, kdo vzpodbujal? Čujte, kaj pravi: »Tek sem dokončal; toda ni na njem, ki hoče, tudi ne na tistem, ki teče, ampak na Bogu, ki se usmili« (Rim 9, 16). Tudi vero je ohranil. Res. Katero pa? Ono, ki mu jo je bil podelil Bog (Rim 12, 3). In temu delovnemu apostolu, ki si je izbojeval srečno zmago, dosegel cilj in ohranil vero, naj pravični Bog odreče zasluženi venec, ko pa mu je sam od sebe dal toliko nezasluženе milosti?!

Preljubi! Na apostolih Petru in Pavlu vidimo vsemogočnost božje ljubezni, milosti in dobrote, ki delajo čudeže v sprejemljivem človeškem srcu. Zato praznujmo slovesni dan svetnikov, ki sta v boju proti grehu prelila svojo kri ter s pomočjo in usmiljenjem svojega Gospoda zmagala, tako, da bomo tudi mi ljubili; tako ljubimo, da ju bomo posnemali in po njunem zgledu dosegli enako plačilo. Amen. (Iz latinščine: J. G.)

Radost na zraku in soncu
Vam daje NIVEA

Pred sončenjem morate nadrgniti svoje telo z Nivea kremo ali Nivea oljem. S tem zmanjšate nevarnost sončarice, obenem pa dobite krasno bronasto barvo kože.

Nivea na zraku in soncu!

4 letna deklica se smrtno ponesrečila

Celje, 27. junija.

V torek dopoldne so se igrali otroci v Levcu okrog truge za gramoz. Nenadoma se je truga prevrnila in padla na 4 letno hčerko dninarja Verbič Pavlo in ji je zdrobila lobanjo. Deklico so takoj prepeljali v celjsko bolnišnico, pa je žalibog že pred poldnem izdihnila svojo dušico. To je v tekočem letu že drugi žalostni slučaj, da je otrok umrl na tako tragičen način.

Koledar

Četrtek, 28. junija: Vidov dan. Irenej, škof. mučenec.
Petek, 29. junija: Peter in Pavel, apostola.
Sobota, 30. junija: Spomin sv. Pavla; Lucina.
Dan je danes dolg 15 ur 33 minut.

Osebne vesti

= **Promocija.** V Gradcu je bil promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Jakob Debevec z Glinc pri Ljubljani. Čestitamo!

= **V orožništvu** so bili odrejeni na službo v sodni oddelek poveljstva orožništva orož. kap. I. r. dr. Vitko Modic; za vršilca dolžnosti poveljnika goroždanske čete drinskega orož. polka orož. kap. II. r. Anton Černe; za vršilca dolžnosti poveljnika kosovsko-mitroviške čete zetskega orož. polka orož. kap. II. r. Adolf Seidl; za poveljnika šole za vodje patrulj in poskušne orožnike zetskega orož. polka orož. kap. I. r. Ladislav Nedved; za poveljnika kruševske čete moravskega orož. polka orož. kap. I. r. Franjo Stojan; za poveljnika šole za vodje patrulj in poskušne orožnike moravskega orož. polka orož. kap. I. r. Stojan Saks; za vršilca dolžnosti poveljnika ptujske čete dravskega orož. polka orož. kap. II. r. Josip Bervaldi; za poveljnika novomeške čete dravskega orož. polka orož. kap. I. r. Lovro Boneti; za vršilca dolžnosti poveljnika 2. čete orož. podčastniške šole orož. kap. II. r. Bogomil Rozman; za pobočnika vardarskega orož. polka orož. kap. I. r. Slavko Plevelj; za vodnika 1. voda 1. čete belgrajskega orož. polka orož. podporočnik Vilim Švab; za vodnika 1. voda 2. čete belgrajskega orož. polka orož. poročnik Peter Bošnjak; za vodnika novokanjiškega voda dunavskega orož. polka orož. poročnik Vekoslav Fabič; za vodnika zemunskega voda dunavskega orož. polka orož. poročnik Ciril Petovar; za vodnika smederevskega voda dunavskega orož. polka orož. poročnik Borivoj Kunej; za vodnika čačanskega voda drinskega orož. polka orož. poročnik Dane Basta; za vodnika kotorskega voda zetskega orož. polka orož. kap. II. r. Dušan Komadina; za vodnika barskega voda zetskega orož. polka orož. poročnik Zvonimir Šporčič; za vodnika ulcinskega voda zetskega orož. polka orož. podporočnik Janez Bregar; za vodnika podgoriškega voda zetskega orož. polka orož. poročnik Evgen Štrancar; za vodnika boljevskega voda moravskega orož. polka orož. kap. II. r. Friderik Leman; za vodnika kratovskega voda vardarskega orož. polka orož. poročnik Rudolf Kremlino in za vodnika dragaškega voda vardarskega orož. polka orož. poročnik Artur Svetlin.

Ostale vesti

— **Prihodnja številka »Slovenca« izide zaradi praznikov v nedeljo zjutraj.**

— **Zanimanje za zborovanje katehetov** v Mariboru (2.—6. julija) zbuja upravičeno upanje, da bo kongres lepa manifestacija za krščanska vzgojna načela — piše list »Vzajemnost«. Ta pedagoška prireditev bo nudila s svojimi izbranimi referati in razpravami marsikatero pobudo in tudi rešitev zapletenih problemov sodobnega katehetskega dela. Dal Bog, da bi bilo tako! — Glavni priprav. odbor sporoča, da je bilo že do kresnega dne prijavljenih 50 udeležencev-tovarišev samo s Hrvatske.

— **Aljažev klub** obvešča prijatelje planin, da bo na praznik sv. Petra in Pavla sv. maša ob 11. uri na Krvavcu, ob 10. uri v Kamniški Bistrici in ob 10. uri na Kofcah. Naslednjo nedeljo, 1. julija bo sv. maša ob 10. uri v Vratih, ob 11. uri na Krvavcu in ob 10. uri na Kofcah. Služba božja na Kredarici pa se začne redno z nedeljo 8. julija in bo vsako nedeljo in praznik sv. maša ob 8. uri. Pripomnimo, da se služba božja vrši na omenjenih postojankah le v slučaju ugodnega vremena. Gospode duhovnike, ki imajo v načrtu, da obiščejo v teku počitnic to ali ono gorsko postojanko, kjer so postavljene naše planinske kapele, vljudno prosimo, da sporoče vsaj teden dni preje Aljaževemu klubu v Ljubljano, kje bodo maševali. Naslov: Aljažev klub, Miklošičeva c. 7.

— **Duhovniki-sošolci letnik 1909** imamo letos svoj sestanek in obenem 25 letnico v Novem mestu v sredo, dne 11. julija. Ta termin se je določil zaradi tega, ker so ob prvotno določenem datumu ravno skupne duhovne vaje. Na svidenje, sošolci v Novem mestu. — Ivan Šesek.

— **Otroci-počitničarji,** ki jim je Karitativna zveza oskrbela počitniška mesta na deželi, naj se v soboto, 30. junija ob 3 popoldne v spremstvu staršev zbero v križanski cerkvi. Tam prejmo pred odhodom sveti blagoslov in dobe vsa potrebna navodila. Opozorite na to one stranke, ki »Slovenca« ne dobe v roke.

— **V »Službenem listu«** kraljevske banske uprave dravske banovine od 27. t. m. so objavljena »Navodila, kako naj se sestavi predlog proračuna drž. razhodkov in dohodkov s predlogom fin. zak. za l. 1935./36.« in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934«.

— **Predlog zdravilišča Šmarješke Toplice.** Na novomeški tujsko-prometni konferenci »Krke« je stavilo zdravilišče Šmarješke Toplice predlog, naj se izposluje posetnikom tega kopališča, ki se mude v njem 14 dni, polovično vožnjo po železnici, kakor so jo imeli do pred kratkim. V toliko popravljamo naš članek »Potrebe dolenjskih krajev« 26. t. m.

— **Mednarodna avtomobilska tekma v Porečah ob Vrbskem jezeru.** Za mednarodno avtomobilsko tekmo v Porečah ob Vrbskem jezeru dne 7. in 8. julija t. l. pod pokroviteljstvom gospoda deželnega glavarja Koroške, že prihajajo številne prijave. Ker so vsa vremenska poročila za ta čas jako ugodna, obeta ta prireditev postati veličastna družabna slavnost in mednarodni sestanek sportnega sveta. Častne nagrade so že naklonili državni urad za tujski promet, koroška deželna vlada, predsedstvo avstrijskega Touring kluba na Dunaju, dežela Štajerska, udeležene občine in zdraviliške komisije, velike tvrdke z bencinom in drugi. Častne nagrade bodo prihodnje dni v Celovcu javno razstavljene. Prijave sprejemajo avstrijski konzulati in preskrbijo triptika prost prehod v Avstrijo kakor tudi vrnitev vsakemu, ako se pravočasno pred 4. julijem prijavi. Avtomobilisti morajo pri potovanju tja in nazaj na istem kraju mejo prekoračiti. Doba bivanja v Avstriji za avtomobiliste, ki bodo odpravljeni na podlagi seznama, je omejena na tri dni. Prijave sprejema tudi avstrijski Touring klub, Dunaj IX., Peregringasse 2 (telefon A 18-5-25) in tajništvo avstrijskega Touring kluba za Koroško, Celovec, Burg (telefon 524). Solnčni vrt Poreče (Pörtschach) je pripravljen na velik sprejem. Vpoštevajoč gospodarsko stanje je vodstvu kluba uspelo doseči prav nizke cene za sobe in prehrano tekmovalcev, tako da je vsakemu avtomobilistu omogočeno za malo denarja obiskati biser Koroške, Vrbsko jezero.

— **Dr. Dereani,** specialist za očesne in ušesne bolezni, zopet redno ordinira. Kongresni trg 14.

„Hubertus" domače milo, da lepo belo perilo

— **Sprejem v enoletni tečaj za otroške vzgojiteljice in negovalke traja do 10. avgusta 1934.** Kolkovane prošnje je nasloviti na Zavod za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani. Natančnejše informacije so na vpogled pri upravi zavoda dnevno do 12.

— **Dobro je imeti teto v Ameriki.** Vojvodina je doživela te dni svojevrstno senzacijo. Državni tožilec v Veliki Kikindi dr. Veko Pandurovič je podedoval ogromno premoženje 200,000 dolarjev (okr. 10 milijonov dinarjev) po svoji teti Pavlini Dimič, ki je pred kratkim umrla v Ameriki. Prav toliko kakor on dobi tudi zdravnik dr. Branko Manojlovič v Keminici, ki je tudi nečak pokojnice. Dr. Pandurovič se bo takoj oženil in z »Grofom Zeppelinom« odletel v Buenos Aires v Južni Ameriki, da prevzame dedščino.

— **Burno zborovanje jugoslov. skladateljev.** Te dni je imelo Združenje jugoslovanskih glasbenih avtorjev svojo skupščino, ki je potekla zelo burno. Najvažnejša točka dnevnega reda je bilo plačevanje avtorskih taks. Imamo dve avtorski centrali, med katerima se vodi ogorčena borba. Eno je organiziralo društvo samo, druga pa je zasebna. Zborovalci so v tem pogledu sprejeli važne predloge, ki jih bodo predložili prosvetnemu ministru.

— **Ob pričenjajočem se poapnenju krvnih cevi** navaja raba naravne **»Franz-Josef«-grenčice** k rednemu odvajanju in **zmanjša visoki pritisk krvi. Mojstri v zdravilstvu** priporočajo pri raznih starostnih pojavih **»Franz-Josef«-vodo,** ker zanesljivo in milo odstranjuje zastajanja v kanalu želodčnega čreva in lenivo prebavo ter milo ublažuje razdraženost živcev.

— **Operacija zaradi dveh dinarjev.** V zagrebško zakladno bolnišnico so te dni pripeljali 6 letnega Stjepana Arvaya, ki je požrl dvodinarski novec. V bolnišnici so ga morali operirati.

— **Agrarna afera v Bosni** je sedaj stopila zopet v novo fazo. Izvršili bodo ponovno oceno bivših begluških posestev, ker so ugotovili, da je del bivših posestnikov prejel za izplačilo begluških imetij vsote, ki niso v skladu z vrednostjo bivših begluških posestev.

— **Pri motnjah prebave,** želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, **razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica** odprto telo in olajša krvni obtok.

— **Izgubila se je** pred dnevi 12 letna šolarka, Milena Leben iz Frama. Oblečena je v temnopisano kmečko obleko, kostanjevih las, spletenih v kite. Kdo kaj ve o njej, naj sporoči župnemu uradu v Framu.

— **Izbira poklica.** Opozarjamo vse, zlasti abituriente, ki si žele nasvetov glede študij, za izbiro poklica, informacij o razmerah v raznih stanovih itd., na dr. Sušnikove »Akademske poklice«, ki dajejo v teh ozirih najboljše podatke. Knjiga (ca 400 strani) se dobi v knjigarnah oz. pri SKA starešinstvu v Ljubljani, Miklošičeva 5, za 40 Din (oz. po pošti 45 Din).

— **Za mesec julij,** posvečen presv. Krvi našega gospoda Jezusa Kristusa, priporočamo članom Marijinih družb in pa častivcem presv. Srca drobno knjižico: Molitve v počeščenje sv. ran in predragocene Krvi našega gospoda Jezusa Kristusa. Knjižica se dobiva v prodajalni H. Ničman v Ljubljani za ceno 4 Din. — Segajte po nji, dokler ne poide zaloga!

— **Za dame neobhodno potreben SANOFORM** se dobi v vseh lekarnah in drogerijah.

— **Srečolov Belo-modre knjižnice.** Javljamo vsem plačnikom srečk, da izdajamo dobitke vsak delavnik ob uradnih urah v društveni pisarni, Prečna ul. št. 2 do 20. julija t. l. Po tem roku zapadejo dobitki v korist založbe. Po pošti dostavimo dobitke proti povračilu poštnine.

— **Skrofulozne rane.** Ta dolga bolezen nakazi človeka, ker mu še po ozdravljenju pusti vidne nelepe brazgotine. »Fitonin« take rane hitro ozdravi ne da bi ostali kakršnikoli znaki. Steklenica »Fitonina« stane Din 20 v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici Din 50. Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fiton« d. z o. z. Zagreb I-78. (Reg. pod št. 1281 od 28. VII. 1933.)

— **Za tujski promet v porečju Savinje.** Podpisani bom izdal na pomlad II. knjigo »V porečju bistre Savinje«. Predvidno bo obsegala naslednje potopisne črtice: Robanov kot. Od Ljubnega do Solčave. Olševa. Menina. Šoštanj. Vitanje. Dobrna. Vojnik. Vransko. Sv. Jurij ob Taboru. Braslovče. Žalec. Sv. Pavel pri Preboldu. Celjski grad. Rimske toplice. Jurklošter. Turje. Zidani most. — Občine in zasebnike, ki jim je kaj za tujski promet v njihovem okolišu, prosim, da mi čim prej dajo na razpolago podatke in klišeje za ilustracijo knjige. — Junija meseca napovedana knjiga »Ob Savinji« bo dotiskana še ta mesec in izide pod naslovom »V porečju bistre Savinje. I.« Vsebovala bo 16 potopisnih in drugih črtic in okoli 25 pokrajinskih slik, pa bo stala samo okoli 20 Din, kar bodo vredne že slike same — 25 razglednic. Knjiga se bo dobila v vseh knjigarnah, za običajno provizijo ceneji pa naravnost pri meni. — Dr. Fr. Mišič, t. č. Mozirje.

— **Pri poapnenju arterij v možganih in srcu** dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine **»Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska.**

P. Elekt Hamler - zlatomašnik

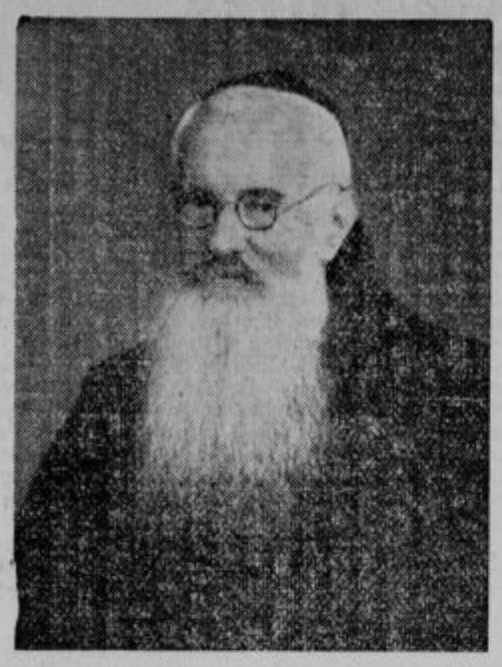

Jutri, na praznik sv. Petra in Pavla, obhaja pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, eden izmed najznačilnejših delavcev današnje dobe v vinogradu Gospodovem frančiškan p. Elekt Hamler svojo zlato mašo.

Naš jubilant se je rodil na Ivanjševskem vrhu dne 25. februarja 1860. Kot 19 letni mladenič je prejel 25. avgusta 1879 v Salzburgu redovno obleko. Dovršivši v Švacu višjo gimnazijo, je bil po prvem letniku bogoslovja dne 29. junija 1884 posvečen v mašnika. In ko je končal vse bogoslovne nauke, je že 1887 kaplanoval pri Mariji Materi milosti v Mariboru in leta 1889 vršil hkrati službo vojaškega kurata. Leta 1893 je prišel kot kaplan-katehet in voditelj III. reda k Sv. Trojici, kjer je ostal deset let. P. Elekt je bil vseskozi neutrudljiv spovednik. Kako zelo je bila oblegana njegova spovednica, temu so najbolj glasne priče svetotrojiški romarski shodi, zlasti v predvojnem času.

Naš p. Elekt je bil tudi izvrsten katehet. Njegove kateheze so bile pravi užitek. Metoda je bila sicer svojevrstna, pa tako uspešna, da ga je ob dekanijskih vizitacijah ranjki g. Jurčič nele samo v cerkvi po preskušnji, ampak tudi v obednici izredno pohvalil. Tudi pri škofijski vizitaciji se je takratni škof dr. Napotnik nemalo čudil, da so birmanci in odrasli tako temeljito poučeni. Prav tako je bil p. Hamler vzoren voditelj III. reda. Njegovi preprosti govori so segali v globino srca. Bil je širitelj prave pobožnosti. S te strani ga najbolj poznajo tretjeredniki Slov. Krajine; saj so ga sprejemali kakor samega sv. Frančiška.

Posebni ljubljenci so bili p. Elektu bolniki. Z neko čudovito pripravljenostjo jih je obiskoval, tolažil, spodbujal in poživljal. Rad jim je tudi kaj v telesno rešitev svetoval ali spretno uporabil.

Naš zlatomašnik je bil organizator moške mladine. On je bil prvi, ki je ustanovil v Slovenskih goricah fantovsko družbo sv. Jožefa pri Sv. Trojici. Ko je bila slov. katoliška prosveta drugod še v povojih, jo je on že davno prej nudil svoji mladini.

Višek vsega jubilantovega prizadevanja pri Sv. Trojici pa je bila ustanovitev vsemu ljudstvu daleč naokrog priljubljene štirideseturne pobožnosti o božiču. — Leta 1901 je bil p. Elekt tudi gvardijan in župnik.

V jeseni 1903 najdemo našega slavljenca v Nazarjih. V M. Nazaretu je zlasti opravljal službo kateheta in dve leti vodil III. red. Pa ne samo to, marveč je tudi tukaj prvi ustanovil dekliško Marijino družbo v Savinjski dolini v Nazarjih; malo kasneje istotam tudi fantovsko Mar. kongregacijo. Na jesen 1907 se je vrnil k Sv. Trojici.

Meseca avgusta 1911 je bil prestavljen v Maribor. Tu je deloval kot kaplan, katehet, kaznilniški kurat in sredi januarja 1915 je privzel še službo vojnega kurata. P. Elekt je oskrboval bolnišnico s 500 posteljami. Da bi pa mogel za uboge vojake v bolnišnici tudi maševati, je sam naberačil denar za kelih in mašno obleko. Ranjencem ni le prinašal zgolj pomoči v duhovnem oziru, ampak je tudi zanje nabiral dobro čtivo — mnogo knjig je celo sam zvezal — in še marsikaj drugega, kar je mogel dobiti pri dobrih ljudeh. Za to ni dobival nobene plače, pač pa je nosil ponosno vojaško kapo, da so ga vsi poznali kot kurata. Nekoč si je pri tej samarijanski službi zlomil roko.

Kako velik pa je njegov socialni čut do trpinov, nam potrjuje dejstvo, da je rade volje šel koncem septembra 1920 v taborišče Sterntal ali Strnišče pri Ptuju. Okoli leto dni je prav po očetovsko skrbel za 1500 beguncev. Imel je šest razredov šole in bolnišnico. Iz begunskega tabora je šel oktobra 1921 tretjič k Sv. Trojici. Tukaj je bil nekaj časa kaplan, III. red pa je vodil celo do leta 1932. Še danes je naš slavljenec najbolj priljubljeni spovednik, zlasti pri moških.

To je kratka življenjska slika častitljivega jubilanta p. Elekta. Nanizani so samo nekateri drobci njegove delavnosti izza dolgega, napornega delavnega dne, ki mu ga je naklonila božja Previdnost. Ali iz tega vsakdo lahko razvidi, da je oče Elekt res pristen sin Frančiškov, pa tudi neumoren delavec Kristusov.

Našemu zlatomašniku najiskrenejše čestitamo z vročimi željami, da ga Bog ohrani sebi in nam v dobrobit še mnogo let! Fiat, naj se zgodi! P. —ik.

———

☐ **Odličen uspeh učiteljišča šolskih sester.** Na zasebni učiteljski šoli šolskih sester v Mariboru so bili doseženi letos zelo dobri učni uspehi. Skupno se je šolalo na zavodu v treh letnikih 71 gojenk (prvi in drugi letnik sta opuščena). Razrede jih je dovršilo 70 ali 98.3%, od teh 15 z odliko (21.13%), 50 s prav dobrim uspehom (70.42%), 5 (7.04%) pa z dobrim uspehom. Razredni izpit po par. 44 ima 1 gojenka. Med vsemi mariborskimi šolskimi zavodi izkazuje letos to učiteljišče najlepše uspehe!

☐ **Vpisovanje v vadnico** na zavodu šolskih sester v Mariboru se vrši dne 30. junija ob 8. uri.

☐ **Naval na srednje šole.** V ponedeljek in torek so se vršili na humanistični in realni gimnaziji sprejemni izpiti v prvi razred. Na humanistični gimnaziji se je letos prijavilo za izpit 182 novincev, med njimi 156 dečkov in 26 deklic, za 21 več, kakor lani. Izpit jih je napravilo 151 (127 dečkov in 24 deklic), odklonjenih je bilo 31. Med novimi nadebudnimi glavicami, ki so sprejete na zavod, jih je 64 s kmetov. Na realno gimnazijo pa je bil letos naval nekaj manji, kakor lansko leto. So le pri starijih nekaj zalegle tožbe o pomanjkanju prostorov in s tem zvezanem težavnejšem študiju. Prijavilo se je k izpitu 235 kandidatov (lani 279), in sicer 127 fantov in 108 deklet. Izdelalo je 167 kandidatov (86 fantov in 81 deklet), padlo pa 68 (41 fantov in 27 deklet). Realna gimnazija je sprejela letos v svoje okrilje skoro izključno mestne in okoliške otroke, le malo jih je s kmetov. In še to je značilno, da se je letos število deklet skoro že čisto približalo fantom, v par letih ga bo pa gotovo znatno preseglo. Zopet opomin: ustanoviti je treba žensko realno gimnazijo, ali pa dati drugim priliko, da jo osnujejo.

☐ **Smrt spoštovanega moža.** Včeraj je umrl v Mariboru v starosti 70 let vpokojeni nadsprevodnik g. Mihael Gnus. Pokojnik je bil rodom iz Buč pri Kozjem ter je živel večinoma v Mariboru, kjer je bil priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Rajni je oče vpokojenega kapetana g. Miloša Gnusa in učiteljice gdč. Amalije Gnus. Pokopali ga bodo v petek ob 3. popoldne iz kapele na mestnem pokopališču. Naj počiva v miru, žalujočim naše iskreno sožalje.

☐ **Naši planinci** proslavijo sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 1. julija, pri Senjorjevem domu. Ob 8 bo planinska služba božja. Avtobus vozi iz Maribora do Ribnice ob 5 zjutraj in zvečer nazaj. Voznina 50 Din. Prijave sprejema Strašnik, Gregorčičeva ulica 6. Tel. 20-38.

☐ **Dr. Hacin odhaja?** Kakor doznavamo, je premeščen vodja mariborskega policijskega komisarijata gospod dr. Lovro Hacin v Ljubljano k banski upravi. Vest se še ne potrjuje.

☐ **Pred oltar.** V zadnjih dneh so se v Mariboru poročili: Stoklas Lovrenc, kretnik in Cernjavič Frančiška, kuharica. — Šteher Avgust oficijal drž. žel. in Pšunder Ernestina, modistinja. — Drobne Albin kamnosek in Ocvirk Ivanka, hči kovača. — Kaučič Ivan, skladiščnik in Prednik Roza, kuharica. — Jurič Ivan, trg. pomočnik in Kadrmas Jaromira, zasebnica. — Bilo srečno!

☐ **Avtokar pride.** Avtokar mestnega avtobusnega prometa bo te dni gotov. Dne 2. julija se odpelje v Ljubljano po vozilo komisija ter ga bo tam prevzela.

☐ **Vsi lastniki avtomobilov,** ki nameravajo ob praznikih napraviti večje izlete, potrebujejo vsekakor prvovrsten bencin. Bencinska črpalka Plinarniška ulica št. 9 (garaža Mestnega avtobusnega prometa) je odprta od 6 zjutraj do 22 zvečer. Specifična teža bencina 0.718 ter je najcenejši v Mariboru.

☐ **Za očetom še hčerka.** Pred tremi tedni se je smrtno ponesrečil žagar pri cirkularki Čurič. Od žage je odletel kos lesa ter ga s tako močjo butnil ob glavo, da mu je razbil lobanjo. Za očetom bi pa sedaj skoro postala žrtev nesrečnega slučaja njegova 2 letna hčerka Zita. Dekletce je v kuhinji prišlo do steklenice z ocetno kislino ter radovedno napravilo požirek strupene pijače. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer ji skušajo rešiti življenje.

☐ **Tiskarski škrat** se je včeraj znosil nad imeni maturantinj z učiteljišča čč. šolskih sester. Med drugimi je maturirala gdč. Čeč Marija in ne Čeh.

☐ **Vozni listki za Mariborski otok.** Da se omogoči občinstvu čim cenejši pristop na mariborski otok, je sklenilo ravnateljstvo Mestnih podjetij, da se na vseh mestnih progah: Glavni kolodvor—Vojašnica Kralja Petra, Študenci—Glavni trg, Tezno—Glavni trg, Pobrežje—Glavni trg, uvedejo posebni vozni listki in sicer to v eni smeri s pristopom na otok po 4 Din po osebi, za vožnjo tja in nazaj pa Din 6 za osebo brez ozira na število postaj. Listek v eni smeri na mestnih progah šofer preluknja, pri povratku pa mora imeti žig od kopališke blagajne. Pri vožnji z otoka nazaj ga šofer v znak kontrole še enkrat preluknja, dočim ga pri prestopu na mestno progo šofer končno pretrga. — Opozarja se občinstvo, da morajo imeti povratni listki žig kopališke blagajne, drugače niso veljavni. Obenem se opozarjajo lastniki mesečnih legitimacij, da imajo pravico z isto na vožnjo v kopališče.

☐ **»Hermes« enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva, Maribor, Zrinjskega trg, vpisuje dnevno. Zahtevajte prospekte!**

Celje

Sprejemni izpiti za I. gimnazijski razred so bili v torek, dne 26. junija. K sprejemnemu izpitu se je prijavilo 204 učencev in učenk. Izpit je z uspehom položilo 127 učencev in 59 učenk, 18 učencev in učenk je bilo pa reprobiranih. Nekateri učenci in učenke bodo v jeseni vstopili na druge zavode. Celjska gimnazija bo imela v bodočem šolskem letu v I. razredu 3 oddelke.

Vidovdanska proslava na celjski realni gimnaziji bo danes po službi božji okrog ¾9 v gimnazijski telovadnici. K proslavi je vabljena tudi celjska javnost.

Na dvorazredni drž. trgovski šoli v Celju se je prijavilo k završnemu izpitu 10 dijakov in dijakinj, 2 dijakinji sta radi bolezni izpit preložili. Pismeni izpiti so bili od 15. do 19. junja, ustmen pa dne 22. in 23. junija pod predsedstvom min. odposlanca, šol. insp. pri kr. banski upravi v Ljubljani g. Presla Mihajla. Izpit so napravili z odličnim uspehom: Čmak Frančiška in Kramer Blanka; s prav dobrim uspehom: Mahnič Olga in Rebernik Jožica; z dobrim uspehom: Veble Josip, Kompoš Bronislava, Pfeferer Erna in Žolger Marija.

Nekoliko statistike s celjskih drž. meščanskih šol. Na drž. deški meščanski šoli v Celju je bilo koncem šolskega leta 297 učencev. Šolo je dovršilo z uspehom 210 učencev, popravni izpit jih ima 56, neocenjen 1, razred mora ponavljati 30 učencev. H končnemu izpitu se je prijavilo 21 učencev IV. razreda, izpit jih je položilo 16, 1 je med izpitom odstopil, popravni izpit imata 2, za 1 leto sta bila odklonjena tudi 2. — Na drž. dekliki meščanski šoli je pa bilo koncem šolskega leta 271 učenk. Šolo jih je z uspehom dovršilo 212, ponavlja razred 22 učenk, popravni izpit jih ima pa 37. H končnemu izpitu se je prijavilo 22 učenk IV. razreda, ki so ga tudi vse z uspehom položile.

Dobitki za invalidsko tombolo, ki bo v nedeljo, so razstavljeni v izložbenem oknu trgovine Stermecki.

Ptuj

Statistika državne realne gimnazije v Ptuju za šolsko leto 1933-34 ima sledečo sliko: Izdelalo jih je z odličnim uspehom 34, s prav dobrim uspehom 89, z dobrim uspehom 138, skupno 261 t. j. 67%. Popravni izpit jih ima 84, t. j. 22;% padlo jih je za eno leto 44, t. j. 11%; vsled bolezni so ostali neocenjeni 3 dijaki. K sprejemnemu izpitu za I. razred se je dosedaj priglasilo 88 dijakov.

Poštna vest. Poštna uprava v Ptuju poroča, da je uvedla na pošti v Ptuju pisemsko službo nepretrgoma od 7 do 21 in da torej sprejema priporočene pisemske pošiljke tudi od 7—8, 12—14 ter od 18—21 in to pri okencu brzojavnega oddelka. Tudi zrakoplovne znamke so pri tem okencu v tem času na razpolago. Z nočnim brzovlakom odhod iz Ptuja ob 2.01 ima pošta zelo ugodne zveze za zračni prenos tuzemskih in inozemskih poštnih pošiljk.

Redek lovski plen. Na občinskem pašniku v Cirkovcah je pekovski pomočnik Janko Kmetec iz Ptuja ustrelil čapljo, ki je tehtala 6 in pol kg. Žival je imela na levi nogi zalotan aluminasti obroč, v katerem je vrezano sledeče besedilo: Zoolog Station 210277 Helgoland retour. Kakor se vidi je napravila ta čudna žival zelo dolgo pot. Mogoče se bo na podlagi tega poročila javil in reklamiral omenjeni obroč.

Bolečinam v nogah recite: Zbogom!

Evo, enostavnega in cenenega domačega sredstva, da se za vedno rešite najhujših težav in bolečin v nogah. Pomočite noge v toplo vodo, kateri ste dodali toliko Saltrat Rodella, da je dobila videz neposnetega mleka.

Saltrat Rodell vsebuje 10 različnih zdravilnih soli, ki se nahajajo v znamenitih svetovnih radioaktivnih vrelcih. Ta močna zdravilna kopel odpravlja v 3 minutah najhujše bolečine nog. Otekline izginejo. Iz ranjenih in vnetih rok izgine vnetje takoj. Ozebline nič več ne srbijo in ne skelijo ter se naglo zacelijo. Ta s Saltratom nasičena voda, podobna mleku, odpravi bolečine na čudovit način ter omehča tudi kurjo očesa in žulje tako, da jih lahko s koreninami vred odstranite.

Saltrat Rodell se prodaja ob jamstvu v vseh strokovnih prodajalnah.

Mengeš

50 letnica Mengeške godbe. Veliki plakati nam oznanjajo proslavo petdesetletnice naše godbe s sledečim sporedom. V soboto, dne 7. julija: ob 20 koncert godbe in pevskega zbora na dvorišču g. Stemberger in Mellitzerja. V nedeljo, dne 8. julija: budnica, 9.25 sprejem gostov na kolodvoru, 10 sv. maša na prostem, po maši slavnostno zborovanje, 14.30 sprevod vseh gostov, društev, narodnih noš in kolesarjev po trgu, 17 koncert združenih godb Tržič, Vrhnika, Vič, Kamnik, Domžale na veseličnem prostoru. Po končanem sporedu veselica brez plesa na vrtu tov. g. Dornika.

Šolska proslava Vidovega dneva. V sokolski dvorani priredi danes tukajšnja šola v režiji učiteljice gdč. Anice Lazarjeve proslavo Vidovega dne.

Remšnik

V nedeljo, 1. julija letos, obhaja Izobraževalno društvo na Remšniku 25 letnico svojega življenja. Kaj vse je šlo mimo nas v 25 letih, ve le tisti, ki ima dober spomin. Ta doba igra v človekovem življenju že veliko vlogo, pa tudi v župniji, občini in okraju. Kdor bo za nami študiral zgodovino kraja, bo imel mnogo posla, kajti dogodki se kopičijo drug ob drugega, kakor oblaki, kadar se zbira huda nevihta. Tako društvo, ki skrbi za temeljno izobrazbo naroda, pa tudi po svoje s prav veliko roko posega vmes, četudi se žal zgodi, da ta ali oni gre mimo vsega, kar nudi prepotrebno izobrazbo. Da se ta dogodek slovesno proslavi, da se mlado generacijo pritegne izobraževalnemu delu, pridite Podravčani, posebno stebri prosvetnega dela, in navdušimo našo mladino za izobraževalno delo med nami. Dopoldne je običajna cerkvena slovesnost, šentjurska Gospojnica, popoldne po večernicah proslava. Igrala se bo »Miklova Zala« kot simbol težkega življenja na kmetih, par pozdravov in pesmi naj vtisne našemu spominu pečat vztrajnosti, možatosti in dobre volje, ki spremlja naš narod!

Zagorje

Izredni občni zbor Elektr. zadruge se je vršil v nedeljo v znamenju soglasja. Proti 60 glasovom so bili zgolj štirje. Par nezadovoljnežev se je vzdržalo glasovanja. Izvoljena sta bila v načelstvo gg. M. Čobal in I. Prosenc. S tem je mučen spor v zadrugi likvidiran in je omogočeno složno delo.

Huda nesreča se je zgodila posestnikovemu sinu Alojziju Snoju. Voz s konjema mu je padel čez dva metra visok nasip v potok Medija. En konj se je ubil, dočim je ostal drugi nepoškodovan. - Sreča, da se je rešil voznik.

zdravilišče želodca, črevesa, žolčnega mehurja, gihta in sladkorne bolezni. Med glavna zdravilna sredstva spada zdravljenje z rogaško slatino ki je najjačja zdravilna voda izmed vseh znanih alkalosalinskih-zemljatih vrelcev. Vsled čudovitih zdravilnih uspehov, ki se dosežejo v Rogaški Slatini, jo nazivajo jugoslovanski Karlsbad. Vsled svojih redkih naravnih lepot je

ROGAŠKA SLATINA

tudi iskano letovišče. Bujno zelenje — tihi, temni gozdovi — osvežujoč hlad — čisti ozonski zrak — krasni izleti — vsakodnevni koncerti — kopališče na prostem — zabava — kino itd. Prospekti in cenik: Zdravilišče in vse pisarne »Putnika«

Advokat
dr. Fran Irgolič
v Mariboru
ima sedaj svojo pisarno
v Cvetlični ulici 13/I

Naznanila

Občni zbor Slomškove družbe. Dne 4. julija t. l. bo imela Slomškova družba svoj občni zbor. Spored: 1. Ob 9 sv. maša pri frančiškanih v Ljubljani. 2. Ob pol 10 zborovanje v unionski beli dvorani: a) predavanje tov. Kristine Hafnerjeve o temi »Pomen verske vzgoje«. Po predavanju poročila funkcionarjev: tajnice, blagajnika, urednika in upravnika. Raznoterosti. — Drugi dan, t. j. 5. julija izlet na Brezje. K obilni udeležbi vabi odbor. Ker posebnih vabil ne bomo razpošiljali, prosimo, da člani sami obvestijo drug drugega o občnem zboru.

Ljubljana

l *Opozarjamo na cerkveni koncert,* ki ga priredi pomnoženi pevski zbor župnije sv. Cirila in Metoda v Ljubljani o priliki posvetitve nove cerkve pri Sv. Krištofu, dne 1. julija ob 20 v novi župni cerkvi. Zbor vodi znani glasbenik Ludovik Puš, Skrbno, iz najnovejše slov. cerkveno-glasbene literature izbrani spored, obeta velik užitek.

l *Kino Kodeljevo:* Danes ob pol 9 in jutri ob pol 6 in pol 9 vesela vojaška komedija »Gospodična poročnik«. V glavni vlogi Erry Bos, Hans Junkermann, Tibor von Halmay, Harry Liedtke i. dr.

l *Pevski zbor Glasbene Matice* napravi v nedeljo, dne 1. julija t. l. ob lepem vremenu izlet čez Rašico na Skarnčino. Peljemo se s kamniškim vlakom ob pol 9 do Ježice. Udeležbo prijavite z listkom v odborovo skrinjico do sobote opoldne. Odbor.

l *Železničarji* imajo drevi ob tričetrt na osem zborovanje v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti 20.

l *Tovarišice in tovariši, prvi absolventje Drž. trgovske akademije v Ljubljani* se za desetletnico sestanemo v soboto, 30. t. m. ob 20 v Ljubljani v hotelu »Bellevue«. Ta objava naj se smatra kot vabilo!

l *Jutri vozi razgledni avtobus v Logarsko dolino.* Vožnja s prehrano 120 Din. Prijave v trafiki nasproti pošte. Izletniški avtobusi najceneje na razpolago.

l *Nočno službo imajo lekarne:* Danes: Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; jutri: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 24 in dr. Kmet, Tyrševa c. 41; v soboto: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6 in mr. Bakarčič, Sv Jakoba trg 9.

Poizvedovanja

Pes-ovčjak se je zatekel. Lastnik naj se javi Moste (Zelena jama), Detelova ulica 4.

Maribor

m *Stolna dekliška Marijina družba* ima v nedeljo, dne 1. julija izlet k Mariji Brezje. Odhod od stolnice ob 14. Večernice pri Mariji Brezje ob 16.

m *Vokalni koncert v mestnem parku* priredi drevi ob 20.30 pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru. Dirigira prof. Vašilij Mirk. Vstopnina 1 Din, oziroma 2 dinarja.

Cerkveni vestnik

Križanska moška in mladeniška kongregacija se udeleži jutri, na praznik, popoldne poldnevnega izleta k Sv. Marjeti nad Presko pri Medvodah. Odhod — samo ob lepem vremenu — ob 12.06. — V nedeljo, prvo v mesecu, ima družba redni mesečni shod popoldne ob 6 v družbeni cerkvi v Križankah.

Kongregacija gospodov in meščanska kongregacija pri sv. Jožefu nimata v nedeljo, 1. julija skupnega sv. obhajila. Po možnosti naj prejmejo vsi člani obeh kongregacij sv. obhajilo v cerkvi sv. Jožefa med sv. mašo ob 6. Kdor pa ne more priti tja, pa naj gre, kamor mu je bolj priročno.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Četrtek, 28. junija: 9.00 Šolska ura: Vidovdanska proslava, izvaja III. državna realna gimnazija (prenos iz Filharmonije) 12.15 Jugoslovanska glasba (plošče) 12.45 Poročila 13.00 Čas, reproduciran koncert slovanskih narodnih pesmi in plesov 18.00 Kosovska bitka (Vlado Puc) 18.30 Srbohrvaščina (dr. M. Rupel) 19.00 Plošče po željah 19.30 Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj) 20.00 Prenos iz Belgrada 22.00 Čas, poročila, lahka glasba.

Petek, 29. junija: 8.15 Poročila 8.30 Telovadba (Pustišek Ivko) 9.00 Orgelski koncert (Pavel Rančigaj) 9.30 Versko predavanje (dr. Regalat Čebulj) 10.00 Prenos iz stolnice 11.00 Radio orkester 12.00 Čas, reproduc. Dvorakove kompozicije 16.00 Filozofsko predavanje (dr. France Veber) 16.30 Radio orkester, vmes klavirska harmonika (g. Breznik) 20.00 Klavirski koncert ge. Šmale-Švajgarjeve 20.45 Radio orkester, vmes skeč »Kamen do kamna — pogača« 22.00 Čas, poročila, reproduc. koncert valčkov.

Sobota, 30. junija: 12.15 Vesele slov. pesmi v reproduc. glasbi 12.45 Poročila 13.00 Čas, reproduc. operne uverture 18.00 Michele Fleta poje na gramof. ploščah 18.30 Zabavno predavanje: Med potujočimi igralci (Ferdo Delak) 19.00 Koroška ura (g. Staudegger) 19.30 Zunanji politični pregled (dr. Jug) 20.00 Ruska glasba, radio orkester, vmes samospevi ge. Popove 21.00 Enoa na ploščah 22.00 Čas, poročila, harmonika solo, g. Stanko.

Drugi programi:

ČETRTEK, 28. junija. *Belgrad:* 19.00 Stare patriotične pesmi 20.00 Godba kraljeve garde 21.00 Kosovska devojka, dram. narodna pesem — *Zagreb:* 20.00 Prenos iz Belgrada — *Dunaj:* 17.10 Plošče 18.45 Radijski kabaret filmskih zvezd 20.10 Iz alpskih dežel 22.40 Klavirska glasba — *Budimpešta:* 19.00 Violinska glasba 20.30 Igra 21.40 Operni orkester — *Milan-Trst:* 20.45 Opera »Grof Ory«, Rossini — *Rim:* 20.45 Koncert del Rich. Straussa — *Praga:* 19.50 Zabavna glasba 20.30 Klici zvezd, igra s petjem — *Varšava:* 17.15 Klavirska glasba in petje 19.25 Cello sonata v F-duru Richarda Straussa 20.12 Lahka glasba 21.12 Orkestralni in vokalni koncert — *Nemčija:* 20.15 Lepi Samland, letovišča ob morju.

PETEK, 29. junija: *Belgrad:* 19.00 Lahka gl. 19.30 Zunanjepolit. predavanje 20.00 Zagreb — *Zagreb:* 20.00 Klav. konc., 21.00 Zagrebški kvartet — *Dunaj:* 16.45 Popoldanski konc. 19.20 V ritmu časa, rad. potpourri 21.00 Sarajevo 22.30 Operni ork. — *Budimpešta:* 17.30 Sal. gl. 18.00 Zab. gl. 20.00 Srebrna puščica leti, glasbena revija — *Milan-Trst:* 20.45 Simfonični koncert — *Rim:* 20.45 Nürnberška lutka, opera, Adam; Lepa Galateja, opereta, Suppe — *Praga:* 19.20 Glasbene dopisnice, rad. potpourri 20.15 Predavanje 21.00 Ork. in vok. konc. — *Bratislava:* 19.30 Klav. gl. 20.00 Predavanje — *Varšava:* 18.15 Pesmi 19.15 Plošče 20.12 Viol. in vok. konc. — *Vsa Nemčija:* 20.15 Igra o življenju nemških delavcev v Posaarju, iz Frankfurta.

SOBOTA, 30. junija: *Belgrad:* 19.00 Vok. konc. 20.10 Nar. pesmi — *Zagreb:* 20.15 Koncert na violončelu 20.45 Rad. ork. in petje — *Dunaj:* 17.10 Plošče, godba na pihala, plesna glasba 20.00 Mednarodne filmske slavnosti na Dunaju — *Budimpešta:* 19.30 Madjarske pesmi 20.30 Vesela gl. 21.30 Koncert opernega ork. — *Milan-Trst:* 20.45 Norma, opera, Bellini — *Rim:* 20.30 Vok. koncert 20.45 Klav. gl. 21.00 Pestra ura — *Praga:* 19.10 Vaška godba 20.00 Donna Gloria, opereta, Nedbal — *Varšava:* 18.15 Viol. gl. 19.15 Plošče 20.00 Chopinov koncert 20.45 Milan — *Monakovo:* 20.10 Zakonski štrajk, ljudska veseloigra — *Vratislava:* 20.10 Plesna gl. — *Lipsko:* 20.15 Rad. potpourri — *Frankfurt:* Mona Lisa, opera, Schillings.

Gospodarstvo

Reorganizacija železniške službe

V Subotici se je te dni vršil kongres Združenja nacionalnih železničarjev in brodarjev. Listi pišejo, da se je ta kongres pečal tudi z reorganizacijo naše prometne službe. Nek visok uradnik je dejal, da se sedanji delokrog ravnateljstev zlorablja na razne načine. Zato seveda zagovarja brezobzirno centralizacijo. Predlaga ukinjenje ravnateljstev, ustanovitev inspektoratov za 200 km prog itd. Podobno bi bilo treba ukiniti tudi poštna ravnateljstva ter na njih mesto postaviti manjše edinice. — Ne vemo, če te izjave tega visokega uradnika niso v najožji zvezi s predlagano in nameravano reorganizacijo prometne službe v naši državi. Vsekakor pa odkrivajo čudne želje po centralizaciji. Dobro vemo, kdaj je centralizacija potrebna, še bolj pa dobro vemo, da bi bilo marsikaj boljše, če bi sedanji delokrog ravnateljstev še povečal, ne pa zmanjšal ali pa ravnateljstva sploh ukinila. Kar se tiče zlorab, smo mnenja, da so sploh nemogoče, ker je tu zakon in ga morajo spolnovati enako vsa oblastva od ministrstva pa do ravnateljstev in najmanjših edinic. Najmanj, kar bi dala centralizacija, so pa prihranki. Prihranilo se ne bi nič, ker bi delo pri manjših enotah ostalo neizpremenjeno, povečalo pa bi se pri ministrstvu in bo končno prišlo do tega, da bo moral minister podpisovati odloke o enem dnevu dopusta vsakega najmanjšega uradnika, dočim ima minister vendar važnejše delo, ki tiče vso železniško službo v državi.

Končno poročamo še, da je omenjeno Združenje postavilo zahtevo, naj se vse njegove želje vpoštevajo, ker se bo drugače vršil v avgustu izredni občni zbor Združenja, ki bo razpravljal o nadaljnem obstanku Združenja in njemu podrejenih organizacij.

Cene na svetovnih trgih

V mesecih maj in junij ni bilo izrazite tendence na svetovnih blagovnih tržiščih. Na eni strani so cene narasle, na drugih poljih zopet so se zmanjšale.

V središču zanimanja je bil pšenični trg. Zaradi vesti o suši so cene v severnoameriških Združenih državah narasle na 1 dolar, toda izkazalo se je, da govorjenje o pritegnitvi zalog in celo o uvozu pšenice v Združene ni imelo nobene podlage in tako so cene zopet popustile. Prispele so zopet na isti nivo, kot so bile pred mesecem dni. Cene riža, sladkorja in čaja so bile proti sredi junija čvrste, kava pa je neznatno popustila.

Najvažnejše tekstilije so se držale bolje ko kovine. Posebno notacije za bombaž so zelo stabilne. Razlika med cenami volne in bombaža se polagoma zmanjšuje. Izredno ugodno se razvijajo cene kavčuka, ki so v teku meseca narasle. Med kovinami prevladuje znižanje cen. V Ameriki je bila zaradi restrikcij zvišana cena bakra, vendar na to evropska tržišča sploh niso reagirala in je cena ostala neizpremenjena, deloma je celo popustila. Pri cinu so cene na novo padle, čeprav je bila ustanovljena nova prodajna organizacija.

Oficielni indeks cen v severnoameriških Združenih državah je ostal neizpremenjen, ravnotako so tudi cene v Angliji ostale v glavnem neizpremenjene. Cene v Franciji so neznatno popustile (od 79 na 77.5 od maja), predvsem cene tekstilnih sirovin. V Nemčiji traja borba proti povišanju cen dalje, vendar pravega uspeha ni. Indeks je v Nemčiji od maja na junij narastel od 96 do 97. V Švici je tendenca nazadujoča, od maja do junija je indeks cen v veletrgovini padel od 90 do 89.

Zveza selekcijskih društev za svetlolisasto govedo

Dne 23. junija je bil pod predsedstvom inž. Mikuža tretji občni zbor te delavne živinorejske organizacije. V Zvezi je včlanjenih 27 selekcijskih edinic iz okrajev Dol. Lendava, M. Sobota, Ljutomer in iz sodnega okraja Sv. Lenart v Slov. goricah, katere so skoraj v polnem številu poslale svoje delegate na to zborovanje. Bansko upravo je zastopal znani živinorejski strokovnjak inž. Wenko, ki je prinesel pozdrave od g. bana, ter želel Zvezi čimveč uspehov na polju pospeševanja živinoreje potom selekcije po plemenski vrednosti. Iz poročil načelstva je bilo razvidno, da so ocenjevalne komisije Zveze odbrale po Lydtinovem sistemu tekom svojega delovanja 2054 krav v plemenske svrhe, od katerih je bilo vpisanih v rodovnik A 725, v rodovnik B pa 1329 komadov. Med temi odbranimi kravami se nahaja več dobrih molznic, ki so dale nad 4000 l mleka na leto, kar je velike gospodarske važnosti za to selekcijo, če se pomisli, da svetlolisasto govedo ne spada v prvo vrsto mlečnih pasem. Na ta način odbrani ženski plemenski materijal oplemenjen s prvovrstnimi biki originalci, bo vstvaril tekom generacij potom ponovne odbire zarod in potomstvo, ki bo v vsakem oziru odgovarjalo ne le potrebam domačega prebivalstva, temveč tudi vsem zahtevam pri dobavi tega plemenskega blaga v ostale sreze in banovine. V letu 1933 je bilo že od starejših društev prodano za pleme 39 bikov in bikcev in 12 teličk za skupno vsoto 102.510 Din, kar dokazuje, da hočejo posestniki v tem pasemskem okolišu kupovati le ono plemensko živino, za katero lahko dobijo rodovniške izvlečke, iz katerih je med drugim predvsem razvidno pokolenje in mlečnost prednikov od nakupljene živali.

Zveza polaga veliko važnost na to, da se molzna kontrola pri v rodovnik vpisanih kravah strogo in vestno izvaja. V to svrho je zaposlenih 43 društvenih molznih kontrolorjev in 2 zvezna potovalna nadziratelja, ki imata predvsem nalogo, da ugotavljata, če člani in molzni kontrolorji pravilno vodijo beležke pri poedinih kravah o količini namolženega mleka. Pri posameznih društvih plemeni sedaj 27 bikov, po večini originalcev. Z ozirom na 2054 rodovniških krav pa bi bilo želeti, da se s pomočjo javnih sredstev nakupi še nekaj bikov, da bi na ta način dobila vsa društva dovoljno število plemenjakov, ki so v resnici neobhodno potrebni pri smotreni selekciji živine v svetlolisastem pasemskem okolišu.

Ob zaključku občnega zbora se je zastopnik banske uprave inž. Wenko zahvalil načelstvu Zveze in zveznemu selekcijskemu odboru: ravnatelju inž. Mikužu, vet. svet. Samcu in inž. Eiseltu za njihovo požrtvovalno delovanje na polju selekcije in povzdige živinoreje, ter je obenem obljubil, da bo banska uprava v okviru proračunskih mogočnosti tudi nadalje to koristno delovanje podpirala. Predsednik inž. Mikuž se je zahvalil banski upravi, kakor tudi okrajnem kmetijskim odborom, ki so z denarnimi podporami omogočili, da se je ta akcija v teh srezih začela in tudi tako uspešno napreduje.

•

Vpis v trgovinski register. Heller Josip, trgovina s klavnimi in trgovskimi konji, Maribor; Wergles Uto, trgovina s sadjem, Sv. Jurij v Slov. goricah.

Konec poravnave. Petač Franc in Marija, trg. in gostilničarja v Vižmarjih; Šuc Franc, trgovec z mešan. blagom v Šmartnem pri Litiji; Troha Frančiška roj. Medved, trgovka v Ljubljani, Cesta na Kodeljevo.

Likvidacije. Kmetijska nabavna in prodajna zadruga, r. z. z o. z. v Bogojini; Gospodarsko društvo »Ljudski dom«, r. z. z o. z. v Mariboru.

Razpis glede oddaje prostorov »Kina Ljubljanski dvor« je razveljavljen in se licitacija, ki je bila določena za dan 16. julija t. l. pri ravn. drž. žel. v Ljubljani, ne bo vršila.

—

Zadružništvo v ČSR. Po podatkih statističnega urada za ČSR je delovalo konec leta 1933. v vsej republiki 17.221 zadrug. V primeri z letom 1932. je število zadrug neznatno padlo (za 10). Skupno je bilo konec 1933 v vsej državi 18.768 zadrug (1932 18.703). Delovalo jih je v Češki 9589, na Moravskem in v Šleziji 4521, na Slovaškem 2622 in v Karpatski Rusiji 489. Nemških zadrug je bilo od teh 3448, mešanih pa 283.

25 letnica Velikonakupne v ČSR. V nedeljo je Velikonakupna družba čsl. zadrug praznovala 25-letnico svojega obstoja.

Sporazum severne plovbe. Po zgledu sporazuma ladijskih lastnikov za prevažanje nafte (tankov) je prišlo tudi do sporazuma lastnikov ladij, ki prevažajo les. Ustanovljena je bila družba »The Shipowners Northern Wood Rate Corporation« ali kratko »Nor wood Co«, družba za severni les. Najprej so tej družbi pristopili lastniki ladij za prevoz lesa iz Danske, Švedske, Norveške in Finske, zadnji čas pa tudi Nemčija in Latviška. Pristopila bo tudi Holandija. Zaenkrat nova organizacija še ni povišala tovornin, vendar so tovornine kljub temu začele naraščati.

Letina pšenice v Italiji. V zadnjih tednih sicer kaže za pšenico v Italiji boljše, vendar je izključeno, da bi pšenica dala lanski veliki pridelek. - Stanje vinogradov in sadovnjakov je srednje, vendar se ne da še nič reči.

Borza

Dne 27. junija 1934.

Denar

Danes je najbolj narasla nemška marka, z njo pa tudi lira, neizpremenjena sta ostala Bruselj in Curih, dočim so vse druge devize popustile.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi popustil na 9.35, dočim je v Zagrebu ostal neizpremenjen 9.29. Grški boni v Zagrebu 29 do 29.65 (30.35, 30). Angleški funt je v Zagrebu popustil na 253. 25, v Belgradu pa na 253.29.

Ljubljana. Amsterdam 2311.79—2323.15, Berlin 1316.80—1327.60, Bruselj 796.07—800.01, Curih 1108.35—1113.85, London 171.14—172.74, Newyork 3377.72—3405.98, Pariz 224.68—225.80, Praga 141.34—142.20, Trst 290.46—292.86.

Promet na zagrebški borzi 30.200 Din.

Curih. Pariz 20.275, London 15.49, Newyork 307.375, Bruselj 71.825, Milan 26.26, Madrid 42, Amsterdam 208.6, Berlin 119.75, Dunaj 72.98 (56.68), Stockholm 79.85, Oslo 77.80, Kopenhagen 69.20, Praga 12.76, Varšava 58.10, Atene 2.93, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je ostala v glavnem neizpremenjena in tudi tečaji ne izkazujejo posebnih izpremememb. Promet je slejkoprej slab in je znašal : begl. obveznice 50.000, 8% Bler 1000 dol. in 100 obveznic PAB po 215.

Ljubljana. 7% inv. pos. 71—71.50, agrarji 36.50 den., vojna škoda 305—307, begl. obv. 54.50 den., 8% Bler. pos. 62—62.50, 7% Bler. pos. 55—55.50, 7% pos. DHB 67 den., Kranj. ind. 250 bl.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 71 den., agrarji 36.50—37.50, vojna škoda 305—306. 9. 305 den., 6% begl. obv. 54—54.50 (54.25), 8% Bler. pos. 61.75—62.50 (62), 7% Bler. pos. 55.25—56, 7% pos. DHB 67—68. — Delnice: Priv. agr. banka 214—216 (214, 215), Osj. sladk. tov. 145 bl., Osj. livarna 150, Impex 50 den., Trboveljska 80—90.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71—71.50 (71), agrarji 37—37.50, vojna škoda 304.50—305 (305, 304.50), 9. 305.50 den., 6% begl. obv. 54—54.25 (54.10, 54), 8% Bler. pos. 61.75—62.25 (62), 7% Bler. pos. 55.50—56, 7% pos. DHB 67.50 den. — Delnice: Priv. agr. banka 214—215 (215).

Žitni trg

Novi Sad. Koruza bač. 106—108, bač. okolica Sombor 107—109, ban. 102—104, srem. par. Indjija 106—108, ladja Sava 113—115, ladja Begej 114 do 116, ladja Tisa-Donava 115—117. Ostalo neizpremenjeno. Tendenca neizpremenjena. Promet srednji. — Dne 28. in 29. junija **Novi Sad** in **Sombor** radi praznika ne poslujeta.

KULTURNI OBZORNIK

Te dni poteka 100 letnica Mickiewiczevega „Pana Tadeusza"

Te dni poteka 100 let, odkar se je obogatila poljska književnost z nesmrtnim delom svojega največjega književnega tvorca, Adama Mickiewicza, s »Panom Tadeuszom«. »Pan Tadeusz« je bil tiskan pod konec junija 1834 in sicer v Parizu, kjer si je Mickiewicz po nesrečni vstaji (1830—31) zavetišča iskal. Vprav radi tega so se te dni sestali v Parizu zastopniki francoske in poljske književnosti, ki so odkrili v steni hiše, kjer je Mickiewicz živel, spominsko ploščo. S tem se je književni svet poklonil spominu moža, čigar veličasten ep primerjajo nekateri kritiki — in ne brez podlage — s Homerjevimi epi, češ, da je »Pan Tadeusz« postal duhovna last vsega poljskega naroda in se ga Poljaki na pamet uče (dasiravno obsega blizu 10.000 stihov), podobno kakor Grki nekoč Homerja.

»Pan Tadeusz« je poljski narodni ep, ki z epično širino, lirično toploto in dramatsko napetostjo riše življenje poljskega plemiča v začetku druge desetine 19. stoletja; s humorjem in resnobo se prepletata preteklost in sočasnost, narodni upi in bodrila, bojni in lovski rogovi se razlegajo po litevskih goščah, krepost in greh, ljubezen in sovraštvo, up in brezup, idile in bojni napadi, vobče življenje poljskega plemiča in sploh človeka se razvija z izredno umetniško silo v epu »Panu Tadeuszu«, ki se uvršča po mnenju sodobne kritike med največje svetovne književne mojstrovine.

Kljub temu, da je bil »Pan Tadeusz« tiskan leta 1834 in je kaj kmalu začel rasti njegov umetniški ugled, so mu bila vendarle vrata v domovino zaprta. Ruska vlada je pač vedela, s kakšnim zanosom in narodno zavednostjo so ga prebirali poljski emigranti. In nič manjše narodne opore ne bi našli v njem prignečeni Poljaki v domovini. Šele 1858. leta je prvič izšel »Pan Tadeusz« v Varšavi, seveda v skrajšani in strogo precenzurirani obliki. Pa tudi tak, kakršen je bil, je nudil poljskemu narodu mnogo tolažbe in notranje moči; iskre po narodni svobodi so se zmerom močneje užigale. Med narodnimi buditelji, ki so bili med Poljaki po večini umetniki, je Mickiewicz med prvimi. Zatorej ni čudno, če se mu hoče svobodna poljska republika na ta način oddolžiti, da izdaja na lastne stroške celotna njegova izbrana dela v najokusnejši opremi.

»Pan Tadeusz« je preveden na mnoge jezike. V 90 letih ga je izdala Matica hrvatska in sicer v prevodu znanega jezikoslovca T. Maretića, dve desetletji kesneje ga je poslovenil umetnostni zgodovinar Vojeslav Mole,* a te dni je izšel v novem prevodu v francoščini. Kljub temu, da je pisan ta mogočni ep prav za prav poljskemu narodu (pisal ga je emigrant, ki je iz dalje hrepenel po ljubljeni, a nesvobodni domovini) ima v sebi vendarle obraz vsega človeštva, ki se skozi krivično življenje prebija k pravici, k odrešenju, očiščenju; zato je še danes živ in bo ostal živ kljub zunanjim spremembam književne oblike in kljub tolikim preobratom političnega, kulturnega in gospodarskega življenja, zakaj človeško življenje je v svojem temelju vendar zmerom isto in tako bo ostalo do konca dni.

L. G.

*

Izšla je obsežna knjiga »Vrhnika«, v kateri je znani umetnostni zgodovinar Marijan M a r o l t orisal vse umetnostne cerkvene spomenike v območju vrhniške dekanije. Delo je nedvomno velikega pomena za slovensko umetnostno zgodovino, zatorej se bomo še vrnili h knjigi z obširnejšim poročilom.

»Kres«, glasilo slovenskih fantov, prinaša v junijski številki članek »N e m š k a m l a d i n a« (Lojze Kuhar), kjer piše očividec o silnem zagonu nemške mladine v političnem sodelovanju pri graditvi narodnosocialistične nemške države, a na drugi strani o iztreznjenju najmlajše generacije, ki si ne da zgnesti duha v eno samo posodo in slepo slediti voditeljem. Mladini se upira zatohlo ozračje kasarne, komande in enoličnega obraza zenačenega življenja. Zato si išče izhoda iz te politične zmede in poganske filozofije in stopa »v vrste katoliške mladine, ki je danes v Nemčiji predstavnica tistih moralnih vrednot, ki so svoje dni tako visoko dvignile kulturo nemškega naroda«.

Dr. Roman Tominec, O. F. M.:

Iz kraljestva lepote

Pred menoj leže trije zvezki, delo grafičnega umetnika Stanka Gladnika, različne velikosti, vezani v svetlo platno z drobno rožo kot okras, tenki so in v obliki srednjeveških folijantov. Odprem in oči se vzradoste že ob naslovu: **Evangelij sv. Janeza — petnajsto poglavje** (pisano za dr. Windischerja). To niso navadne črke, tako lepo so izpisane v zelenem, rdečem, modrem, rumenem in belem tonu, da se oko od teh somernih oblik in spajajočih se barv kar težko odtrga. Veliki E v svetlem zelenem tonu, prečko tvori meč in njegova ostrina je zaeno nosilna črta obeh vrstic. Za tem sledi desetero strani: kakor da je srednjeveški mojster peresa in drobne umetnosti z nešteto umetniškimi domisleki odprl svojo delavnico — peresa, čopičev, zlatih listov in nešteto barv. Z užitkom počiva pogled na teh tako okusno in zaeno resnično tektonsko dovršenih straneh.

Drugi zvezek obsega desetero pesmi iz Gradnikove zbirke **De profundis** (pisano za avtorja samega dr. Gradnika). Format je manjši, zato pa izpeljava zopet čisto svojevrstna in zelo posrečena. Na holandskem papirju dobe ti že po sebi globoki in lepi verzi čisto svoje življenje. Posebni poudarki, ki so (mogoče od pesnika samega grafičnemu umetniku označeni) z barvami poživljeni, postanejo naenkrat čudno vidni in pesem postane še enkrat bolj osebna.

Tretji zvezek, ki nosi naslov Oton Župančič: **Duma** (pisano za dr. Windischerja), je zopet v drugačnem rokopisu izdelan z izredno finim občutjem za posamezne odlomke. Namenoma primerjam te rokopise s podobnimi inozemskimi. Saj so znana imena Dunajčanke Ide Berisch, zatem Berlinčana Luciana Zabela in Hiero Rhodeja in iz srednjega veka Dürerja, Pavla Franka in nešteto anonimov redovnikov, ki so zapustili v samostanskih knjižnicah mojstrska dela te stroke. Ob primerjavi sem veselo presenečen ugotovil, da ima tudi naš mladi mojster Stanko Gladnik prav odlične kvalitete in kar je glavno, da brez dvoma njegova pot še ni dosegla prvih vrhuncev. Že ti začetki kažejo vso resnobo njegovega prizadevanja in še tisto osebno nadarjenost in tenko občutje za barve, za lice cele strani, ki ga ni prav lahko zadeti.

Na misel mi je prišlo ob tej lepoti in tem bogastvu oblik, koliko je pri nas v tem pogledu še neobdelane ledine. Pridejo prazniki, pa se leto za letom ponavljajo tiste osladne in tako zoprne razglednice brez vsebine in brez lepote. Da bi se recimo vsaj za tiste plasti, ki imajo čut za take in podobne drobne umetnosti, napravila kolekcija prav za take prilike s starimi in novimi teksti! Zopet je rojen otrok, vsi veseli starši sporočajo to svojim dragim in znancem; kako je v rodbinski kroniki takale lična stvarca iz umetnikove roke ves drugačna kakor pa skoraj enako draga uvožena neosebna naznanila. Pride prvo sv. obhajilo; kako bi se dalo tudi v tej smeri čudovito lepe verze iz sv. Janeza spraviti v celoto in dati to kot spomin na ta dan, namesto stvari, ki so dvakrat dražje in za otroka kaj kmalu izgube vsako vrednost, dočim tak list, dejan v okvir, z rastočim razumevanjem na vrednosti pridobiva in postane skoroda družinski zaklad, oče sinu sin otroku. Pridejo leto za letom godovni prazniki, kako ste včasih v zadregi za okusno in ne predrago in vendar osebno darilo. Zakaj bi ne dali prijatelju, znanki, odličnemu človeku, ki ga cenite, umetniško napisan sonet, prekrasno izrisano Ave Marijo ali Apostolsko vero ali Oče naš, ki na steni najbolj intimne sobe, kakor v najbolj izbranem okusu opremljenega salona, steno naravnost čudovito poživi. Res je le to, da ne smemo preje grajati, dokler ni redne prilike, da človek tudi seže in si lahko izbere po svoji potrebi. Kakor je pri nas domača keramika izredno dvignila okus in izpodrinila nešteto neokusnih tovarniških izdelkov, tako bo brez dvoma tudi ta panoga ročne grafične umetnosti dosegla velik razmah.

CHAMPION

svečica nosi svetovne rekorde.

Dobi se povsod.

Glavno zastopstvo in skladišče

ROBERT WEINBERGER
Zagreb
Gajeva ul. 10.

Sport

Akademski sportni klub

Skupina 56 akademikov na ljubljanski univerzi je predložila senatu univerze v odobritev pravila Akademskega sportnega kluba. Univerzitetni senat je pretekli teden pravila odobril.

Iz potrjenih pravil posnemamo:

1. Klub se imenuje **»Akademski sportni klub«.**

2. Geslo kluba je: **»Zdrava duša v zdravem telesu.«**

3. Namen kluba je, da goji med akademsko mladino pravo in zdravo telesno vzgojo v smislu **krščanskih vzgojnih načel** ter se s primernimi sredstvi bori proti nezdravim izrodkom v današnjem sportu. V dosego tega cilja goji klub vse zdrave sportne panoge.

Iz klubovega namena spoznamo, da mladi slovenski akademiki predvsem računajo s sportom kot važnim vzgojnim činiteljem, ki danes oblikuje mladinske množice. Ravno radi tega, ker je sport popolnoma zajel toliko mladih ljudi, obstojata samo dve možnosti: ali bo sport te množice korumpiral, ali pa jih vzgojil v borbene in značajne ljudi. Skupina teh mladih slovenskih akademikov je spoznala to dilemo in videla, da v pretežni meri že prevladuje prva izmed edinih dveh možnosti. Bilanca slovenskega sporta kaže, da je ta našo mladino bolj korumpiral in jo oropal srčne kulture, kakor pa vzgojil v plemenite in odporne ljudi.

Kakor smo videli te zdrave slovenske fante-akademike v njihovih zahtevah po reformi vsega javnega, političnega, kulturnega in gospodarskega življenja, ki je vso okuženo in zastrupljeno od liberalizma in materijalizma, tako jih vidimo tokrat kot močne reformatorje sporta, ki tudi že podlega materijalističnemu in naturalističnemu pojmovanju človeka in življenja sploh.

Zato postavljajo ti fantje kot temelj svojega sportnega udejstvovanja načelo, **da hočejo usmeriti svoje sportno delo po krščanskih vzgojnih načelih,** izraženih v papeževi okrožnici o krščanski vzgoji mladine. V tem močnem temelju je pač jasno izraženo spoznanje teh akademikov, da tudi spot ni indiferentna in popolnoma avtonomna zadeva, ki bi z etiko in moralo ne imela nikake zveze. Kakor se v vseh vprašanjih danes v svetu bori med seboj v glavnem samo dvoje naziranj in sicer materijalistično in krščansko, tako tudi v sportu. Prav zato pa tudi v sportu indiferentizem ni mogoč in je le krinka, pod katero se nemoteno razvija in prevladuje materijalistično in naturalistično pojmovano oblikovanje telesa. Ti akademiki pa ne pojmujejo sporta kot zgolj kulta telesa, ampak kot komponento harmoničnega oblikovanja duha in telesa, ki naj vzgoji zdrave, borbene in plemenite osebnosti. Zato tako jasno in odločno povdarjajo sportno vzgojo na krščanskem temelju.

Slovenski akademiki so s tem pričeli novo fazo v razvoju slovenskega sporta in se s tem podali na težko pot reforme. Njih odločnost in mladostna borbenost pa je poroštvo, da bodo zastavljeni si cilj dosegli. Slovensko ljudstvo bo zdrava reformna stremljenja teh fantov brez dvoma z radostjo pozdravilo in podprlo, saj so dokaz, da ta mladina še ni izgubila one bistvene poteze slovenskega ljudstva: **globoke krščanske miselnosti, ki mora priti do veljave** v vseh odcepih slovenskega življenja **in tudi v — sportu!**

*

ŽSK Hermes (službeno). Seja centralnega odbora se vrši danes ob 18.15 v klubski sobi na kolodvoru. Radi važnosti dnevnega reda se vabijo vsi gg. odborniki, da se iste zanesljivo udeleže.

»Slalom klub 34«. Danes ob 20 v posebni sobi restavracije Emona (klet) redna seja upravnega odbora. Posebnih vabil ne bo. — Tajnik I.

Sport. Na praznik sv. Petra in Pavla bo ob 6 popoldne prijateljska nogometna tekma med **SK Celjem** in SK Olimpom. Sodil bo g. Adolf Presinger.

Evropski in svetovni prvaki v boksu. Boks je dandanes zelo razširjen sport po svetu in veliko je zanimanje zanj zlasti tedaj, kadar se spoprimeta dva mojstra za naslov absolutnega svetovnega prvaka. Taka tekma se je vršila nedavno med Amerikancem Baerom in Italijanom Carnero, v kateri je — kakor znano — podlegel italijanski orjak. Ker je tudi pri nas precej ljudi, ki se zanimajo za ta sport, je prav, da si nekoliko ogledamo, oziroma spoznamo najboljše evropske bokserje in svetovne prvake. Lista je napravljena na podlagi zadnjih rezultatov in tako-le izgleda:

Mušja teža: Svetovni prvak Jackie Brown (Anglija). Evropski prvak Praxille Gyde (Francija).

Bantam: Svetovni prvak Al Brown (Panama); evropski prvak Petit Biquet (Belgija).

Peresna teža: Svetovni prvak Freddy Miller (Amerika). Evropski prvak José Girones.

Lahka: Svetovni prvak Barne Ross (Amerika). Evropski prvak Orlandi (Italija).

Welter: Svetovni prvak Jimmy Mc Larnin (Amerika). Evropski prvak vacat.

Srednja: Svetovni in evropski prvak Marcel Thil (Francija).

Poltežka: Svetovni prvak Maxie Rosenblown (Amerika). Evropski prvak Marcel Thiel (Francija).

Težka: Za to kategorijo vlada vedno največje zanimanje, zato navajamo poleg svetovnega prvaka še prvih deset najboljših v Evropi. Svetovni prvak je M. Baer (Amerika), evropski prvak pa Primo de Carnera (Italija). 1. Primo Carnera (Italija): 2. Walter Neusel (Nemčija);3. Len Harvey (Anglija); 4. Pierre Charles (Belgija); 5. Maks Schmeling (Nemčija); 6. Jack Petersen (Anglija); 7. Paolino (Španija); 8. Otto v. Porath (Norveška); 9. Isidoro Gastanaga (Španija); 10. Jack Doyle (Anglija).

Evropsko prvenstvo v sabljanju. Tekme moštev v meču, ki se vrši v Varšavi, so končane. Zmagala je Francija z devetimi, na drugem mestu je Italija s štirimi, na tretjem mestu je Švedska z dvema točkama. Na četrtem mestu pa je Nemčija.

* gl. Slovenec 1943, št. 145, str. 5 (+ M. A. Ternovec!!)

Na Daljnem vzhodu bo odločalo letalstvo

Rusija potrebuje 20.000 letal! — 5 ton bomb 7200 metrov visoko

Že stoletja je odločal v vojni nastop konjenice, pehote in topništva. Mnogi vojaški izvedenci so mnenja, da bo v bodoči vojni letalstvo igralo odločilno vlogo.

Ko sta brata Wright 17. decembra 1903 izvedla svoje prve polete, ni nikdo mislil, da bo v dobrih 30 letih tudi v vojaškem pogledu letalstvo tako važno. Kakšen napredek poslej v letalstvu! Letalo »Heinkel«, ki vozi na progi Berlin—Frankfurt in ki ga žene motor 650 Ks, je nedavno letelo z brzino 320 km. Dne 16. junija je pilot Farmonove tovarne zletel s civilnim letalom na letališču Le Bourget pri Parizu 7200 metrov visoko. S seboj je vzel tovor 5000 kg!

Za ta izreden uspeh so se seveda takoj zanimali letalski izvedenci vojnih ministrstev najrazličnejših držav. Danes že splošno računajo z možnostjo, da izbruhne vojna med Japonsko in Sovjetsko Rusijo. Razorožitvena konferenca je tudi doživela usoden poraz. Kaj čuda, ako se letalski izvedenci trudijo, da bi kar z matematično natančnostjo dognali posledice in učinke teh najnovejših uspehov za primer, da bi jih bilo treba izrabiti v vojni.

Že davno so letala dosegla večjo brzino, kakor Heinkelovo prometno letalo. Treba je opomniti, da so letala že pred vojno dosegla brzino 204 km in v zadnjem času kar 682 km. Toda doslej še nobeno prometno letalo ni vozilo z lepim številom potnikov z brzino 320 km. Pred vojno so se tudi letala že dvignila 7850 m visoko in v zadnjem času celo 13.400 m, toda s tovorom 5000 kg se je letalo dvignilo komaj 3586 m, torej nikakor ne 7200 m.

Vladivostok je oddaljen od Tokija, glavnega mesta Japonske, 1100 km. V treh urah in pol bi Heinkelovo letalo z osmimi potniki ali pa s 5000 kilogrami bomb preletelo razdaljo Vladivostok—Tokio. Japonci so že davno računali s to možnostjo. Storili so že vse ukrepe, da bi se zavarovali pred nenadnim letalskim napadom od strani Rusije. Že 7. aprila 1934 je prejelo poveljstvo dveh japonskih letalskih eskader, ki štejeta 82 bombnih in lovskih letal in sta bili nastanjeni v Dairenu pri Port Arturju, ukaz, naj se preselita v Mukden, kjer bosta nadzirali mandžursko-rusko mejo. Ta letala naj bi preprečila morebiten ruski polet iz Vladivostoka proti Tokiju. Če bi ta letala postavili v bližino mandžursko-ruske meje, bi bila komaj 50 km oddaljena od Vladivostoka, glavnega oporišča ruske armade na Daljnem vzhodu.

Rusko-japonska vojna je leta 1904 izbruhnila po krivdi Japoncev, ki so se naveličali dolgih pogajanj z Rusijo in so prekinili diplomatske odnošaje na ta način, da so svoje torpedne čolne poslali v rusko vojno pristanišče Port Artur, kjer so vprizorili nad ruskimi ladjami pravo razdejanje. Sovjetska republika že sama proizvaja letala z akcijskim radijem 2500 km, ki bi lahko prinesla nad Tokio ogromne količine bomb. Kaj, ko bi Japonci ruske ponočne vaje z bombnimi letali ob meji zamenjali z namernim poletom ruskih letal nad Tokio? Ali ne bi morda prav na podoben način, kakor leta 1904, izzvali vojne z Rusijo s tem, da bi prešli v napad v zraku?

Danes cenijo zračne sile sovjetske republike in Japonske približno enako visoko. Vsaka izmed teh držav ima okoli 2000 letal. Rusi razpolagajo z mnogo bolj razvito industrijo letalskih motorjev kakor Japonci. Poleg tega je Rusija zelo bogata nafte, saj je za ameriškimi Združenimi državami prva država v tem pogledu. Velesila, ki šteje 170 milijonov ljudi, kakor je Rusija, in ki bi lahko spravila na bojišče »samo« 2000 letal, bi ne mogla v kratkem času izzvati odločitve v vojni. Ker še nimata državi dovolj letal, je v njunem interesu, da se vojna čimbolj odloži.

Pred začetkom svetovne vojne je imela Nemčija skupno 230 letal, ki so bila razmeroma zelo primitivna. Preskrbljena so bila z motorji od 80 do 100 Ks, vozila so s hitrostjo 100 do 120 km na uro in so se lahko dvignila 1000 do 1200 m visoko. Goriva so vzela s seboj lahko samo za štiri ure. Tedaj še niso mogla nositi strojnice in priprav, ki so potrebne za streljanje in metanje bomb z letala. Bombe, ki so jih nosila, so bile kakor nekake hruške in so tehtale 2.5 do 10 kg. Ob zaključku svetovne vojne, to je novembra 1918, je imela Nemčija 15.700 letal, ki so bila neprimerno boljša kakor predvojna letala; imela je poleg tega 27.000 letalskih motorjev. Toda, če bi bila vojna trajala še delj časa, bi se Nemčija z vsemi temi letali ne mogla braniti, ker bi ne imela dovolj bencina, ko bi Avstrija sklenila mir.

Dr. R. N. meni v »Berliner Tageblattu«, da bi država, ki obsega 20 milijonov kvadratnih kilometrov in katere prebivalstvo znaša 170 milijonov, potrebovala za vojno, ki jo mora voditi 10.000 km daleč od Moskve, najmanj kakih 15.000 letal, da bi se lahko uspešno branila pred velesilo, ki obsega okoli 2 milijona kvadratnih kilometrov, vštevši Mandžuškuo in Korejo, in ki šteje skupno 114 milijonov prebivalcev. Kakor nista bili Rusija in Japonska leta 1904 dovolj pripravljeni na vojno, tako ni niti danes nobena izmed teh sil tako oborožena, da bi lahko v nekaj mesecih odločila vojno, kakor jo je Prusija leta 1866 in 1870.

Strateška odločitev je v zraku! Toda niti Japonci niti Rusi je ne morejo izzvati. Šele, ko bi Rusija lahko razvrstila 20.000 letal najmodernejšega tipa, bi lahko računala na uspeh v boju zoper Japonsko. Ne smemo pozabiti, da je evropska Rusija zvezana z Vladivostokom samo z eno železnico, ki še ni povsod dvotirna. S tako razvitim letalstvom bi Rusija lahko prepeljala potrebne količine živil in drugega materiala, ki je potreben za vojno, v prvi vrsti vojaštva, na Daljni vzhod. Ta račun velja, ako upoštevamo, da je francosko letalo neslo s seboj v višino 7200 metrov pet ton tovora.

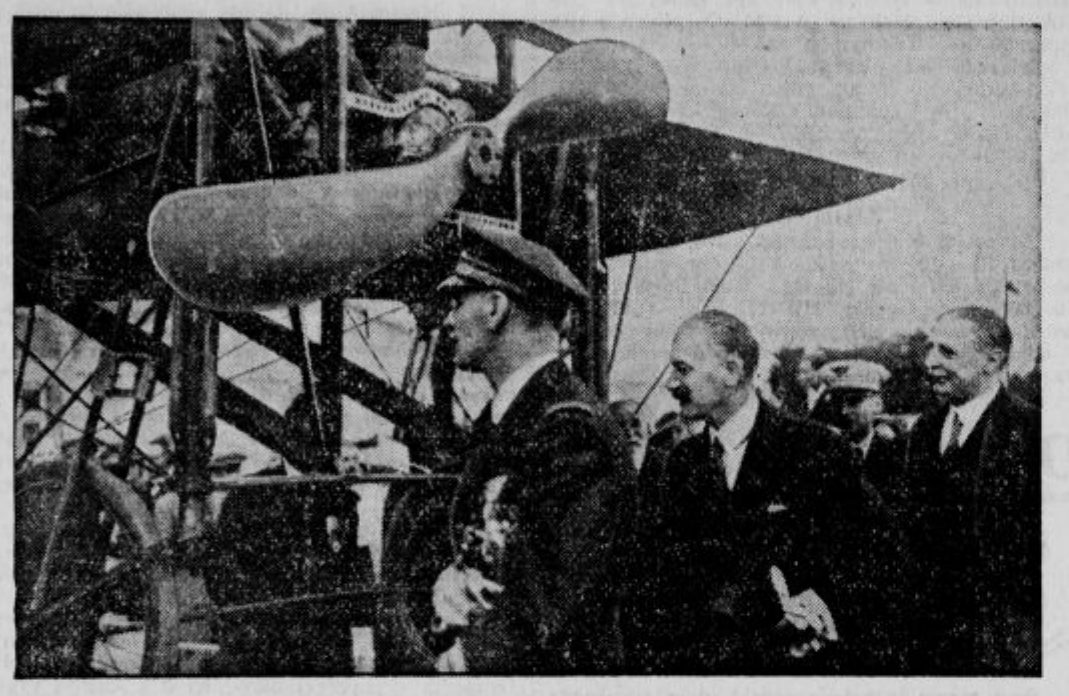

Te dni so Francozi proslavili 25 letnico prvega poleta čez Rokavski preliv, ki ga je izvršil Francoz Bleriot. Proslava se je izvršila v Bucu, kamor so privlekli iz muzeja tudi Bleriotovo letalo. Slavnosti so prisostvovali — kakor je »Slovenec« že poročal — tudi Angleži, nadalje francoski predsednik Lebrun (na sredi) in Bleriot sam (na desni).

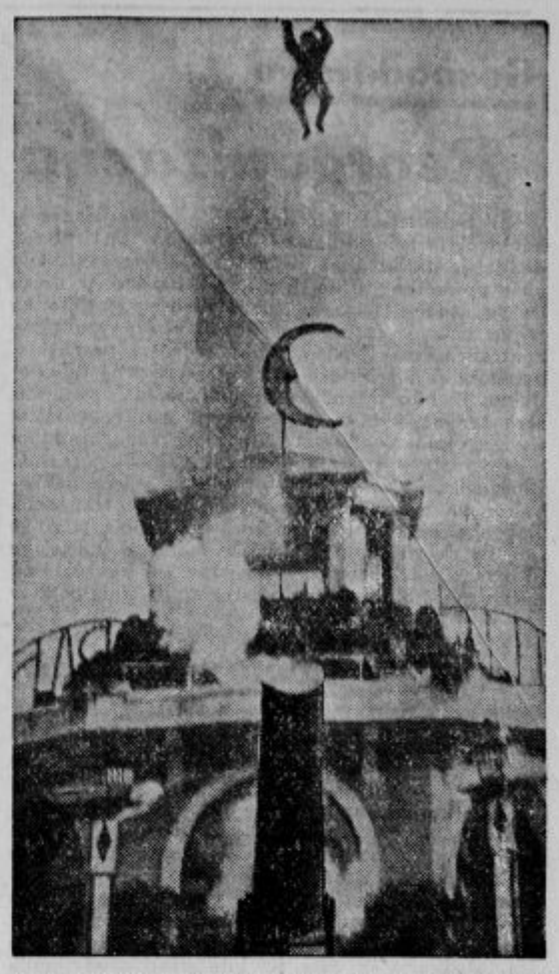

Gaston Richard je bil znan po vseh cirkuzih radi posebne umetnosti. Dal se je izstreliti iz topa v daljavo 30 m. Padel je vedno v mrežo. Pri zadnjem poskusu v Prè St. Germainu se je Richard ponesrečil. Dolgo se je obotavljal, preden se je vlegel v top. Že prej je opazil, da niso vzmeti v topu dobro delovale. Končno se je kljub temu odločil. Dejal je še svojemu prijatelju, da bo to zadnjikrat. V resnici je bilo zadnjikrat. Top ga je vrgel premalo daleč, tako, da je Richard padel pol metra pred mrežo in si zlomil tilnik.

Sedem smrtnih obsodb v Leningradu

V Leningradu se je zaključila razprava proti 55 uradnikom, ki so bili obdolženi, da so goljufali v zadrugah in mestnem podjetju. Vodil jih je nekdanji carski polkovnik. Mestno upravo Detskega sela (nekdanjega Carskega sela) so oškodovali za 500.000 rubljev. Že ko so bili aretirani, so mnogi obtoženci izjavili, da so to delali namenoma, ker so ostali zvesti nekdanji Rusiji. Sedem obtožencev je bilo obsojenih na smrt, 17 pa na deset let ječe.

Nebeli, modekisi, bomare - elimu

V osrednji Afriki so si zamorska plemena Budja in Babinca priborila poseben sloves zaradi številnih verskih sekt, ki se med njimi pojavljajo, nekaj časa uspevajo in zopet polagoma usahnejo. K tem raznim novim »veram«, kakor: nebeli, modekisi, bomare in mbanga, so v zadnjem času pristavili še drugo, ki je prav sedaj najbolj v razmahu. Značilno za vse te ločine je to, da so popolnoma domačega izvora. Zamorci sami jih ustvarjajo iz naukov katoliške vere, protestantizma in svojih poganskih navad. Osrednja verska misel je tale: Dobri ali slabi duh vpliva na srečo ali nesrečo človeka.

Najnovejša sekta se imenuje elimu, njeni pristaši se nazivajo »razsvetljeni od svetega Duha« (elimu — santu). Sin nekega zamorskega poglavarja je namreč odkril, da je sveti Duh močnejši kaprikrivajo to nadmoč svojim vernikom«. Zato je spoznal, da je on poklican oznanjevati ta nauk. kor Kristus, da pa »katoliški misijonarji skrbno

Seveda si je prav kmalu pridobil pristašev, ki so po njegovem naročilu hodili od vasi do vasi in oznanjali kraljestvo »svetega Duha«. Ločina je narastla in se organizirala. Načelujeta ji dva »monsignora« in 40 basangov (ministrov).

Basangi hodijo okrog in priporočajo svojim vernikom molitev, krščujejo s potapljanjem v vodo in dajejo, oziroma prodajajo vernikom kruh iz manjoka, sadje ali ribe ter jih prepričujejo, da bodo sprejeli moč svetega Duha, kakor hitro bodo zaužili te darove. Mrtve pokopavajo na krščanski način, toda pomešano s poganskimi obredi in plesi. Basangi prodajajo tudi amulete iz opičje kože, ki vsebujejo magično moč, s katero so varni pred vsem hudim.

Nova vera poudarja bratstvo med pripadniki iste rase in istega plemena in hoče za vse zamorske rodove ustvariti eno in isto vero. Že te svojevrstne posebnosti ji dajejo mnogo pristašev in predstavljajo resne ovire za tamošnje misijonarje, s katerimi je tem novim vernikom prepovedano vsako občevanje.

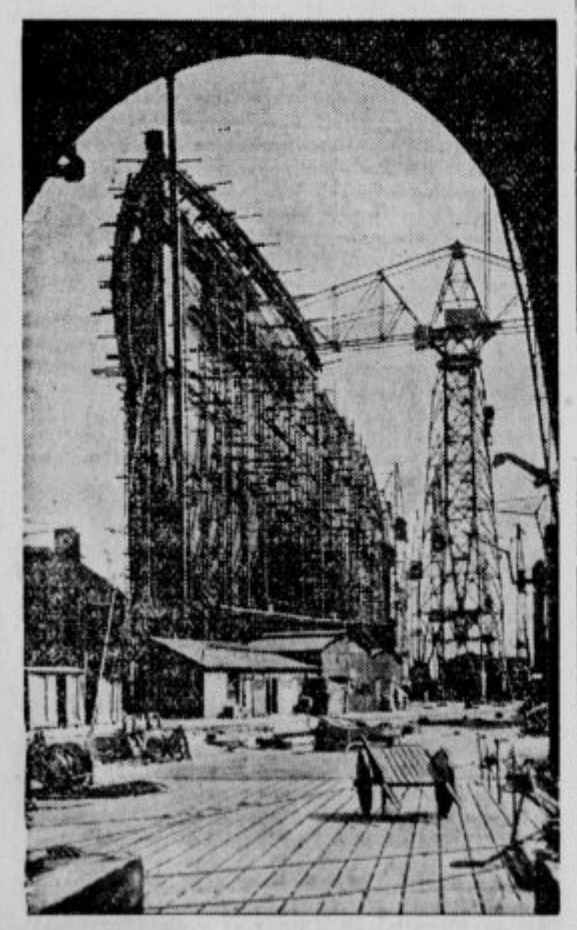

Znano angleško brodarsko podjetje Cunard-White-Star-Line gradi največjo ladjo na svetu, ki bo obsegala 75.000 ton. Gradnjo so lansko leto prekinili radi pomanjkanja denarja, zdaj nadaljujejo z delom. Anglija upa, da si bo s to ladjo zopet osvojila modri trak, to je odlikovanje za najhitrejšo vožnjo med Evropo in Ameriko.

Hitler grozi s prevratom - v Ameriki

Newyorški tednik »To Day« je razkrinkal tajno delovanje Hitlerjevih zaupnikov na področju Zedinjenih držav. List navaja, da znaša število ameriških Nemcev do 1,600.000 nemških in do 6,800.000 ameriških državljanov. Skoro vsi odrasli Nemci so včlanjeni pri prosvetnih ,sportnih, dobrodelnih in sličnih društvih. Na ta način so podrejeni Hitlerjevemu vodstvu. Tajni odbor, ki je bil poslan iz Berlina, ukazuje najmanj petim milijonom ameriških Nemcev. Hitlerjevi zaupniki so morali premagati številne nasprotnike, predvsem socialiste. V Kaliforniji je prišlo do pravih bitk. S terorjem in z grožnjami (maščevanje nad sorodniki v stari domovini) so naposled temeljito zatrli odpor. Hitlerjevi udarniki, tako zvane »srebrne srajce«, štejejo 70.000 članov in pripravljajo prevrat. Objavljeni dokumenti govorijo o revoluciji v Zedinjenih državah kot neizogibni posledici krize, o N. R. A. kot delu »židovskih bančnikov«, ker je tudi Roosevelt »marksist in potomec holandskih Židov«. Prevrat mora dati oblast »nemškemu življu, ki je itak ustvaril blagostanje v Zedinjenih državah«.

Navedeni podatki so zelo ogorčili ameriško javno mnenje, dasi je proglasila newyorška »Deutsche Tageszeitung« to razkritje za »francoske spletke«, ker so bili pradedi urednika lista »To Day« Francozi.

*

»Ali hočete kuhinjsko knjigo za 100 Din ali drugo za 30 Din?«

»Menim, da bo druga zadostovala, ker smo slabi jedci.«

50 km dolg oblak kobilic

Iz Durbana prihaja poročilo, da se je na jugovzhodu Južnoafriške zveze pokazal na nebu oblak kobilic, ki se je raztezal 50 km v dolžino. Kmetje so s strahom opazovali ta nenavaden pojav. Kobilice so se med velikanskim šumom in vetrom spustile na tla in sicer v bližini dežele Zulu. Njihov naval je bil tolikšen, da so se drevesa pripogibala zaradi viharja, ki so ga povzročale kobilice. Te so v kratkem času pokrile vse polje, izginile so vse rastline. Državna oblastva so takoj alarmirala vojaštvo, ki je šlo nad kobilice z metalci ognja in s škropilnicami arzenika. Sodelovalo je več sto ljudi-domačinov. Kobilice so pokrile kakih 1500 m dolgo in 150 m široko ploskev. Po nastopu obrambne akcije je obležalo na bojnem polju na milijone kobilic. Končno so oblastva pritegnila k sodelovanju še letala, ki so obdelovala kobilice z raznimi strupi iz zraka.

Kobilice se navadno preseljujejo, ko nastane v kraju, kjer se naselijo, radi njihove razmnožitve pomanjkanje hrane. Drugi izvedenci tudi domnevajo, da so ta preseljevanja v zvezi s sušo.

*

»Na vaši glavi sem odkril oteklino, ki je nervoznega izvora.«

»Povsem točno, gospod doktor. Moja žena je zelo nervozna...«

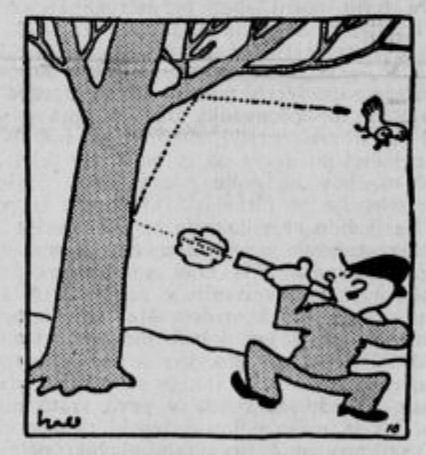

Biljarder na lovu.

*

»Povejte mi odkrito, gospod doktor, kako je z mojim srcem?«

»Posebno dobro ni. Toda če se boste pazili, bo srce že vzdržalo, dokler boste živeli.«

V vodi ni kisika!

Preteklo nedeljo so Pražani, ki so se kopali pri Rostoku, opazili žalosten prizor. Na gladini razgrete vode so se pokazale velikanske množine mrtvih rib, ki so polagoma plavale s strujo dalje. Proti večeru so tudi videli, kako so druge ribe poskakale na breg, kjer so v kratkem poginile. Izkušeni ribiči trdijo, da se v vodah pojavi pomanjkanje kisika, ako delj časa ne dežuje. Radi tega ne morejo ribe več vztrajati v vodi.

Narodni socialisti so se v Avstriji spravili tudi na telefonske celice. Razstrelili so telefonsko celico na Dunaju.

zaradi katerih naj Vaš puder vsebuje smetanovo peno

1. Za ves dan zadostuje enkratno pudranje.
2. Blesk je popolnoma odpravljen.
3. Daje koži baržunast videz in prirodno lepoto.
4. Ostane na licu tudi pri vetru, deževju in potenju. — Ne dela madežev.
5. Zožuje razširjene znojnice. — Ne suši kožo.

Ta nova in presenetljiva iznajdba je uporabljena pri pudru Tokalonu, v katerem je smetanova pena na znanstven način zmešana z najfinejšim, na zraku posušenim pudrom. Ta puder napravi kožo baržunasto nežno, poživi utrujeno tkivo, okrepča kožo ter daje vsakemu licu »mat« odraz čudovite lepote. Puder Tokalon je edini puder s smetanovo peno. Puder Tokalon se drži na koži štirikrat dalje kakor navadni pudri.

ODMOR IN POČITNICE NA MORJU

mnogo cenejše

Mornarske obleke za gospode. . . Din 300 do 490
Mornarske obleke za dame . . . . Din 300 do 490
Mornarske obleke za otroke Din 90 do 170, 210 do 290
Bele poletne obleke . . . . . Din 290
Posebni modri sako (blezer) . . . Din 150 do 190
Poletne hlače . . . . . Din 110, 140, 160

TIVAR

OBLEKE ZA VSO DRUŽINO

Plise za volane v različnih gubah
Specielni entel oblek, volan, šalov itd.
Ažuriranje — predtiskanje.
Vezenje monogramov, zaves, perila.
Navaden lin entel vložkov in čipk. — Hitro, lino in poceni!
Matek & Mikeš, Ljubljana (poleg hotela Štrukelj)

Nogavice - rokavice

kompletne potrebščine za krojače in šivilje,

nadalje
bogata zaloga žepnih robcev, toaletnih potrebščin, kravat, vsakovrstnega modnega blaga itd., po

najnižjih cenah

pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana

za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. - Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča **M. Hrnjak**, lekarnar, Šisak

Varujte se potvorb!

Claven — Zaščitni znak

Radio-aktivno termalno kopališče ogljikove kisline

RIMSKE TOPLICE

DRAVSKA BANOVINA

Sezona od 1. maja do 15. oktobra

Indikacije: revmatizem, išias, ženske bolezni, pomanjkanje teka, nervoza, arterio skleroza itd.

Pavšalna kura v predin posezoni za vsakih 10 dni D. 600·—, v glavni sezoni Din 800·—.

Zahtevajte izčrpen, brezplačen prospekt pri potniških uradih ali od kopal. uprave Rim. Toplice.

Ormož Jugoslovenski Gallsbach in letovišče

Vsled velikih uspehov pri živčnih in revmatičnih bolnikih, ki jih zdravi znani tuk. Med. Univ. dr. Majerič, po Zeilleisovi metodi (elektroteraphia) in so prinesle tudi Zagrebačke Novine velike pohvale o tem zdravljenju, je naval gostov tako velik, da prosim vse goste, ki mislijo priti v Ormož se zdravit ali na letovišče, da prej pismeno prijavijo svoj prihod, ker drugače ne morem ustreči s sobami. Celi pension po osebi 35·— Din (novo moderno kopališče). **RAJH, hotelir.**

PREHODNA DEKLIŠKA DOBA JE MED 12. IN 17. LETOM.

To je doba, ko mora imeti vsako dekle **jako in zdravo kri, močne in zdrave živce in izboren tek.** To daje »Energin« za jačanje krvi, živcev in teka.

»Energin« se dobi v vseh lekarnah, pollitrska steklenica 35 Din.

Reg. S. br. 4787/32.

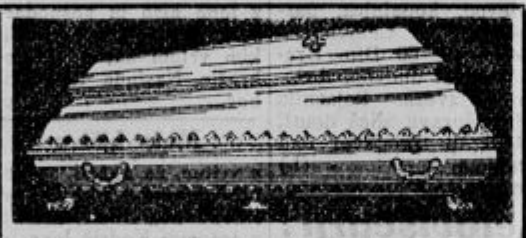

Najcenejše kovinaste krste lastnega izdelka dobite pri izdelovatelju

Maks Ussar - Maribor

Gregorčičeva ulica 17

Zaščitni znak

KUBANY-JEV MATE ČAJ

krepi ter krepča živce in mišice. Pospešuje prebavo, dela apetit, regulira delovanje srca in ledvic. Kdor ga redno pije, se mu ni bati ne gihta ne revme. Dobi se v vseh lekarnah v originalnih zavojih po Din 15·—, ali pri zastopstvu: **Lekarna Mr. Milivoj Leustek, Ljubljana, Resljeva c. 1,** ako pošljete v naprej Din 15·—. Sportniki, turisti, lovci, nogometaši: pijte ga redno!

KAKOR KRONOMETER BO DELOVAL VAŠ ŽELODEC,

ako jemljete za iztrebljenje prašek **»Magna«** purga. Otroci malo, odrasli veliko žlico na vodi. Ako použijete prašek **»Magna«** na konici noža, pospešuje **prebavo, odpravo zagatenja, zgago, vzpehavanje, bluvanje in zoprn dih ust. Zdravi: želodčni in črevesni katar, hemoroide in ture v želodcu.**

»Magna« prašek se dobi v vseh lekarnah. Zavojček 4 Din.

(Reg. S. br. 4788/32)

300.000 Din posojila v gotovini

išče veletrgovina za dobo dveh let. Za posojilo jamči prvovrsten denarni zavod, ki ni pod zaščito. Ponudbe z navedbo skrajne obrestne mere pod »Absolutno jamstvo« št. 7101 na upravo »Slovenca«, podružnica Maribor.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne

Telefonska številka 3030.

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, trcikljev, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne „TRIBUNA" F. Batjel, Ljubljana, Karlovška c. 4.

Najnižje cene! — Cenik franko.

Rane od dolgega ležanja

Tako nastale rane imajo močan duh, se hitro širijo, razpadanje tkiva se težko ustavlja. V tem slučaju »Fitonin« veliko pomaga bolniku in njegovi okolici. Že par dni po uporabi »Fitonina« izgine neprijeten duh, bolečine se zmanjšajo, tkivo se okrepi in rana se prične celiti. Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fiton« dr. z o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. VII. 1933.)

3200 Din mesečno in visoko provizijo

Podjeten, agilen gospod, ki lahko dokaže, da razpolaga z gotovino ca. 30.000 Din za prevzem skladišča in ki bi delal na svoj račun, se sprejme. Reflektanti, ki odgovarjajo zgornjim zahtevam, naj pošljejo natančne ponudbe, po možnosti v francoščini in nemščini, z natančno navedbo dosedanjega službovanja, referenc itd. pod šifro »Alleinverkauf mit Niederlage 2181« na Publicitas d. d., Zagreb Ilica 9.

Simončič Maks:

Galicija

7

Vsi tiščimo glave med ramena, kakòr da smo tako bolj varni, in drvimo dalje.

Čedalje glasneje tuli planjava in čedalje gosteje se vsipa svinec na nas od vseh strani.

Obstanem za hip, kajti čutim, da mi pohaja sapa.

Gnečа postaja večja in večja. Ljudje okoli mene padajo kakor snopi. Nekateri se ne dvigneju več, drugi so takoj spet na nogah in dirjajo dalje. Dirjajo s spačenimi obrazi in s krvjo zalitimi očmi. Dirjajo in kmalu spet trdo in leseno telebnejo na tla kakor odžagani hlodi.

Vidim Minlussija, kako beži mimo mene s široko razprtimi, prestrašenimi očmi. Obraz mu je ves polen in brazgotina čez obraz mu žari kakor pravkar vsekana rana. V naslednjem hipu se že zavrti kakor plesalec in zgrudi k mojim nogam. Hočem ga dvigniti, a nov val me zgrabi in nese dalje.

On!.. ki so bili v sprednjih vrstah, so se že spopadli s »sovražniki« in tudi mi smo jim že blizu. Vidim njihove rjavozelene obleke, ki se motajo v klopčiču in mešajo z umazanosivimi oblekami naših tovarišev.

Vse ozračje je napolnjeno z osladnotrpkim vonjem izpuhtevajoče sveže krvi. Pred očmi mi migota in pleše, da skoraj ne ločim ljudi naokrog. A že se tudi sam sučem v vrtincu hropečih in borečih se ljudi in bijem, bijem ... In čudo: v glavi mi je tako čudno jasno kot še nikdar. Vidim, kako nekateri sujejo kakor blazni v te žive kepe mesa. Bijejo po svojih tovariših in po sovražniku kar vsevprek — kakor da so slepi.

Tik pred seboj zagledam tovariša, ki vrže puško na tla in se zagrohota, tako grozno in obupno zagrohota, da se nehote poženem naprej, samo, da uidem temu strašnemu smehu. Nekje poleg mene nekaj zahrešči, kakor če razcepiš staro, trhlo desko, in nekaj gorkega mi sikne v obraz. Niti toliko časa nimam, da bi se obrisal. Nič premišljevati, nič se obotavljati — dalje, dalje, dalje!

Vrvež pred nami polagoma pojenjuje. Vse se je prevalilo nekam na levo. Zopet je slišati posamezne strele: tu pa tam še za kratek hip zavalovi in zaječi planjava, a vedno redkeje, vedno slabeje.

★

Oddahnemo se. Trudni smo in željni počitka.

Zagledam našega nadporočnika, kako maha z rokami in nekaj kriči, a ne morem razumeti, kaj.

Mimo mene ženejo nekaj ruskih ujetnikov. Visoko, krepke postave. Vsevprek govorijo in se skušajo sporazumeti z našimi, kakor da so si že stari znanci. Ponujajo jim kruh in prepečenec, katerega imajo mnogo s seboj.

»In to naj bi bili sovražniki?« se za mano oglasi četovodja Kovač in me s svojo veliko, težko roko potrepljа po rami. Obraz ima ves umazan od krvi in blata, da sem ga komaj spoznal.

»Ali si ranjen?« ga vprašam.

»Jaz? Ne! Pač pa tile tukaj.« Pokaže kup razbitih in krvavih teles ter odkoraka proti parobku gozda, kjer se zbira polk.

Od naše stotnije jih je obležalo sedem in dvajset. Od našega voda je padel samo Miniussi.

»Toliko, da je spopolnil številko regimenta,« pravi Česnik, ki si z mokrimi cunjami obkлada glavo. Udarec s puškinim kopitom mu je posnel nekaj kože z lasmi vred. »Nič posebnega tole,« dostavi, kakor da se opravičuje; »skeli me pa vseeno, po buči mi brni kot bi ropotala mlinska kolesa.« In se nenadoma široko zasmeje: »Ampak, hitro smo jih namazali, kaj?«

»Se koj vidi, da si danes prvič ovohal smodnik, ko se ti zdi že takale praska nekaj velikega,« se repenči Žgur. »Pa to ni vse skupaj nič. Počakaj, da prideš v pravo godljo, potem boš lahko govoričil! Seve je še vprašanje, če ti bo potem še sploh ostalo časa za govorjenje.«

Poslušam jih in sam ne vem, zakaj se mi zdeta taka in enaka prerekanja vedno smešna, če ne naravnost nespametna. Mogoče zato, ker je vse to, kar si tako pripovedujejo z nekakšnim posebnim poudarkom, vendarle sama laž. Prav to namreč je čudovito v vojni, da skoro nihče na smrt resno ne misli. Vidimo sicer tovariše, ki so bili še pred nekaj trenotki živi, ležati mrtve pred nami, a vendar ne verujemo, da že v naslednjem trenotku tudi mi lahko ležimo tako negibni in brez življenja. Ranjeni? — Da! Mrtvi. Ne! Življenje, ki polje v naši notranjosti, ne dopušča takih misli. Marsikdo sicer trdi, ko pride iz ognja, da je trdno prepričan, da prihodnjič več ne odnese zdrave kože, a vse to so same besede; nekje na dnu mu še vedno gori svetlo upanje ...

★

So ljudje, katerih osebnost se je tako tesno spojila z njihovim poklicem, ali mogoče narobe: poklic se je spojil z njihovo osebnostjo v tako nerazdružljivo celoto, da si ni mogoče misliti prvega brez drugega. Kamorkoli postaviš takega človeka, vedno ti ostane to, kar je v resnici. Spremeniti ga ne more niti obleka niti kakšna druga stvar. On je, kar je. In ostane to vse življenje.

Gledam Strgulca, ki prihaja ves sključen in upehan z bojišča, kjer je pomagal odnašati ranjence. Ta je že eden izmed onih, ki ne spadajo sem. V tem ozračju, napolnjenem z dimom in vonjem krvi, ni za njega pravega prostora. Tudi za nas druge ne, za njega pa najmanj. V duhu ga vidim, kako orje upognjen in ves prepoten na njivi, kako stopa okoli hiše z dolgima, v kolenih sključenima nogama, kako kleči zvečer v krogu svoje družine in moli rožni venec. — Da, to je on. A tukaj? Res, da so ga oblekli v te sive cunje, mu dali puško v roko, a on kljub temu ni vojak. Opravlja sicer svoje dolžnosti kakor drugi, mogoče še natančneje, a vendar ni vojak. In čim bolj ga gledam, tem bolj sem prepričan, da imam prav. Resnično: Strgulc ni vojak. Vojak mora biti povsem drugačen.

On je samo kmet. Te cunje, katere mu tako malo pristojajo, le še bolj izrazito razodevajo njegov kmetski značaj. Eden izmed onih kmetov je, kakršnih ima naša slovenska domovina, hvala Bogu, še vedno dovolj. Delaven in veren, trd po svoji zunanjosti, a duša mu je mehka in občutljiva kakor duša otroka.

»Na, spravi to-le!« mi pravi in obstane ves zasopljen pred menoj. V roki ima dvoje velikih čutar in mi jih moli pod nos. »Pa le hitro, veš, da drugi ne zagledajo. Za vse bi bilo premalo. Samo po Kovača in Habiča še stopim, potem si razdelimo.«

Kmalu se prizibljejo vsi trije. Povlečemo se malo v stran, da nismo drugim pred nosom.

»To vam je žganje!« pravi Strgulc, ko pretaka zlatorumeno tekočino v naše čutare. »Samo požirek, veš, pa kar lažje stopaš.«

»Sakramiš! Ta pa, tale se oblizuje Habič in mežika s svojimi poredними očmi. »Kakor olje. Kje si ga pa sunil?«

Malarijo prenašajo komarji. Kjer ni komarjev, tam tudi ni malarije

. . . . . toda komarje zanesljivo uniči „FLIT“

Pred komarji Vas zanesljivo ubrani »FLIT«. Večja količina »FLITA« uniči komarje, v manjših količinah pa zadostuje, da se Vam komarji ne približajo. Zahtevajte zato izrecno »FLIT« in se ne zadovoljite s cenejšimi imitacijami. Ljudem ne škoduje »FLIT«, ne maže obleke in posteljnine. Zahtevajte rumeno ročko s črnim robom in s sliko vojaka.

»FLIT« je originalen samo v zaprtih ročkah

Zahtevaj izrečno FLIT ZAŠTIĆENI ŽIG samo v originalnih ročkah

Pazi: „FLIT“ sedaj prijetneje diši!

PERJE kg Din 7·—, 10·—, čohano 16·—, 24·—, 32·—, belo čohano, gosje s puhom kg Din 36·—, 48·—, 64·—, 84·—, beli puh 150·—. — Blazine polnjene 40×50 Din 10·—, 60×80 Din 27·—, 35·—. Pernice polnjene 120×180 Din 90·—, 135·— z rožnato ali modro angino. Vzorci brezplačno. — Naročila preko 350·— Din pošljemo franko. Posteljne odeje, prvovrstne, poceni v veliki izbiri. Odprema po povzetju. Ne odgovarjajoče blago zamenjamo ali vrnemo denar **„POSTELJINA“ H. Weiss, Zagreb, Ilica 76**

Plitvička Jezera „BELLEVUE“
renoviran, prvovrstna oskrba, pension od Din 50·— do 75·—. — Se priporoča **Joža Krainer**

MIZARSKO PODJETJE
RUDOLF KOMPARA
Aleksandrova c. 48, MARIBOR
Moderne notranje opreme sob, salonov, pisarn — portalov in vsa stavbena dela kakor okna, vrata itd. — Zaloga pohištva lastnega izdelka.
Izvršujem po lastnih načrtih ter jamčim za solidno delo.

✚ Potrtega srca naznanjamo prežalostno vest, da nas je zapustil za vedno naš iskreno ljubljeni soprog in dobri oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

FRANC ČERNE

posestnik v Mostah pri Ljubljani

dne 26. t. m., po kratki in mučni bolezni, v 57. letu starosti, previden s tolažili sv. vere. **Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek 28. junija 1934 ob 5 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.**

Moste pri Ljubljani, dne 26. junija 1934.

Žalujoče rodbine: **Černe, Verčon, Perkavac, Urbanc.**

✚

Štefanija Gnus naznanja v svojem in v imenu svojih otrok **Amalije, Rudolfa, Miloša** in **Ludvika** vsem znancem, tovarišem žalostno vest, da je njen dobri soprog oziroma oče, stari oče, tast in brat, gospod

MIHAEL GNUS

nadstrojevodja drž. žel. v pokoju

dne 27. junija 1934 ob četrt na 5 zjutraj, v 71. letu starosti, kot žrtev nesreče, previden s sv. zakramenti za umirajoče, po mukepolni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil v petek 28. t. m. ob 15 iz kapele mestnega pokopališča v rodbinsko grobnico.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto 30. junija ob pol 9 dopoldne v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 27. junija 1934.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1·—; ženitovanjski oglasi Din 2·—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10·—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petitna vrstica po Din 3·50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Tudi Vaša obleka bo kakor nova
ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni
JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-5
Pralnica — Svetlolikalnica

Službe iščejo

Organist
event. cerkovnik, vzgleden, trezen in značajen, samski, dober pevovodja, navdušen za mladinsko in ljudsko petje, dramatik; zmožen tajništva, želi premeniti službo. Za event. — jamstvo. Na vpogled spričevala. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7244. (a)

Vajenci

Vajenko
sprejme v trgovino z mešanim blagom: Valentin Perko, Begunje pri Lescah. (v)

Vajenec
iz boljše hiše — se takoj sprejme za fino krojaštvo. Bučar Alojz, Studenci pri Mariboru. (v)

Službo dobe

Gospodična
s popolnim znanjem nemščine, deloma glasovirja - se sprejme takoj ali pozneje. Z znanjem francoščine ima prednost. Ponudbe s popisom, po možnosti s sliko na upravo »Slov.« Maribor št. 7201.

Pletilje
z večletno prakso sprejme za stalno tvrdka A. Šinkovec, nasl. K. Soss, Mestni trg. (b)

Mizar. pomočnika
dobro izvežbanega, sprejme mizarstvo Andlovic — Škofljica. (b)

Služkinjo za vse,
ki bi tudi v kuhinji pomagala, sprejme Stojan Neža, pekarna, Pišece. b

Sluga
dobi stalno službo, ako položi 6000 Din kavcije. Naslov v upravi »Slovenca« št. 7260. (b)

Zaslužek

Velik zaslužek
brez lastnega kapitala nudimo vsakomur, posebno na deželi. Dopise z znamko za odgovor nasloviti na: Perrson, Ljubljana, poštni predal 307.

Denar

Posredujem
denar na
hranilne knjižice
velikih denarnih zavodov **Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12.** (d)

Posojila
dajemo na hranilne knjižice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje.
Pučka štediona
Zagreb
Naš zastopnik za dravsko banovino je: **Zore Rudolf,** Ljubljana, Gledališka ulica 12. - Pismeni odgovor 3 Din v znamkah. (d)

Kupim knjižice
vseh ljubljanskih in podeželskih zavodov po najvišji ceni. Sporočite zavod, znesek in ceno upravi »Slovenca« pod »Vsaka vloga« št. 7258. (d)

5000 Din posojila
prosi upok. uradnik, posestnik itd. Vrne 6000 Din v zaporednih mesečnih obrokih po 500 Din, začenši drugi mesec po prejetem posojilu. Jamstvo. Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro 5000 št. 7246. (d)

Razno

Upokojenca
ali upokojenko sprejmem v popolno dosmrtno oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7222. (r)

Suhi les
sprejmem v zameno za nove šivalne stroje »Feniks«
Mizarstvo Rudolf Kompara
Maribor, Aleksandrova 48.

Couch zofa, otomane, spalni fotelji, vseh vrst modroci po najnižjih cenah in solidni izdelavi
FRANC JAGER, tapetnik
Ljubljana
Sv. Petra nasip 29, telef 20 42
Izbera najmodernejših vzorcev.

Letovišča

Na Bledu
oddam poceni dve sobi čez počitnice. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Lep kraj« št. 7223. (L)

V mirnem kraju
alpsko-solnčen, 475 m nad morjem, blizu Preddvora, iglasti gozdovi, čist zrak, kopanje v naravni vodi, 10 minut oddaljeno, oddamo stanovanje s kuhinjo za družine ali posamezne sobe. Elektrika, vodovod, kopalnica, parketirano. — Celodnevna oskrba 40—50 Din. Hrana petkrat dnevno. Avtobusna zveza. Pojasnila daje: Uprava »Naš dom«, Olševk, p. Preddvor nad Kranjem. (L)

Letoviščarji! V Stično na Dolenjskem!
Gostilna v Gradičku (Ludovik Gabrijel) ima tujske sobe na razpolago za vsak čas in postreže z vsem točno.

V Preddvoru
nad Kranjem se oddajo tri dvosobna stanovanja po 4 postelje v krasno ležeči vili. Vodovod, kopalnica in električna razsvetljava v hiši. Pri vili je velik gozdni park, krasna in zdrava lega, brez prahu, mir, vse, kar je za oddih zelo priporočljivo. Razen tega so v bližnji okolici tudi krasni izprehodi. Stanovanja se lahko vsak dan ogledajo. — Vse potrebne informacije daje Fr. Dolenc, Preddvor nad Kranjem. (L)

Stanovanja

V Novem mestu
na Ljubljanski cesti 21, I. nadstropje, oddam takoj trisobno zdravniško ordinacijsko stanovanje. č

Trisobno stanovanje
s pritiklinami oddam za 450 Din in sobo s kuhinjo za 250 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7073. (č)

Petsobno stanovanje
solnčno, moderno preurejeno, poleg univerze, primerno tudi za zdravnike, poceni oddam z julijem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7192. (č)

Sobo s kuhinjo
oddam takoj rednemu plačniku s tremi odraslimi člani; posebej oddam dve sobi gospodoma. — Aljaževa 8.

Vnajem

Lepa pisarniška soba
s posebnim vhodom, vis a vis glavne pošte, se takoj odda v najem. — V ugodno najemnino všteta električna razsvetljava, topla voda in uporaba telefona. — Pojasnila daje Aloma Company d. z o. z., Ljubljana, Aleksandrova št. 2/I. (n)

Za 1. avgust oddam na Kr. Petra trgu št. 3
2 prostora za pisarno ali zdravn. ordinacijo in dvosobno stanovanje oziroma štirisobno stanovanje in pritikl.

Posestva

Novo hišo
poleg Ljubljane prodam za 60 ali 70.000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Nekaj gotovine« št. 7254. (p)

Gostilna in trgovina
z mešanim blagom, z inventarjem in obrtnico, v kraju z industrijo, blizu Zagreba, se odda v najem s 1. avgustom. Oboje obstoji že nad 30 let, ter se hiša z gospodarskimi poslopji in vrtom tudi proda. Resni reflektanti z garancijo naj se javijo na upravo »Slovenca« pod »Hrvatska« št. 7257. (p)

Enonadstropno hišo
z vrtom, 10 minut od Kranja, blizu tovarne, prodam za nizko ceno. Pojasnila: Podgoršek, Savsko predmestje, Kranj 23.

Enodružinska hiša
v Mariboru zelo ugodno naprodaj. Vprašati pri g. Mavrič, Betnavska cesta št. 6, Maribor. (p)

Enonadstropna hiša
z vrtom in gozdom vsled smrtnega slučaja poceni naproraj pri postaji Rajhenburg. Pri Sv. Mohorju, vinograd in zidanica, vse v najlepši legi. Dr. Lachenberger — Rajhenburg št. 62. (p)

Majhno posestvo
z lepo hišo in gospodarskim poslopjem ter velikim vrtom naprodaj. Pobrežje, Nasipna 40, Maribor. (p)

Mala hišica
z vrtom, na deželi, se kupi. Kupnina v gotovini pri sklepu pogodbe. Vprašati v trgovini Kodrič Ivan — Fram. (p)

Specerijsko trgovino
na prometnem prostoru prodam radi starosti. Potrebno 10.000 Din. Vrednost 18.000 Din. Ponudbe pod »Specerija« št. 7277 upravi »Slovenca« v Mariboru. (p)

Pohištvo

Nudimo vam v nakup
zajamčeno solidno izdelane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmodernejše, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in z ugodnimi plačilnimi pogoji. **Egidij in Karel Erjavec,** zaloga pohištva, Brod (poleg Jacenskega mostu), Št. Vid nad Ljubljano. (š)

Kupimo

Vinograd
v dobrem stanju, arondiran, na ugodni legi z dovozom, kupim na razdelno plačilo ali prevzamem hipoteko. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Ugodna prilika« 7283. (k)

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Hotel „Madeira“
Vrboska
(Dalmacija - na otoku Hvaru)
Prekrasno kopališče - Popolnoma nov, udoben in moderen hotel - Leži na sami plaži, obdan z največjim borovim gozdom - Najlepša panorama na Jadranu - Divno, bistro morje - Zrak izredno čist, diši le po borovem gozdu in morju - Za zabavo: piano, radio, motorni čolni, jedrilice, gondole itd. - Dnevna parobrodarska zveza s Splitom - Kuhinja prvovrstna in obilna - Vina najboljša - Cene pensiona za začetek radi reklame IZREDNO NIZKE.
Zahtevajte takoj prospekte.

Hlode
smrekove in jelove, išče žaga za stalno dobavo. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Franko Laze« štev. 7180. (k)

Sladko seno
prve košnje se kupi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7236. (k)

Cunje
krojaške odrezke, tekstilne odpadke, ovčjo volno, kupuje Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. (k)

Prodamo

Nudimo Vam
za majhen denar dobra oblačila. — A. Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

PREMOG DRVA IN Karbo paketi
pri **Iv. Schumi**
Dolenjska cesta
Telefon štev. 2951

Elektromotorji
novi in rabljeni za vse napetosti vedno v veliki izberi na prodaj. Lastna delavnica za previjanje in popravljanje dynam, autodynam, elektro-motorjev ter vseh elektr. aparatov.
FRANJO PERČINLIČ
elektro-podjetje
Ljubljana, Gosposvetska 16
telefon 23-71.

Otroške vozičke in igračne
šivalne stroje, kolesa — kupite najugodneje pri: **S. Rebolj & drug,** Vošnjakova ulica 4. (l)

Mizarji!
Stavbeno okovje, jekleno orodje izberete tudi na knjižice najceneje pri
„JEKLO“
LJUBLJANA, Stari trg

Štajerska vina
rdeča in bela, letnik 32 in 33, nudi ugodno v poljubnih količinah ev. zamenja za rezan les Ivan Vehovar, Koprivnica pri Rajhenburgu. (l)

Weeckowi kozarci
za vkuhavanje sadja in sočivja so nedosegljive kakovosti. - Cenike pošilja zastonj
Josip Jagodič
Celje
Glavni trg Gubčeva ul.

Kovčke za potovanje
vseh vrst, vseh velikosti, kakor tudi denarnice, listnice, nahrbtnike nudi po najnižjih cenah Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. (l)

Koleslji
rabljeni, različne forme, eno- in dvovprežni, z navadnimi in gumi kolesi — zelo poceni naprodaj. Izdelujem gumi kolesa s prima gumijem — garnitura 2000 Din. — **Martin Brus,** strojno kolarstvo, Zg. Breg št. 44 pri Ptuju. (l)

Kolesa
moška in ženska, rabljena ter nova proda Kristan Franc, Tyrševa cesta 54.

Motorje
male in velike, peč za plin, varilni aparat, aluminij, bron, peresa, proda Kristan Franc, Tyrševa št. 54. (l)

Starinska avba
naprodaj. — Vprašati pri Mariji Kurnik, Pražakova ulica št. 3. (l)

Fotoaparat
»Voigtländer«, 6½×9 — »Heliar« 1:4.5, brezhiben, prodam ali zamenjam za vsakovrstno blago. — Habicht, Tabor 5. (l)

Šivalni stroj
z okroglim čolničkom — skoraj nov, ugodno naprodaj. Žabjak 10. (l)

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg 12.

Telefon 2059
PREMOG KARBOPAKETE DRVA, KOKS nudi
Pogačnik
Bohoričeva ulica šj. 5.

Radi selitve prodam
različne mobilje, omarе za knjige, igralno garnituro, salonske garniture, spalnico, razne mize, tri pisalne mize, en amerik. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7212. (l)

Mizarji
Dospeli so novi katalogi pohištva 1934, zelo lepi, bogati — vsebujejo preko
50 spalnic,
35 jedilnic,
25 delovnih sob i. t. d.
Cena pri predplačilu 110 Din, s povzetjem 120 Din.
Rok Arhar, Št. Vid n. Lj.

Železne postelje
vseh vrst, železne nočne omarice, mreže za postelje v lesenih in železnih okvirjih dobavlja in popravlja najceneje **Strgulec Pavel,** Gosposvetska c. 13 (Kolizej), Ljubljana. (l)

Dva nova portala
z železno roleto prodam za 1500 Din. Kodeljevo, Zadružna 14. (l)

Fotomayer
Maribor, Gosposka ul. 2. Dragi časi: ceneno slikanje! Za legitimacije in brzoslikanje - takoj! — 6 autofot 15 Din.

Pozor! — Novost!
Patentirane »prage«, brezhibno praktične k vsakim vratom, izdelujem železne ali medene, v vsaki množini in dolžini. Za vsako mesto Jugoslavije iščem zastopnike mizarje za montiranje pragov. Skico z navodilom ter cenami vsakomur franko. — Primc Alojz, Dečkova c. št. 15, Celje-okolica. (t)

ALEKSANDROVO OTOK KRK
NAJLEPŠE KOPALIŠČE GORNJEGA JADRANA
HOTEL VILA LUCIJA
TIK OB MORJU
Penzion Din 55-65 — Prvovrstna postrežba — Zahtevajte prospekte — Ugodne pavšalne cene
Nova uprava Boris M. Plesničar (prej v Park-hotelu na Bledu)

Za »Jugoslovansko tiskarno« v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec. Urednik: Lojze Golobič.

Državna knjižnica v Ljubljani